

PROTOKOLL

fra

møte i Omsetningsrådet

fredag 9. desember 2016 kl. 08:00

i

Landbruksdirektoratet

Møtet ble hevet kl. 10:30

Til stede:	Bjørg Tørresdal, Per Gunnar Skorge (varamedlem for Lars Petter Bartnes), Arne Lofthus (varamedlem for Ann Merete Furuberg), Eugen Tømte (varamedlem for Kristin Taraldsrud Hoff), Ann Elise Hildebrandt (varamedlem for Jan-Egil Pedersen), Anne Jødahl Skuterud, Sigrid Helland, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Sveinung Svebestad, Trond Reierstad og Vibeke Andersen
Forfall:	Ann Merete Furuberg, Jan-Egil Pedersen, Lars Petter Bartnes og Kristin Taraldsrud Hoff
Fra Landbruksdirektoratet:	Marit Jerven, Nina Strømnes Rodem, Elsebeth Hoel, Ida Louise Bjønness, Siv Heia Uldal, Bjørn Skjeppe, Lise Wirstad Dynna, Mari Holteberg Vold, Merete Longva Bjerke, Hege Heiberg og Anders Leine

Saksliste

075/16	Godkjenning av innkalling og dagsorden	3
076/16	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	5
077/16	Orientering fra markedsregulator	7
078/16	Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 1. halvår 2017	9
079/16	Melk - Satser for reguleringslagring 2016	11
080/16	Grønt- Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk - Budsjett 2017	19
081/16	Grønt - Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2017	27
082/16	Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av Nyt Norge i 2017 - søknad fra Matmerk	30

083/16	Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2017 - søknad fra Matmerk	36
084/16	Pels - Budsjett for bruk av pelsskinnavgift og forslag til omsetningsavgift 2017	41
085/16	Opplysningsvirksomhet finansiert av omsetningsavgift - vurdering av å gi tilskudd til andre aktører enn opplysningskontorene	48
086/16	Melk - Budsjett 2017 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS og Norsk Gardsost	53
087/16	Korn - Opplysningskontoret for brød og korn AS- Budsjett 2017	62
088/16	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett 2017 Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)	65
089/16	Melk - Budsjett faglige tiltak 2017	77
090/16	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2017	84
091/16	Egg og fjørfe - støtte fra omsetningsavgiften til forsøkshus ved NMBU	96
092/16	Markedsregulering korn - Administrasjonsbudsjett for Norske Felleskjøp. Budsjett 2017	101
093/16	Kjøtt og egg - Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2017	104
094/16	Melk - Budsjett for administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2017	110
095/16	Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2017	115
096/16	Dekning av administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk i 2017 ..	119
097/16	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2017	123
098/16	Melk - Budsjett for markedsreguleringen og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk i 2017	134
099/16	Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet 09.12.2016	140
100/16	Omsetningsrådet – Endret sammensetning fra Nortura SA	144

Saksnr.: 075/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 16/64832-1

Møtebehandling

Etter anmodning fra leder startet møtet kl. 08:00 i stedet for kl. 10:00, jf. e-post av 06.12.2016. Innkalling og dagsorden ble enstemmig godkjent.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter er sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i det elektroniske arbeidsrommet. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Dagsorden er også sendt medlemmene per post.

Saksnr.: 076/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 16/64832-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 31.10.2016 godkjennes.

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Saksnr.: 077/16	Sektor: Kjøtt, egg, fjørfe, korn og melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 16/64832-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering.

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt, egg og fjørfekjøtt Sveinung Svebestad
- Melk Trond Reierstad

Presentasjonene er lagt ut i det elektroniske arbeidsrommet.

Saksnr.: 078/16	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 1. halvår 2017	Saksnr.: 16/61102-3

Beskrivelse

Ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon. Landbruksdirektoratet foreslår at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2017 settes til kr 8,97 per kg hvite, en økning fra kr 8,44 per kg inneværende halvår.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg §2-4, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura 28.10.2016 og brev fra DAVA Foods Norway AS 03.11.2016 (begge unntatt offentlighet).

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2017 fastsettes til kr 8,97 per kg hvite.

Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 1. halvår 2017

Bakgrunn

Ordningen med priskompensasjon for skilleproduksjon av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal halvårlig og forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon for skilleproduksjon av egg. Satsen for første halvår 2017 fastsettes i tråd med bestemmelsene vedtatt 19.02.2014, sak 05/14.

Før 2016 hadde ordningen kun Nortura SA som søker. For første halvår 2016 sendte Nilssen Hønseri AS inn sine produksjonsprognoser. Nilssen Hønseri har imidlertid ikke sendt inn produksjonsprognoser for første halvår 2017 innen fristen for dette og vil derfor ikke motta priskompensasjon ved en eventuell produksjon av skilleprodukter for første halvår 2017. I mai 2016 ble DAVA Foods Norway AS (tidligere Eggprodukter AS) godkjent som skillevirksomhet og har sendt inn sine produksjonsprognoser for første halvår 2017.

Det er etterspørselen etter plomme som avgjør hvor mye egg som går til skilling. Behovet for skallegg til skilling er derfor beregnet utfra skillekalkylen med 29 prosent plomme og 52 prosent hvite. Hviten blir forsøkt solgt til ulike markeder i Norge, og den resterende hviten blir eksportert. Generelt produseres mer plomme for salg til majones og dressing på våren enn om høsten. Det medfører en høyere eggehviteproduksjon og dermed større eksportandel i vårhalvåret. Planlagt gjennomsnittlig engrospris for skallegg for første halvår 2017 er satt til kr 18,80 per kg. Dette er en økning av prisen på 20 øre i forhold til gjeldende planlagt gjennomsnittlig engrospris.

Sats for første halvår 2017

Satsen for første halvår 2017 beregnes ut fra aktørenes salgsprognoser for kommende halvår, og Landbruksdirektoratets vurdering av prisforhold på skallegg innenlands og plomme- og hviteprodukter innenlands og utenlands.

Det er for 1. halvår 2017 to aktørers salgsprognoser, Nortura og DAVA Foods Norway, som ligger til grunn for Landbruksdirektoratets vurdering og forslag til sats for priskompensasjon av eggehvite. For første halvår 2017 er samlet salg av eggehvite anslått til 971 tonn, hvorav 264 tonn i det norske markedet.

Landbruksdirektoratet har ut fra antatt salgsverdi av skilleprodukter og kostnadene på skall-eggene inkludert knekking/skilling, beregnet en sats for priskompensasjon ved salg av hvite til kr 8,97 per kg for første halvår 2017. Satsen for andre halvår 2016 var kr 8,44 per kg hvite.

Landbruksdirektoratets vurdering

Oppgaven fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS over skillevirksomhet første halvår 2017 er basert på deres prognoserte salg og priser. Landbruksdirektoratet har vurdert de prisene som er satt for de ulike produktene i kalkylen og har ikke vesentlige merknader til disse. I oppgavene ligger det konkurransesensitiv informasjon, og disse er derfor ikke lagt ved innstillingen.

Med få reguleringstiltak bidrar tiltaket til å sikre en avsetningskanal for egg som bidrar til at det kan opprettholdes et tilbud om norske egg til konsum gjennom hele året.

Etter gjennomgang og vurdering av innkomne data, foreslår Landbruksdirektoratet at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for første halvår 2017 fastsettes til

kr 8,97 per kg hvite.

Saksnr.: 079/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Melk - Satser for reguleringslagring 2016	Saksnr.: 15/63859-11

Beskrivelse

Tine SA foreslår å redusere satsene for reguleringslagring for hvitost, geitemelk og tørrmelk i 1. halvår 2016 sammenlignet med 2. halvår 2015, mens satsen for smør er foreslått økt. I 2. halvår 2016 foreslår Tine en økning av satsene for samtlige produkter.

Tine legger frem oppdatert regnskapsgrunnlag for å beregne lagringsdelen av satsene. Landbruksdirektoratet legger til grunn at dette regnskapsgrunnlaget oppdateres igjen om fem år, med mindre det skjer vesentlig endringer i lagringen som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. I mellomtiden anbefaler Landbruksdirektoratet at lagringsdelen av satsene indeksjusteres med en relevant offentlig indeks, f. eks. SSB sin byggekostnadsindeks for boliger.

Landbruksdirektoratet innstiller på at satsene vedtas i samsvar med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter § 4-4-1 fastsatt av Omsetningsrådet 01.12.2009 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Tine SA 10. november 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Følgende satser for reguleringslagring av melkeprodukter 1. halvår og 2. halvår 2016 vedtas:

	1. halvår	2. halvår
	øre/kg/md.	øre/kg/md.
Fryselagring av smør	18,61	19,10
Kjølelagring av hvitost	19,19	19,89
Fryselagring av ekte geitost	22,94	23,87
Tørrlagring av tørrmelk	13,83	14,10

Melk - Satser for reguleringslagring 2016

Tine SA (Tine) foreslår i brev av 10. november 2016 satser for lagring av reguleringsprodukter i melkesektoren for 2016. Satsene for begge halvår behandles i samme sak ettersom oppgave for reguleringslagring også behandles kun en gang per år. Satsene består av to elementer; kapitalkostnader og kostnader til lager. Kostnader til lager har vært indeksjustert siden 2011. I satsene for 2016 bygger dette kostnadselementet på regnskapsførte kostnader for 2015. Landbruksdirektoratet har mottatt dokumentasjon for beregningen av dette elementet i eget notat.

Grunnlag for beregning av satser

Lagringsgodtgjørelse ytes for nødvendig reguleringslagring av melkeprodukter (jf. retningslinjer for melk og melkeprodukter). Satser for reguleringslagring fremkommer som summen av kostnader til kapitalbinding og lagringskostnader. Utgangspunktet for beregning av kapitalbinding og lagringskostnader er prinsippene som ble fastsatt av Omsetningsrådet 21.06.2002, 30.04.2003 og 30.04.2004. Følgende elementer inngår i grunnlaget for satsene:

Kapitalbinding (A)

Det er lagt til grunn at markedsregulator skal ha dekning for kostnadene knyttet til kapitalbinding av varer på reguleringslager. Kapitalkostnadene beregnes med utgangspunkt i varens tilvirkningsverdi multiplisert med en rentesats fastsatt av Landbruksdirektoratet. Kapitalbindingen beregnes i øre per kg per måned.

Varens tilvirkningsverdi er råstoffverdi i liter omregnet til kg vare pluss tilvirkningskostnader og relevante salgs- og felleskostnader som påløper frem til lagring. Råstoffverdi per liter beregnes ut fra antatt veid gjennomsnittlig noteringspris for 1. halvår og 2. halvår 2016, og korrigeres for gjeldende sats for hhv. modnede oster, geitemelksprodukter og tørrmelk i prisutjevningsordningen for melk fratrukket biproduktverdien. Råstoffverdien for smør beregnes ut fra gjeldende produksjonsverdi for fløte korrigert for gjeldende sats for fløte til smør i prisutjevningsordningen. For omregning fra liter råvare til kg vare benyttes gjeldende omregningsfaktor for melk og fløte.

Rentesatsene som er benyttet er fastsatt av Landbruksdirektoratet med hjemmel i retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter § 7 fjerde ledd. Rentesatsen fastsettes per halvår på basis av sammenveiling av nominell NIBOR 3-mnd med et tillegg på 0,4 prosentpoeng.

Lagringskostnader (B)

Kostnadsarter som inngår er avskrivning og renter, vedlikehold, kostnader til energi, vann og avløp, husleie, forsikringer og øvre indirekte kostnader. Lagringskostnadene oppgis i øre per kg per måned. Kostnadsgrunnlaget for lagringskostnadene er vedtatt anvendt for en periode på fem år, men med mulighet for indeksjustering i tråd med kostnadsutviklingen basert på relevant offentlig statistikk (jf. OR-sak 71/11). Ettersom det i 2016 har gått fem år siden forrige oppdatering av kostnadsgrunnlaget, har Tine nå foretatt en oppdatering av kostnadsgrunnlaget. Landbruksdirektoratet har mottatt dokumentasjon på kostnadsgrunnlag.

Beregning av kapitalbinding (A)

Kapitalkostnadene (A) beregnes som tilvirkningsverdi multiplisert med rentesats dividert på 12 måneder.

I tabellen nedenfor vises beregning av kapitalkostnadselementet i satsene for første halvår 2016.

			A
	Tilvirknings-	Rente-	Kapital-
	verdi	sats %	kostnader
	kr/kg		(øre/kg)/md
Smør	38,33	1,44	4,60
Hvitost	52,18	1,44	6,26
Geitost	71,53	1,44	8,58
Tørrmelk	34,77	1,44	4,17

I tabellen nedenfor vises beregning av kapitalkostnadselementet i satsene for andre halvår 2016.

			A
	Tilvirknings-	Rente-	Kapital-
	verdi	sats %	kostnader
	kr/kg		(øre/kg)/md
Smør	38,66	1,49	4,80
Hvitost	53,85	1,49	6,69
Geitost	74,19	1,49	9,21
Tørrmelk	34,10	1,49	4,23

Kapitalkostnadene (A) reduseres noe for alle produkter i første halvår 2016 sammenlignet med første halvår 2015, noe som blant annet kommer av reduserte rentesatser i 1. og 2. halvår 2016. Rentesatsen var 1,81 % p.a. i 1. halvår 2015 og 1,56 % p.a. i 2. halvår 2015, mens rentesatsene er redusert i 2016 til henholdsvis 1,44 % p.a. i første halvår og 1,49 % p.a. i andre halvår. For andre halvår 2016 er alle satser redusert sammenlignet med andre halvår 2015 med unntak av satsen for ost som har økt. Dette skyldes at tilvirkningskostnadene har økt mer enn reduksjonen i rentekostnader.

I kapitalkostnadene inngår tilvirkningskostnader, herunder råvarekostnader, og relevante salgs- og felleskostnader. Slike kostnader vil variere fra halvår til halvår. Kalkylene er basert på de aktuelle produksjonsanleggene, noe som fører til variasjoner i produksjonskostnader mellom ulike perioder. Ifølge Tine er hovedårsakene til variasjonene i kalkylene anleggenes produksjonskostnader knyttet til produksjonsvolum, samt alder og teknologi på anlegget. Andel på lager for de ulike artiklene som inngår i satsgrunnlaget vil dessuten kunne variere både mellom år og halvår.

Oppdatert kostnadsgrunnlag for lagringskostnader (B)

Nedenfor følger en beskrivelse av hvordan lagringselementet i satsene er oppdatert med regnskapstall for 2015.

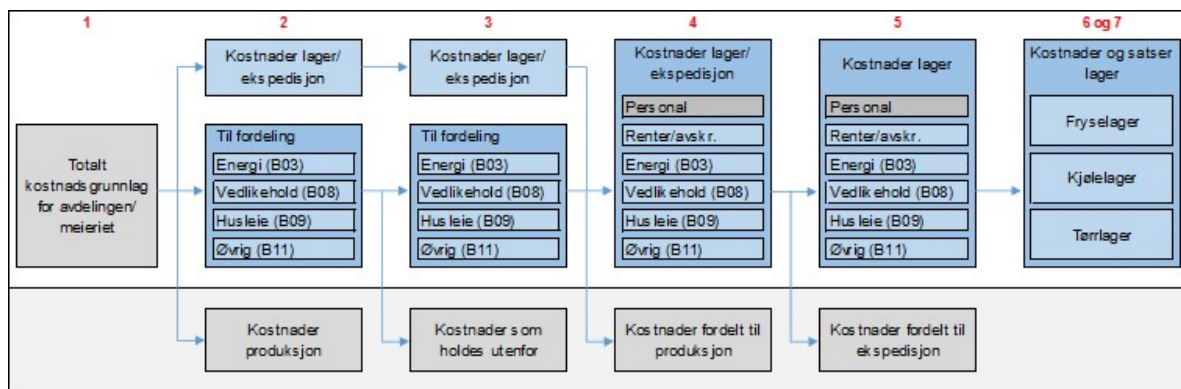
Kostnader til avskrivning og renter, vedlikehold, energi, vann og avløp, husleie, forsikringer og øvre indirekte kostnader. bygger på regnskapsdata fra 2015. Tine presenterte prinsippmodell og kostnadsgrunnlag fra regnskapet for 2015 i møte med Landbruksdirektoratet 14. november.

Utgangspunktet er at det skal beregnes satser for reguleringslagring av hvitost og brunost på kjølelager, smør på fryseler og tørrmelk på tørrlager. Som grunnlag for beregningen benyttes data fra Tine sine sentrallager på Heimdal og Klepp, samt Tines anlegg på Brumunddal. Dette er i tråd med tidligere års beregninger.

Det tas utgangspunkt i regnskapet for 2015. Følgende 7 hovedtrinn legges til grunn for beregning av satsene:

1.	Kostnadsgrunnlaget for hver av de 3 anleggene hentes ut fra regnskapet
2.	Kostnadsgrunnlaget «vaskes» for kostnadssteder som skal holdes utenfor
3.	Kostnadsgrunnlaget «vaskes» for kostnader som skal holdes utenfor
4.	Fordeling av indirekte kostnader mellom lager/ekspedisjon og produksjon
5.	Fordeling av kostnader mellom lager og ekspedisjon
6.	Fordeling av kostnader mellom de tre lagertypene
7.	Beregning av satser for de aktuelle varegruppene

Figuren nedenfor viser et overordnet bilde av de 7 hovedtrinnene.

Trinn 1: Kostnadsgrunnlaget for avdelingene/anleggene

Kostnadsgrunnlaget er i sin helhet hentet fra regnskapet for 2015 for hver av de tre avdelingene.

Trinn 2: «Vasking» av kostnadssteder

Regnskapet for hver av avdelingene er fordelt ned på en rekke kostnadssteder. Følgende fordeling er relevant i denne sammenheng:

1.	Kostnader direkte knyttet til lager/ekspedisjon tas med videre inn i grunnlaget for beregning av reguleringssatser.
2.	Kostnader knyttet til kostnadssteder som er felles for lager/ekspedisjon og produksjon fordeles videre ved hjelp av fordelingsnøkler. Andelen som fordeles til lager/ekspedisjon tas med videre inn i grunnlaget for beregning av reguleringssatser.
3.	Kostnader direkte knyttet til produksjon holdes utenfor grunnlaget for beregning av reguleringssatser.
4.	Øvrige kostnader som ikke anses som relevante holdes utenfor grunnlaget for beregning av reguleringssatser

Trinn 3: «Vasking» av kostnader

I tillegg til at det er hele kostnadssteder som skal holdes utenfor kostnadsgrunnlaget for beregning av satser for reguleringslagring, er det også kostnadselementer innenfor relevante kostnadssteder som skal holdes utenfor kostnadsgrunnlaget. Dette er:

1.	Kostnader knyttet til leie av ekstern lagerkapasitet.
2.	Lønn og andre personalkostnader knyttet til personell som fysisk jobber på lager/ekspedisjon holdes utenfor. Dette innebærer at kostnader knyttet til fysisk å flytte reguleringsvarene inn og ut av reguleringslageret ikke dekkes av satsene for reguleringslagring.
3.	Kostnader knyttet til meieriledelse og administrasjon av anlegget er holdt utenfor ettersom dette dekkes i annen sammenheng. I dette punktet blir derfor kun kostnader til kantine liggende igjen.

Trinn 4: Fordeling av indirekte kostnader

Som vist under trinn 2 er det totalt fire indirekte kostnadselementer som er relevante for å drifte lager/ekspedisjon. Dette er:

1.	Energi, vann, avløp
2.	Vedlikehold, vask og renhold
3.	Husleie
4.	Øvrige indirekte kostnader, som i denne sammenheng kun blir kantinekostnadene

Nedenfor følger en beskrivelse av hva som ligger av kostnader i hvert element og hvordan det er fordelt mellom produksjon og lager.

Energi, vann, avløp

Kostnader knyttet til energi, vann og avløp budsjetteres og fordeles ut på produksjonskostnads-stedene og lager/ekspedisjon i forhold til antatt kostnadspådrag. Fordelingene er opprinnelig historiske, men vurderes årlig.

Vedlikehold, vask og renhold

Her inngår personalkostnadene i vedlikeholdsavdelingen på anlegget, samt kostnader til innkjøp av driftsmaterialer, vedlikehold/innkjøp av felles teknisk utstyr og varme/kuldesentral og renhold av maskiner og lokaler. Kostnadene er fordelt etter i utgangspunktet en historisk måling av tid og skjønnsmessig vurdering. Dette vurderes årlig, men det er stort sett samme fordeling hvert år.

Husleie

Husleie for hele bygningsmassen fordeles på produksjonslokaler og lagerlokaler i henhold til kvadratmeter. Arealene er oppmålt og fordelingen skal bygge på dette. For beregning av kostnader til husleie er lagrenes markedsmessige verdi lagt til grunn. For Sentrallagrene er lagerdelen betydelig større enn arealet som benyttes til produksjon. For Brumunddal er forholdet omvendt med store arealer til produksjon og relativt lite til lager.

Øvrige indirekte kostnader

Dette elementet inneholder kostnader til ledelse og administrasjon av anlegget, samt kantinedrift. Kostnadene fordeles andelsmessig i forhold til antall årsverk som jobber i hhv. produksjon og på lager/ekspedisjon. Som vist under trinn 3 er det kun kostnadene til

kantinedrift som er tatt med i kostnadsgrunnlaget for beregning av satser til reguleringslagring, men det er benyttet samme fordelingsnøkkel som for det totale kostnadselementet.

Trinn 5: Fordeling av kostnader mellom lager og ekspedisjon

Kostnadene til lager og ekspedisjon er ikke splittet i regnskapet til de tre anleggene, men ligger på samme kostnadssted. For å kunne synliggjøre kostnadsgrunnlaget til lagerdelen isolert, er det valgt å benytte gulvareal som fordelingsnøkkel på samtlige kostnadselementer.

Trinn 6: Fordeling av kostnader mellom lagertyper

Kostnadene til fryseler, kjølelager og tørrlager er ikke splittet i regnskapet til de tre anleggene, men ligger på samme kostnadssted som ekspedisjon. Etter å ha fjernet kostnadene til ekspedisjon med gulvareal som fordelingsnøkkel, er antall palleplasser vurdert som beste tilgjengelige fordelingsnøkkel av kostnader mellom de tre lagertypene. Unntaket er energi som er fordelt etter estimert energiforbruk.

Trinn 7: Beregning av satser

De totale kostnadene for fryseler, kjølelager og tørrlager summeres på tvers av anlegg og det beregnes en gjennomsnittlig månedssats pr. tilgjengelig palleplass, dvs. det totale antall palleplasser som finnes på hvert lager.

Ved å beregne satsene på grunnlag av antall tilgjengelige palleplasser og dermed ikke ta hensyn til fyllingsgraden, vil satsene ikke dekke kostnader knyttet til at Tine i store deler av året sitter med ledig kapasitet.

For andre halvår 2016 er det lagt inn en kostnadsutvikling fra januar 2016 til juli 2016 basert på SSB sin byggekostnadsindeks for boliger.

Med bakgrunn i kostnadsgrunnlag fra regnskapet 2015 og prosessen som redegjort for ovenfor har vi følgende verdier for lagringselementet (B) i satsene for 2016:

	1. halvår	2. halvår
	øre/kg/md.	øre/kg/md.
Smør	14,01	14,30
Hvitost	12,93	13,20
Geitost	14,36	14,66
Tørrmelk	9,66	9,86

Lagringselementene i satsene for første og andre halvår 2016 er lavere enn tilsvarende satser i henholdvis første og andre halvår 2015 for alle produkter, med unntak av for smør.

Beregning av satser (A+B)

Med utgangspunkt i kostnadselementene som er omtalt ovenfor, foreslår Tine satser for reguleringslagring av melkeprodukter for 1. halvår og 2. halvår 2016. I 2016 har det vært reguleringslagring av smør, hvitost, geitost og tørrmelk. Tine foreslår å redusere satsene for alle produktgrupper med unntak av smør i 1. halvår, mens satsene øker med mellom 2 og 4 prosent fra 1. halvår til 2. halvår. Beregningen av satsene er vist i tabeller nedenfor. I den første tabellen er satsene for 2. halvår 2015 vist til sammenligning.

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 1. halvår 2016

	A	B	C=A+B	
	Kapital-	Lagrings-	Sats 1. halvår	
	kostnader	kostnader	2016	
	(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	
			2015	
			(øre/kg)/md	
Smør	4,60	14,01	18,61	17,91
Hvitost	6,26	12,93	19,19	22,20
Geitost	8,58	14,36	22,94	27,97
Tørrmelk	4,17	9,66	13,83	16,46

Beregning av satser for lagring av reguleringsprodukter 2. halvår 2016

	A	B	C=A+B	
	Kapital-	Lagrings-	Sats 2. halvår	
	kostnader	kostnader	2016	
	(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	(øre/kg)/md	
Smør	4,80	14,30	19,10	
Hvitost	6,69	13,20	19,89	
Geitost	9,21	14,66	23,87	
Tørrmelk	4,23	9,86	14,09	

Det er benyttet flere desimaler i beregningene, slik at mindre differanser kan forekomme.

Kapitalkostnadene (A) beregnes som tilvirkningsverdi multiplisert med rentesats dividert på 12 måneder. Lagringskostnadene (B) er beregnet i Tines modell med bakgrunn i regnskapsdata for 2015 som redegjort for i forrige avsnitt. Sats for reguleringslagring (C) fremkommer som summen av kapitalkostnader og lagringskostnader.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Landbruksdirektoratet har gjennomgått og vurdert Tines søknad om endrede satser for reguleringslagring.

For å beregne satser for reguleringslagring beregner Tine en veid tilvirkningsverdi per produktgruppe med utgangspunkt i de tre viktigste reguleringsartiklene innen hver produktgruppe. Gjennomsnittlig tilvirkningsverdi øker for smør og hvitost i 1. halvår 2016, sammenlignet med 2. halvår 2015, mens den reduseres for geitost og tørrmelk. I 2. halvår øker den gjennomsnittlige tilvirkningsverdien for alle produkter med unntak av tørrmelk som reduseres noe i forhold til 1. halvår. Varenes tilvirkningsverdi endres som følge av endringer i råstoffverdi og endringer i tilvirkningskostnader og relevante salgs- og felleskostnader.

Endringer i råstoffverdien forklares av endringer i omregningsfaktorer, samt endringer i målpris og satser i prisutjevningsordningen for melk (PU). Omregningsfaktorene for ku/geit er hentet fra Tines kalkyler. Ettersom det er Tines omregningsfaktorer som brukes, kan disse variere noe fra anlegg til anlegg fra halvår til halvår. Økningen i gjennomsnittlig tilvirkningsverdi i 2. halvår kan forklares av økt målpris og reduserte tilskuddssatser i prisutjevningsordningen fra 1. juli 2016.

Tilvirkningskostnader og relevante salgs- og felleskostnader varierer som tidligere år fra produkt til produkt og fra halvår til halvår. Som vist til ovenfor opplyser Tine at hovedårsakene til slike variasjoner er ulike anleggs produksjonskostnad knyttet til

produksjonsvolum, alder og teknologi. Kostnadene vil dessuten påvirkes av andel på lager for de ulike artiklene som inngår i satsgrunnlaget, noe som varierer både mellom år og halvår. Landbruksdirektoratet mener at disse forklaringene virker rimelige.

Når det gjelder lagringsdelen av satsene ble kostnadsgrunnlaget sist oppdatert i 2011, mens denne delen av satsene etter dette har vært indeksjustert årlig. Landbruksdirektoratet mener det er i tråd med vedtaket (jf. OR-sak 71/11) i OR i 2011 at kostnadsgrunnlaget skal oppdateres etter fem år. Landbruksdirektoratet har gjennomgått kostnadsgrunnlaget som er mottatt fra Tine. Landbruksdirektoratet mener grunnlaget gir et godt grunnlag for beregning av lagringsdelen i satsene.

Landbruksdirektoratet forutsetter at det oppdaterte kostnadsgrunnlaget legges til grunn for lagringsdelen av satsene i en periode fremover, siden det innebærer relativt mye arbeid å oppdatere kostnadsgrunnlaget årlig. Det er nå fem år siden forrige oppdatering av kostnadsgrunnlaget. Landbruksdirektoratet anbefaler at kostnadsgrunnlaget oppdateres igjen om fem år, med mindre det skjer vesentlig endringer i lagringen som tilsier at kostnadsgrunnlaget bør oppdateres på et tidligere tidspunkt. I mellomtiden anbefaler Landbruksdirektoratet at lagringsdelen av satsene indeksjusteres med en relevant offentlig indeks, f. eks. SSB sin byggekostnadsindeks for boliger.

Tine har justert lagringsdelen av satsene i 2. halvår 2016 for en kostnadsutvikling fra januar 2016 til juli 2016 basert på SSB sin byggekostnadsindeks for boliger. Denne indeksen ble også brukt til å indeksjustere satsene i 2015 og i 2014. Landbruksdirektoratet vurderte i 2014 denne indeksen som relevant å bruke for å indeksjustere Tines lagringskostnader (jf. OR-sak 64/14). Landbruksdirektoratet mener denne indeksen fortsatt kan benyttes til å indeksjustere satsen for 2. halvår 2016. Indeksjustering bør gjøres med utgangspunkt i vedtatte satser for 2015, men ettersom satsgrunnlaget i år er oppdatert, bør en for 2. halvår 2016 ta utgangspunkt i satsene for 1. halvår 2016 og en indeksjustering fra januar 2016–juli 2016, slik også Tine har foreslått.

Tine foreslår å redusere satsene for reguleringslagring for hvitost, geitemelk og tørrmelk i 1. halvår 2016 sammenlignet med 2. halvår 2015. Reduksjonen er på henholdsvis 14 prosent, 18 prosent og 16 prosent. Satsen for smør økes med 3,9 prosent. Økningen for smør skyldes i hovedsak at lagringsdelen av denne satsen har økt med 6,8 prosent. I 2. halvår 2016 foreslår Tine en økning av satsene for samtlige produkter. Økningen varierer mellom 1,9 og 4,0 prosent sammenlignet med 1. halvår 2016, og skyldes både renteøkning fra 1. halvår til 2. halvår, økte målpris og reduserte tilskuddssatser i PU for ost.

Landbruksdirektoratet anbefaler at satsene for reguleringslagring i 2016 godkjennes i samsvar med Tines søknad.

Saksnr.: 080/16	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Grønt- Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk - Budsjett 2017	Saksnr.: 15/56812-2

Beskrivelse

Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG), GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS), Fruktlagerinspektøren, Økern Torvhall og Fagforum Potet søker om økonomisk støtte til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2017.

Bevilgede midler over jordbruksavtalen på statsbudsjettets post 1150.70.11 Avsetningstiltak hagebruk, finansierer avsetningstiltak, faglige tiltak og opplysningsvirksomhet på grøntområdet. Bevilgningen for 2017 utgjør 24,4 mill. kroner og er uendret fra 2016. Et evt. underforbruk godskrives fondet for omsetningsavgift hagebruk. Omsetningsrådet har myndighet til å forvalte den samlede bevilgningen.

Ovennevnte organisasjoner søker om kr 24 032 750 til sine planlagte tiltak for 2017. Til sammenligning ble det søkt om kr 24 318 000 for 2016.

OFG søker om 22 183 750 kroner til sine aktiviteter for 2017, mens Økern Torvhall, Fagforum Potet, Fruktlagerinspektøren og GPS – produsentrettet rådgivning søker om henholdsvis 400 000 kroner, 150 000 kroner, 649 000 kroner og 650 000 kroner til sine.

Landbruksdirektoratet innstiller på å tildele OFG 18 920 000 kroner for 2017, mens Økern Torvhall og Fagforum Potet tildeles henholdsvis 210 000 kroner og 140 000 kroner. Landbruksdirektoratet innstiller på å tildele GPS 650 000 kroner til produsentrettet rådgivning og 625 000 kroner til fruktlagerinspektøren for 2017. Organisasjonene nevnt over tildeles de samme beløp for 2017 som de ble tildelt for hvert av årene 2015 og 2016.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysnings-virksomhet § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 hjemlet i lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11.

Forutsetninger

Vedlegg

Med brev av 14.10.2016 oversender Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker sin søknad om midler for 2017 (vedlegg: markedsplan og budsjett)

Med brev av 06.10.2016 oversender GrøntProdusentenes Samarbeidsråd søknad om midler til produsentrettet rådgivning i 2017

Med brev av 06.10.2016 oversender GrøntProdusentenes Samarbeidsråds budsjett og arbeidsplan for fruktlagerinspektøren for 2017, budsjett er datert 30.09.2016 og arbeidsplan 25.09.2016

Søknad om tilskudd til faglige tiltak hagebruk for 2017 fra Økern Torvhall (søknad og budsjett, begge datert 28.09.2016)

Søknad om tilskudd til Fagforum potet 2017 (søknad og budsjett, begge datert 14.10.2016)

Møtebehandling

Medlemmet Bjørn-Ole Juul-Hansen anmodet om at sekretariatet til neste år gjør en vurdering av om det er riktig fordeling av midler på de ulike aktivitetene. Det ble gjort enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettene for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for de ulike områdene godkjennes. Av fondet for omsetningsavgift hagebruk kan det til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2017 anvendes inntil 20 545 000 kroner fordelt slik:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) kan anvende inntil 18 920 000 kroner
2. GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) kan anvende inntil 650 000 kroner
3. Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil 625 000 kroner
4. Økern Torvhall kan anvende inntil 210 000 kroner
5. Fagforum Potet kan anvende inntil 140 000 kroner

Grønt- Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk - Budsjett 2017

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk omfatter disse tre hovedområdene:

1. Opplysningskontoret for frukt og grønt
2. Produsentretta rådgivning
3. Felles faglige tiltak

For 2016 er det i jordbruksavtalen bevilget 24,4 mill. kroner til Avsetningstiltak hagebruk. Omsetningsrådet har for 2016 anvendt 20 545 000 kroner til følgende:

• Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG)	18 920 000 kroner
• Produsentretta rådgivning	
- Tiltak i regi av GrøntProdusentenes samarbeidsråd (GPS)	650 000 kroner
- Fruktlagerinspektøren	625 000 kroner
• Felles faglige tiltak	
- Økern Torvhall	210 000 kroner
- Fagforum Potet	140 000 kroner

Ubrukte midler fra Avsetningstiltak hagebruk tilføres fondet for omsetningsavgift hagebruk. Omsetningsrådet har myndighet til å forvalte bevilgningen.

I forbindelse med innstilling knyttet til budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk 2017, har Landbruksdirektoratet lagt Omsetningsrådets føringer til grunn, jf. at budsjettet skal vedtas som en ramme (Omsetningsrådets vurdering fra møte 12.12.2005).

1. OFG – Budsjett 2017

Med brev av 14.10.2016 oversender OFG markedsplan og forslag til budsjett for bruk av midler over jordbruksavtalen til opplysningsvirksomhet for 2017. OFGs budsjettforslag for 2017 er utarbeidet med utgangspunkt i OFGs strategi for 2015 – 2017. OFGs budsjett for 2017 ble behandlet og godkjent av OFGs styr 11.10.2016.

Hovedpostene i OFGs regnskap for 2015, budsjett for 2016 og budsjettforslag for 2017

Kostnader	Regnskap 2015, kr	Budsjett 2016, kr	Budsjettforslag 2017, kr	Endring kr*	Endring %*
Personal og drift	8 657 661	9 985 000	9 371 030	- 613 970	- 6,1
Markedsaktiviteter	10 438 014	9 035 000	12 862 720	3 827 720	42,4
Sum	19 095 675	19 020 000	22 233 750	3 213 750	16,9

* Endring i forhold til vedtatt budsjett for 2016

I OFGs budsjett for 2016 under personal og drift inngikk kostnader knyttet til flytting av kontor fra Økern til Langhus, utvikling av nye arbeidsplasser der og nytt prøvekjøkken. Disse kostnadene var budsjetert til 950 000 kroner, og begrunner større kostnader til personal og drift i 2016 enn i 2017.

Under personal og drift inngår alle lønnskostnader til de fast tilsatte i OFG utenom skolefruktordningen. Det er regnet med en lønnsøkning på 2,6 prosent fra 2016 til 2017. Statistisk sentralbyrå forventer til sammenligning en lønnsvekst i 2017 på 2,7 prosent. OFG opplyser i sin søknad at lønnsnivået i OFG er regulert ved at man følger lønnsutviklingen i staten.

Nøkkeltall fra budsjettene angitt i prosent av totale kostnader

	2016	2017
Personal og drift	52,5	42,1
Markedsaktiviteter	47,5	57,9
Totale kostnader	100	100

Hovedposter i OFGs budsjett

	Budsjett 2016	Budsjettforslag 2017	Differanse 2017 - 2016
Personal	7 085 000	7 333 610	248 610
Andre driftskostnader	2 900 000	2 037 420	-862 580
Sum personal- og driftskostnader	9 985 000	9 371 030	-613 970
Langsiktige holdningskampanjer	2 300 000	6 034 800	3 734 800
Langsiktige produktkampanjer	2 100 000	3 119 900	1 019 900
Markedsundersøkelser	850 000	799 720	-50 280
Presseaktiviteter	2 300 000	2 366 700	66 700
Fellesprosjekt med andre opplysningskontorer i landbruket	85 000	130 000	45 000
Trafikkskapende aktiviteter og videreutvikling av frukt.no	1 400 000	411 600	-988 400
Sum Markedsaktiviteter	9 035 000	12 862 720	3 827 720
Sum personal/drift + marked	19 020 000	22 233 750	3 213 750

OFGs aktivitets- og markedsplan for 2017

OFGs styre vedtok 25.11.2014 ny strategi for OFG for perioden 2015 – 2017. OFGs aktivitets- og markedsplan for 2017 er utarbeidet med utgangspunkt i OFGs nye strategi. Av strategiens innhold er blant annet følgende tatt inn i søknaden for 2017:

Formål

Stiftelsen OFG har som formål å stimulere til økt totalforbruk av frisk frukt, friske bær og grønnsaker i Norge. Hovedhensikten med bruk av midlene som kommer fra jordbruksavtalen er å styrke omsetningen og forbruket av norske varer.

OFG skal spre matglede og heve folks mat- og helsekapital ved å øke forbruket av frukt og grønt, og dermed bidra til en sunnere og friskere befolkning.

Visjon

«Frukt og grønt – naturlig til alle måltider»

Målsettinger

Ambisjon: 5 om dagen, for hele Norges befolkning

Volummål

50 prosent økning av frukt og grønt innen 2020

OFG har bygd inn i sin nye strategi hovedsatsinger – med tilhørende aktiviteter.

Redegjørelse for kostnadene

Med bakgrunn i sin strategiplan for perioden 2015 – 2017, har OFG i sitt forslag til budsjett for 2017 satt av midler til de samme aktivitetsområdene som i 2016 (holdningskampanjer, produktkampanjer, presseaktiviteter m.m.) Satsingen på de ulike aktivitetene er imidlertid noe justert i forslag til budsjett for 2017 sammenlignet med forrige år. OFG har i eget tillegg til søknaden for 2017 redegjort for de endringene som er gjort.

Langsiktige holdningskampanjer (2017: 6 034 800 kroner, 2016: 2 300 000 kroner)

I langsiktige holdningskampanjer inngår: Barnehageprosjektet (barnehager), prosjektet Førsteklasses mat (bok til foreldre med barn i første klasse) og utvikling av et digitalt univers knyttet til Førsteklasses mat. I forslag til budsjett for 2017 er det satt av 1,7 mill. kroner mer enn i 2016 til å styrke prosjektet Førsteklasses mat. OFG skriver om styrkingen:

«Førsteklasses mat vil bestå av en fysisk bok, som deles ut til alle landets førsteklasser. Det vil også bli laget en kommersiell bok som selges i bokhandel og i dagligvare. Bokkonseptet er imidlertid tenkt å knyttes til et digitalt og sosialt digitalt univers hvor man finner mer stoff spisset mot spesifikke målgrupper. På sikt kan man se for seg at det digitale universet tar over. For å utvikle og markedsføre det digitale universet søker OFG for 2017 om en tilleggsbevilgning på kr 3 000 000.»

Langsiktige produktkampanjer (2017: 3 119 900 kroner, 2016: 2 100 000 kroner)

Digital kommunikasjon og trafikkskapende aktiviteter er tidligere ført under regnskapsposten Web. I forhold til 2016 er en mill. kroner til digital kommunikasjon i forslag til budsjett for 2017 flyttet fra Web til Langsiktige produktkampanjer.

Markedsundersøkelser (2017: 799 720 kroner, 2016: 850 000 kroner)

Det er kun gjort mindre justeringer under denne posten.

Presseaktiviteter (2017: 2 366 700 kroner, 2016: 2 300 000 kroner)

OFG har tatt dette med som begrunnelse for postens budsjett 2017:

«I OFGs strategi 2015-2017 har man satt en ambisjon om at OFG skal bli den foretrukne kilden, og innholdsleverandøren av mat- og helserelevant innhold knyttet til frukt og grønt. Satsingen for å oppnå dette hviler på tre ben: **Egne kanaler** (nettstedet Frukt.no, sosiale medier, nyhetsbrev og blogger, presserom), **fortjente kanaler** (redaksjonelt innhold) og **betalte kanaler** (betalte egne kampanjer).

OFG har unik inngang mot redaksjonell presse da alle redaksjoner ønsker å fokusere på et sunt kosthold med mye frukt og grønt. OFG opplever også en stor velvilje overfor samarbeid med redaksjonelle miljøer. For å oppnå en størst mulig effekt av dette er det en forutsetning at OFG har optimalt tilgjengelig innhold på Frukt.no, og at man blir selgende inn mot de ulike redaksjonelle miljøene.»

Fellesprosjekter med opplysningskontorene i landbruket (2017: 130 000 kroner, 2016: 85 000 kroner)

Opplysningskontorene i landbruket har i fellesskap overtatt Landbruks- og matdepartementets prosjekt Smakens uke. Prosjektets innhold skal endres noe, og OFG har lagt disse budsjettkostnadene til posten Fellesprosjekter med opplysningskontorene i landbruket.

Web (2017: 411 600 kroner, 2016: 1 400 000 kroner)

Trafikkskapende aktiviteter med et budsjett på en mill. kroner er flyttet fra posten Web i 2016 til posten Langsiktige produktkampanjer i 2017.

Administrasjonskostnader (2017: 9 371 030 kroner, 2016: 9 985 000 kroner)
Flytting fra Økern torv til Langhus i første halvår 2016 begrunner reduserte kostnader på posten fra 2016 til 2017.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet mener at OFGs budsjettforslag sammen med OFGs aktivitets- og markedsplan for 2017, tilfredsstiller forutsetningene i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet og de sentrale føringer som er lagt for opplysningskontorenes virksomhet, jf. brev til opplysningskontorene av 29.06.2007.

Ved jordbruksoppgjøret i 2016 ble bevilgningen til avsetningstiltak hagebruk for 2017 holdt uendret i forhold til bevilgningen for 2016. På bakgrunn av begrensede fondsmidler og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2017, foreslår Landbruksdirektoratet at det avsettes 18 920 000 kroner til opplysningsvirksomhet for frukt og grønt i 2017, samme beløp som i 2016.

OFG har, sammen med de andre opplysningskontorene i landbruket, unntatt OBK, utviklet modell for løpende resultatmåling av kontorets virksomhet. Målingen er kostbar å gjennomføre, og opplysningskontorene har på denne bakgrunn foreslått evaluering annet hvert år. OFG har satt av budsjett på 185 220 kroner til resultatmåling i 2017.

2. GPS, produsentretta rådgivning – Budsjett 2017

Etter retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, kan det ytes tilskudd til faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent, jf. retningslinjenes § 2, pkt. 2.

Av Omsetningsrådets vedtak av 02.12.2002 i forbindelse med budsjett for bruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet hagebruk i 2003, går det fram:

«Det annonseres ikke midler til produsentretta rådgivning hagebruk for 2003. Denne praksis videreføres for senere år inntil bevilgningen eventuelt økes slik at det blir grunnlag for å annonsere midlene.»

Bevilgningen til avsetningstiltak hagebruk 2017 er uendret fra 2016, jf. resultatet fra jordbruksoppgjøret 2016. Landbruksdirektoratet foreslår på denne bakgrunn å bruke midlene også i 2017 til produsentretta rådgivning på grøntområdet uten at midlene annonseres spesielt. GPS har sin aktivitet knyttet til nettopp produksjonstilpasning, markedstilpasning og kvalitetsarbeid i grøntsektoren. GPS omfatter alle produsenter som leverer til friskkonsummarkedet, inklusive matpoteter, uavhengig av grossist- og kjedetilknytning.

GPS søker gjennom brev av 06.10.2016 om kr 650 000 i tilskudd til produsentretta rådgivning hagebruk for 2017. Med brevet følger virksomhets- og tiltaksplan og budsjett. Innsatsområdene i virksomhets- og tiltaksplanen omfatter blant annet produksjonsplanlegging, kortsiktig markedstilpasning, markedet for veksthusproduksjon, sesongoverganger, informasjon og arbeid med mål å bedre kvaliteten på grøntprodukter. Det totale kostnadsbudsjett knyttet til GPS' aktiviteter i 2017 utgjør kr 6 395 000.

Landbruksdirektoratets vurdering

Rådgivningsarbeidet som GPS utfører kommer alle produsenter som leverer frukt, bær, grønnsaker og poteter til friskkonsummarkedet til del. GPS' styringsgrupper bidrar til bedre produksjons- og markedstilpasning, og at den norske grøntproduksjonen lettere kan finne avsetning i markedet. Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2017, anbefaler Landbruksdirektoratet at GPS

kan anvende inntil kr 650 000 av fondet for omsetningsavgift hagebruk til sitt arbeid med de tiltakene som går fram av GPSs virksomhets- og tiltaksplan for 2017, dette er uendret bevilgning fra 2016.

3. Fruktlagerinspektøren, produsentrettet rådgivning – Budsjett 2017

Fruktlagerinspektøren har oversendt arbeidsplan og budsjett for sitt arbeid i 2017 datert henholdsvis 25.09.2016 og 30.09.2016. Kostnadsbudsjettet utgjør totalt 649 000 kroner for 2017. Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlageinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

Lønnskostnader i budsjettet for fruktlagerinspektøren er økt med 3,9 prosent fra 2016 til 2017. Lønnsøkningen er anslått noe høyere enn Statistisk sentralbyrås prognose for lønnsvekst i 2017 som er på 2,7 prosent. GPS – Avsetningstiltak har opplyst at det i deres lønnsbudsjett også ligger kostnader knyttet til en forsikrings- og pensjonsordning for den tilsatte. Fruktlagerinspektøren har en ytelsesbasert pensjon med relativt stor kostnadsvekst.

Landbruksdirektoratets vurdering

Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2017, anbefaler Landbruksdirektoratet at Fruktlagerinspektøren kan anvende inntil 625 000 kroner av fondet for omsetningsavgift hagebruk i 2017, dette er uendret bevilgning fra 2016.

4. Økern Torvhall, faglige tiltak – Budsjett 2017

Økern Torvhall (ØT) søker i brev av 28.09.2016 om økonomisk støtte på 400 000 kroner til «Pris- og markedsopplysningstjenesten Økern Torvhall» for 2017. I 2016 ble det søkt om 400 000 kroner og innvilget 210 000 kroner til dette arbeidet.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet mener at "Pris og markedsopplysningstjenesten Økern Torvhall" bidrar positivt til å stabilisere priser og omsetning av grøntvarer i Norge. Den økonomiske støtten til Økern Torvhall har vært 220 000 kroner for årene 2012, 2013 og 2014. Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og redusert bevilgning til kollektiv dekt omsetningsavgift er Økern Torvhall tildelt 210 000 kroner til sitt arbeid for hvert av årene 2015 og 2016. Med bakgrunn i fortsatt begrensede fondsmidler og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2017, vil Landbruksdirektoratet tilrå at Økern Torvhall for 2017 blir tildelt 210 000 kroner, samme beløp som for 2016.

5. Fagforum Potet – Budsjett 2017

Bioforsk Øst, Apelsvoll, nå Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Norsk Landbruksrådgivning og store deler av norsk potetbransje etablerte i 2006 Fagforum Potet. Forumet har som målsetting å sikre en markedstilpasset norsk kvalitetsproduksjon av poteter gjennom å være et effektivt og samlende kontaktledd for all potetfaglig aktivitet i Norge.

SLF (i dag Landbruksdirektoratet) skulle i utgangspunktet bidra med finansiering til prosjektet i de 3 første årene (2006 – 2008). Etter etableringsfasen skulle potetbransjen selv finansiere aktiviteten i forumet. Egenfinansieringen til forumet har økt betydelig etter

oppstart, men det er fortsatt vanskelig for forumet å finansiere aktivitetene sine fullt ut med egne midler. Fagforumets arbeid er nå i stor grad konsentrert om vedlikehold av utviklet nettsted www.potet.no.

Fagforum Potet søker gjennom brev av 14.10.2016 om kr 150 000 for 2017, 10 000 kroner mer enn det forumet ble tildelt for 2016.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet vurderer at Fagforum Potets søknad ligger innenfor det som det kan avsettes midler til etter formålet med bruken av midlene. Landbruksdirektoratet avsatte inntil 140 000 kroner til finansiering av Fagforum Potet for 2016.

Med bakgrunn i begrensede fondsreserver og uendret bevilgning til avsetningstiltak hagebruk for 2017, anbefaler Landbruksdirektoratet at det kan avsettes inntil 140 000 kroner til Fagforum Potet for 2017, samme beløp som for 2016.

Landbruksdirektoratets samlede vurdering av budsjett for 2017

Fondet for omsetningsavgift hagebruk vil ved inngangen til 2017 utgjøre vel 5 mill. kroner. I 2017 blir fondet totalt tilført bevilgede midler til avsetningstiltak hagebruk som utgjør 24,4 mill. kroner.

Med de tiltakene som er foreslått, inkludert Matmerks søknader til markedsføring av økologisk mat og til Nyt Norge, jf. egne innstillinger (saksnr. 14/8281 og 14/8283), er det foreslått å anvende inntil 20 805 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift hagebruk til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2017.

Det er videre foreslått å tildele inntil 644 000 kroner til administrasjon av markedsordningen for epler og poteter. Med årlige kostnader til reguleringslagring/fabrikklevering av epler som et gjennomsnitt for de senere år har vært på ca. 600 000 kroner, utgjør de mer eller mindre årlige faste kostnadene til avsetningstiltak ca. 1,25 mill. kroner. Et eventuelt avsetningstiltak innen matpotet kommer i tillegg til dette.

Fondet for omsetningsavgift hagebruk belastes årlig med kostnader på ca. 850 000 kroner til sekretariat og drift av Omsetningsrådet.

Etter dette vil fondet i 2017 kunne øke med ca. kr 1,5 mill. kroner i form av ubrukte midler (24 400 000 kroner – (20 805 000 + 1 250 000 + 850 000) kroner = 1 495 000 kroner).

Etter Landbruksdirektoratets vurdering bør netto tilførsel av fondsmidler årlig minimum være ca. 1,5 mill. kroner. Med en slik tilførsel av «ubrukte» midler, er fondet først etter fire til fem år så stort at det kan finansiere en markedsregulering innen matpotet av middels størrelse, tilsvarende den som ble gjennomført i 2015.

Landbruksdirektoratet foreslår etter en samlet vurdering, at det kan benyttes inntil 20 805 000 kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet fra fondet for omsetningsavgift hagebruk i 2017.

Saksnr.: 081/16	Sektor: Grønt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Grønt - Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2017	Saksnr.: 14/7411-24

Beskrivelse

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har lagt fram et budsjett på 654 000 kroner for GPS– Avsetningstiltak for 2017. Budsjettet er økt med 1,6 prosent i forhold til budsjettet for 2016.

Arbeidet knyttet til funksjonene som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet og som fruktlagerinspektør utgjør til sammen 0,75 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). I budsjettet for 2017 er lønnskostnader foreslått økt med 3,7 prosent. Til sammenligning forventer Statistisk Sentralbyrå en gjennomsnittlig årslønnsvekst i 2017 på 2,7 prosent.

Ved jordbruksoppgjøret i 2016 ble bevilgningen til opplysningsvirksomhet, faglige tiltak og avsetningstiltak for poteter, frukt og grønt uendret fra forrige år (24,4 mill. kroner for 2017, samme beløp som for 2015 og 2016).

For å oppnå en viss økning av de økonomiske reservene i fondet, tilrår Landbruksdirektoratet en bevilgning til GPS – administrasjon på 644 000 kroner i 2017, samme bevilgning som for 2016.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Det kan gjøres mindre budsjettoverføringer mellom hovedposter i budsjettet.

Vedlegg

Budsjett og arbeidsplan for GPS – Avsetningstiltak som vedlegg til brev fra GPS datert 06.10.2016 (arbeidsplan og forslag til budsjett, begge datert 25.09.2016).

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Det godkjennes et budsjett på inntil 644 000 kroner for GrøntProdusentenes Samarbeidsråds administrasjon av avsetningstiltak for epler og poteter i 2017.
2. Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2017.

Grønt - Markedsordningen for epler og poteter - Budsjett for administrasjon 2017

GrøntProdusentenes Samarbeidsråd (GPS) har som vedlegg til brev av 06.10.2016 oversendt arbeidsplan og budsjett for GPS – Avsetningstiltak for 2017. Arbeidsplanen og budsjettet for 2017 omfatter de samme typer aktiviteter som ble gjennomført av GPS – Avsetningstiltak i 2016.

Regnskap for 2015, budsjett for 2016 og forslag til budsjett for 2017 for GPS – Avsetningstiltak

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Endring, kr *	Endring, % *
Totale kostnader					
Personal	210 182	217 000	225 000	8 000	3,7
Drift	39 025	57 000	59 000	2 000	3,6
Reiseutgifter	25 697	53 000	53 000	0	0
Prognosetjenester (graveprøver)	237 221	262 000	262 000	0	0
Innleid hjelp - kontroller	19 107	55 000	55 000	0	0
Sum	531 231	644 000	654 000	10 000	1,6
Nøkkeltall					
Antall årsverk	0,25	0,25	0,25	0,25	0
Personalkostnader pr. årsverk	840 728	868 000	900 000	32 000	3,7
Driftskostnader pr. årsverk	156 100	228 000	236 000	8 000	3,6
Totale kostnader pr. årsverk	996 828	1 096 000	1 136 000	40 000	3,6

* Endring i forhold til vedtatt budsjett for 2016

Arbeidet knyttet til funksjonen som fruktlagerinspektør og som administrator av avsetningstiltak på grøntområdet utgjør til sammen 0,75 årsverk. Fruktlageinspektørens stilling utgjør 0,5 årsverk, mens administrasjon av avsetningstiltakene utgjør 0,25 årsverk (en og samme person utfører begge funksjonene). Fordelingen av årsverk mellom de to funksjonene har vært den samme i flere år.

Lønnskostnader i budsjettet for GPS – Avsetningstiltak er foreslått økt med 3,7 prosent fra 2016 til 2017. Til sammenlikning er Statistisk sentralbyrås prognose for lønnsvekst i 2017 på 2,7 prosent. GPS har opplyst at det i lønnsbudsjettet også ligger kostnader knyttet til pensjon, arbeidsgiveravgift og en forsikringsordning for den tilsatte. Administrator har en ytelsesbasert pensjon med relativt stor kostnadsvekst.

Budsjett for driftskostnader knyttet til administrasjon av GPS – Avsetningstiltak for 2017 er økt med 2 000 kroner fra 2016. Økningen er begrunnet med større kostnader til kontorleie i Rogaland for den tilsatte i GPS – Avsetningstiltak.

Avsetningstiltakene på hagebrukssektoren omfatter i dag kun tiltak innenfor epler og poteter. For epler har en årvisse tiltak i form av reguleringslagring og fabrikklevering. For poteter vil markedssituasjonen det enkelte år avgjøre om det gjennomføres tiltak. I forbindelse med avlingsprognose for potet er det i 2016 tatt ut 100 graveprøver. Det er ikke foreslått økning av budsjettposten fra 2016 til 2017.

Posten Innleid hjelp – kontroller er uendret i budsjettet fra 2016 til foreslått budsjett for 2017. Posten vil kunne variere ganske mye med omfanget av reguleringsvirksomheten. Budsjettet vil være tilstrekkelig til å dekke kontrolltiltak i år med normale avlinger og uten at det settes i verk regulerings tiltak på matpotet. Ved en større potetregulering vil det påløpe utgifter til kontroll for å sikre at det skjer rettmessige utbetalinger.

Landbruksdirektoratets vurdering

Etter Landbruksdirektoratets vurdering er fondet for omsetningsavgift hagebruk på et for lavt nivå, hvis det skulle oppstå et reguleringsbehov for matpotet i inneværende eller i kommende år. I 2015 ble det brukt vel 10 mill. kroner til å finansiere avsetningstiltak av overskudd av matpotet. For å øke fondet noe, tilrår Landbruksdirektoratet at det godkjennes et budsjett på inntil 644 000 kroner for GPS – administrasjon i 2017, dette er samme bevilgning som for 2016, men en avkortning i forhold til søknaden på 654 000 kroner.

Under posten innleid hjelp er det i budsjettet for 2017 tatt utgangspunkt i et normalår for frukt mht. avsetningstiltak, hvilket er et prinsipp som er fulgt tidligere.

Dersom det skulle bli behov for markedsregulering i potetsektoren, eller en regulering innenfor epler ut over det normale, vil det kunne bli behov for å søke om bruk av ytterligere midler fra fondet for omsetningsavgift hagebruk.

Av Omsetningsrådets vedtak knyttet til administrasjonsbudsjett for markedsordningen for epler og poteter for 2016 går det fram:

«Omsetningsrådet gir Landbruksdirektoratet fullmakt til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil kr 50 000 dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger i 2016.»

Landbruksdirektoratet foreslår at Landbruksdirektoratet gis fullmakt, også for 2017, til å godkjenne en mindre utvidelse av budsjettet med inntil 50 000 kroner dersom det skulle bli nødvendig å gjennomføre ekstraordinære avsetningstiltak som følge av store avlinger.

Saksnr.: 082/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av Nyt Norge i 2017 - søknad fra Matmerk	Saksnr.: 14/8283-33

Beskrivelse

Matmerk søker Omsetningsrådet om midler til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2017. Søknaden er en oppfølging av tidligere års søknader (kampanjeperiode: 2009 – 2014), og av Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge for perioden 2014 til 2017. Finansieringsmodellen ble behandlet i Omsetningsrådet 19.02.2013.

Matmerk søker Omsetningsrådet om 4 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen i 2017, en mill. kroner mindre enn for 2016.

Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Matmerks søknad om midler for 2017.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Matmerk av 12.08.2016

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Til finansieringen av nasjonal merkeordning, Nyt Norge, i regi av Matmerk, kan det i 2017 benyttes inntil 4 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler.
2. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt	1 600 000 kroner
Melk	1 600 000 kroner
Egg	160 000 kroner
Fjørfekjøtt	320 000 kroner
Frukt og grønt	160 000 kroner
Korn	160 000 kroner
3. Tilskuddet utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til stiftelsen Matmerk.

Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av Nyt Norge i 2017 - søknad fra Matmerk

I brev av 12.08.2016 søker Matmerk Omsetningsrådet om 4 mill. kroner til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i 2017. Budsjett for bruken av midler i 2017 er oversendt Landbruksdirektoratet som tillegg til søknaden og datert 31.10.2016. Søknaden er en oppfølging av Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2014 til 2017, jf. Omsetningsrådets behandling av finansieringsmodellen i møte 19.02.2013.

Bakgrunn

Matmerk har fått i oppdrag av Landbruks- og matdepartementet (LMD) å utvikle, etablere og administrere et gjennomgående kvalitetssystem med en felles merkeprofil ut mot forbruker. Navnet på merkeprofilen er Nyt Norge.

I 2009 kom det på plass en plan for finansiering av arbeidet med å markedsføre merkeordningen. Planen gikk over en 5 års periode fra 2009 til 2014 og bygger på finansiering over jordbruksavtalen, Omsetningsrådet og dagligvarehandelen i tillegg til Matmerks eget budsjett. Etter planen ble finansieringen av Nyt Norge fordelt mellom aktørene på følgende måte:

Finansiering av Nyt Norge 2009 - 2014					
År	Søknad fra Matmerk i mill. kr	Dagligvarehandelen 10 %	Matmerk 10 %	Jordbruksavtalemidler 40%	Omsetningsavgiftene 40 %
2009	9			2	7
2010	20	2	2	8	8
2011	20	2	2	8	8
2012	20	2	2	8	8
2013	20	2	2	8	8
2014	10	1	1	4	4
Sum	99	9	9	38	43

Omsetningsrådet behandlet i møte 19.02.2013 modell fra Matmerk knyttet til framtidig finansiering av Nyt Norge. Matmerk har følgende finansieringsmodell for Nyt Norge i perioden 2014 – 2017 (kostnader i mill. kroner):

Bidragstyper	2013	2014	2015	2016	2017
Omsetningsavgift	8,0	6,0	5,0	5,0	4,0
Jordbruksavtalemidler	8,0	5,0	5,0	4,0	4,0
Virke/COOP	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Matmerk	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Sum	20,0	15,0	14,0	13,0	12,0
Merkebrukeravgift	2,0	3,1	3,3	3,4	3,5
Total sum	22,0	18,1	17,3	16,4	15,5

* Kostnader for 2013 ligger utenfor modellen, men er tatt med til sammenligning

Omsetningsrådet fattet slikt vedtak i forbindelse med Matmerks modell:

«Matmerks finansieringsmodell knyttet til Nyt Norge fra 2014 til 2017 tas til orientering. Det vil være en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått. Endelig vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.»

Markedsføringsaktiviteter for Nyt Norge 2016

Matmerk har slik oppstilling over Nyt Norges viktigste aktiviteter i 2016:

- 3 større TV-kampanjer med ny reklamefilm
- 3 digitale kampanjer
- Annonsering og aktiviteter i sosiale medier, i hovedsak på Facebook

Matmerk har for øvrig tatt dette med om markedsføringsaktivitetene i 2016:

«I 2016 har vi flyttet markedsmidler fra ordinær printannonsering over i TV, digitale og sosiale medier.

Alle aktiviteter evalueres underveis. Aktivitetene og reklamemateriell justeres i tråd med resultatene av evalueringene. Det er av stor betydning for kjennskapet til merket at det er godt synlig med 2 900 ulike produkter i butikkene.»

Status for Nyt Norge

Av Matmerks søknad for 2017, går det fram at det i løpet av det siste året har antall virksomheter som benytter Nyt Norge merket økt fra 69 til 76 bedrifter. Både samvirke og frittstående bedrifter er representert i ordningen. De største brukerne av Nyt Norge er Nortura, Coop, Bama, Tine og Nordfjord Kjøtt.

Antall merkede produkter har økt fra 2 400 produkter pr. 01.09.2015 til 2 900 pr. 01.09.2016.

Matmerk måler kjennskapet til merkeordningen ved utgangen av hvert år. I oktober 2015 var den hjulpne kjennskapet til Nyt Norge på 84 prosent, mens den uhjulpne kjennskapet var på 34 prosent. Matmerk understreker med bakgrunn i dette, behovet for å fortsette å bygge kjennskap til – og kunnskap om merkeordningen.

Nyt Norges finansieringsmodell fra 2014 til 2017 – behandling ved jordbruksoppgjøret i 2016

I Prop. 133 S Om jordbruksoppgjøret 2016 er dette blant annet tatt inn under pkt. 7.2.5 Matmerk:

«Partene er enige om at avsetningen til Matmerk videreføres i 2017 med 52 mill. kroner. Det legges til grunn at Matmerk spesielt prioriterer KSL og utviklingsoppgaver knyttet til en modernisering og oppgradering av systemet. Vidrere må drift av lokalmat.no, måling av omsetning av lokalmat, merkeordningene, og oppgaver knyttet til Inn på tunet prioriteres innenfor denne rammene. Fra 2018 er det behov for en ny finansieringsplan for Nyt Norge-ordningen. Matmerk bes komme tilbake med en slik plan i god tid før jordbruksforhandlingene 2017.»

Etter finansieringsmodellen for perioden 2014 – 2017, skal jordbruksavtalemidler for 2017 bidra med 4 mill. kroner, samme beløp som for 2016. Landbruksdirektoratet forutsetter på denne bakgrunn at Landbruks- og matdepartementet finansierer Nyt Norge i 2017 i tråd med Matmerks modell. For øvrig skal Omsetningsrådet bidra med 4 mill. kroner, mens dagligvarehandelen og Matmerk hver skal bidra med 2 mill. kroner. Totalt utgjør kostnader med markedsføring av Nyt Norge 12 mill. kroner i 2017.

Markedsføringsaktiviteter for Nyt Norge 2017

Planlagt forbruk av midler (beløp angitt i kroner), jf. tillegg til søknaden

Markedsføring	Kostnader
TV	4 400 000
Trykte medier (annonser i ukepresse, avismagasiner og avis)	2 500 000
Digitale medier	4 200 000
Div. tiltak: reklamemateriell i butikk, sponsorater, festivaldeltagelse, etc	600 000
Markedsundersøkelser, inkl. mediaovervåkning/kampanjemåling	300 000
Total	12 000 000

Av søknaden går det også fram:

«Et stadig mer fragmentert tilbud av kommunikasjonskanaler gjør det mer krevende og kostbart å kommunisere med forbruker. Digitale medier er i stor vekst og utgjør en god mulighet for mer målrettet kommunikasjon til målgruppen samtidig som de ulike digitale kanaler er mer krevende mht. både kostnader og kompetanse. I 2017 vil fortsatt TV spille en vesentlig rolle, ikke minst for å sikre oppmerksomhet og opprettholde den høye kjennskapen til NYT NORGE. Digitale kanaler inklusive sosiale medier vil også i 2017 spille en økende rolle i mediemiksen. Det er pr. i dag ikke besluttet om hvorvidt printmedier vil inngå i planene for 2017.

Arbeidet med å rekruttere nye brukere av NYT NORGE og å få eksisterende- og nye merkebrukere til å bruke merket aktivt på produkter og i reklamekampanjer, vil fortsette for fullt i 2017.»

Finansiering av Nyt Norge etter 2017

Matmerk gjennomførte høsten 2015 en kvalitativ undersøkelse blant de femten største interessentene til Nyt Norge for få deres vurdering av nytteverdien av merket. I en oppfølging av undersøkelsen, skriver Matmerk dette om finansiering av Nyt Norge etter 2017:

«På bakgrunn av evalueringen har styret i Matmerk besluttet å videreføre spleisemodellen for en ny periode fra 2018 – 2021 med et nivå på 20 mill. kroner for å møte Enjoy it's from Europe-kampanjen, fortsette kunnskapsbyggingen og opprettholde kjennskapen til merket. I skrivende stund foreligger ingen endelig fordelingsnøkkel. Styret arbeider for en videreføring av modellen der Omsetningsrådet, jordbruksavtalepartene, dagligvarehandelen og merkebrukerne bidrar til en felles finansiering av markedsføring og drift av NYT NORGE også etter 2017. At hele verdikjeden står samlet bak er merkeordningens store styrke. Det er en felles interesse å befeste og øke preferansen til norsk mat, det er en enkel og effektiv måte å få inn pengene på og faller klart inn under Omsetningslovens mandat innenfor meieri-, kjøtt-, korn-, frukt- og grøntkategoriene.»

Markedsregulatorenes anbefalinger

Nortura

Bransjestyret for Animalia og Opplysningskontoret for egg og kjøtt behandlet i møte 12.10.2016 Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til Nyt Norge 2017 og gjorde følgende vedtak:

«Bransjestyret foreslår at Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 1,6 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, 0,32 mill. kr fra fjørfekjøtt og 0,16 mill. kr fra egg i 2017. Bransjestyret ber om at saken oversendes for behandling i Norturas styre.»

Konsernstyret i Nortura behandlet søknaden i møte 24.10.2016 og gjorde følgende vedtak:

«Konsernstyret foreslår at Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til markedsføring av norsk mat gjennom Nyt Norge innvilges med 1,6 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam, og 0,16 mill. kr fra egg i 2017.

Konsernstyret gir administrasjonen fullmakt til å oversende budsjettforslaget til Omsetningsrådet.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på 0,2 mill. kr til generisk markedsføring av økologisk mat og 0,32 mill. kr til markedsføring av Nyt Norge til orientering.»

Norske Felleskjøp

Styret i Norske Felleskjøp (NFK) behandlet Matmerks søknad om midler til markedsføring av merkeordningen Nyt Norge i møte 19.10.2016. Av NFKs brev til Omsetningsrådet om saken går det fram:

«Norske Felleskjøp tilrår at Matmerk sin søknad om 4 mill. kroner til markedsføring av merkeordninga Nyt Norge i 2017 blir godkjend og at kr 160 000 vert dekt over omsetningsavgifta på korn.»

Tine

Konsernstyret i Tine behandlet Matmerks søknad om midler til Nyt Norge i møte 26.10.2016, og anbefalte at Matmerks søknad om 4 mill. kroner til merkeordningen for 2017 blir innvilget. Konsernstyret har blant annet tatt dette med i sine vurderinger knyttet til søknaden:

«For markedsføring av «Nyt Norge» i 2017 søker Matmerk om 4 mill. kroner fra omsetningsavgiftene. Dette er i henhold til modellen og avtrappingsplan. Konsernstyret vil på bakgrunn av tidligere vedtak tilrå at søknaden imøtekommes. Det forutsettes samtidig at de øvrige i «spleiselaget» følger opp med bevilgninger i samsvar med forutsetningene. Det innebærer at omsetningsavgiften på melk vil bli belastet med 1,6 mill. kroner til markedsføring av «Nyt Norge» i 2017.»

Landbruksdirektoratets vurdering og anbefaling

I forbindelse med tidligere års søknader om midler til Nyt Norge, har Landbruksdirektoratet i sin vurdering lagt vekt på at det er gitt klare politiske føringer når det gjelder Matmerks oppgaver knyttet til ny nasjonal merkeordning. Videre har en lagt vekt på at det er utarbeidet en omforent finansieringsplan for markedsføringen av merkeordningen, og at markedsregulatorene i hovedsak har vært positive til søknadene.

I kampanjeperioden fra 2009 til 2013 er Nyt Norge finansiert gjennom et "spleiselag" der jordbruksavtalemidler har bidratt med 40 %, omsetningsavgiftens midler med 40 %, dagligvarehandelen med 10 % og 10 % fra Matmerks eget budsjett. Etter fem år ble det investert ca. 100 mill. kr i merkeordningen Nyt Norge.

Omsetningsrådet behandlet i møte 19.02.2013 søknad fra Matmerk om finansiering av Nyt

Norge for en utvidet periode fra 2014 til 2017. Det ble forutsatt i Matmerks søknad at finansieringen av Nyt Norge videreføres som et spleiselag med en balansert kostnadsfordeling mellom de aktørene som deltar med finansiering i kampanjeperioden. Søknaden forutsetter en nedtrapping av aktørenes kostnader i perioden fra 15,0 mill. kroner i 2014 til 12,0 mill. kroner i 2017. I tillegg kommer finansiering fra merkebrugeravgiften som i perioden er tenkt økt fra 3,1 mill. kroner i 2014 til 3,5 mill. kroner i 2017.

Omsetningsrådet tok Matmerks søknad til orientering. Det går fram av Omsetningsrådets vedtak at det er en forutsetning for bevilgning fra Omsetningsrådet at de øvrige aktørene bidrar som foreslått, og at endelig vedtak om budsjett og budsjettbetingelser for midler fra fondene for omsetningsavgift vil komme i de årlige budsjettbehandlingene.

Med bakgrunn i at det bevilges midler til merkeordningen for ett år av gangen, og at alle markedsregulatorene er innstilte på å tildele midler etter planen som er lagt for finansiering av Nyt Norge i perioden 2014 – 2017, foreslår Landbruksdirektoratet at det bevilges inntil 4 mill. kroner til markedsføring av Nyt Norge for 2017. Kostnadene fordeles etter samme nøkkel som tidligere i kampanjeperioden. Fordelingsnøkkelen tar utgangspunkt i førstehåndsverdien av omsetningen i de ulike produktkategoriene, og gir følgende fordeling:

Kjøtt	40 %
Melk	40 %
Egg	4 %
Fjørfe kjøtt	8 %
Frukt og grønt	4 %
Korn ¹	4 %

¹ Kun verdien av matkornet regnet med, ikke fôrkornt.

I Prop. 133 S Om jordbruksoppkjøret 2016 er det blant annet tatt inn at fra 2018 er det behov for en ny finansieringsplan for Nyt Norge-ordningen, jf. avnisset over om Nyt Norges finansieringsmodell fra 2014 – 2017 – behandling ved jordbruksoppkjøret 2016. Matmerk er av avtalepartene bedt om å utarbeide slik plan i god tid før jordbruksforhandlingene i 2017. Etter Landbruksdirektoratets vurdering kan Omsetningsrådet først ta stilling til eventuelt å videreføre finansiering av Nyt Norge fra 2018 etter at Matmerks finansieringsplan foreligger i endelig form.

Saksnr.: 083/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2017 - søknad fra Matmerk	Saksnr.: 14/8281-38

Beskrivelse

I tillegg til 2,0 mill. kroner avsatt over jordbruksavtalen, søker Matmerk om bruk av 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av økologisk mat i 2017, samme beløp som i 2016.

Landbruksdirektoratet innstiller på at Matmerk kan benytte inntil 2,5 mill. kroner fra omsetningsavgiftens midler til markedsføring av økologisk mat i 2017.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008.

Forutsetninger

Matmerk må i regnskapet dokumentere hva midlene er brukt til. Det forutsettes at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett for 2017.

Vedlegg

Søknad fra Matmerk av 12.08.2016 om midler fra omsetningsavgiften til generisk markedsføring av økologisk mat i 2017.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Til generisk markedsføring av økologisk mat i regi av Matmerk kan det i 2017 benyttes inntil 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler.
2. Bevilgningen fordeles mellom de ulike fondene på følgende måte:

Kjøtt:	1 000 000 kroner
Melk:	1 000 000 kroner
Egg:	100 000 kroner
Fjørfekjøtt:	200 000 kroner
Frukt og grønt:	100 000 kroner
Korn:	100 000 kroner

3. Tilskuddet utbetales av Landbruksdirektoratet direkte til Matmerk

Bruk av midler fra omsetningsavgiften til markedsføring av økologisk mat i 2017 - søknad fra Matmerk

Bakgrunn

Matmerk ble ved jordbruksoppgjøret i 2007 tildelt nasjonalt ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat. Matmerk arbeidet i tiden fram til 2011 etter en informasjons- og markedsføringsstrategiplan som de selv hadde utarbeidet i samarbeid med Statens landbruksforvaltning (i dag Landbruksdirektoratet) og organisasjonene Debio, Oikos og opplysningskontorene i landbruket.

I forbindelse med søknad om midler til generisk markedsføring av økologisk mat for 2016, opplyste Matmerk følgende om strategien for dette arbeidet:

«Arbeidet med å utvikle en revidert strategisk plan for generisk markedsføring av økologisk mat i perioden 2013 – 2020 har stått i ro siden vår søknad for 2014 ble sendt til Omsetningsrådet. I og med manglende bevilgninger og økonomisk bidrag fra samarbeidspartnere til å videreføre FRI-kampanjen, ble strategiarbeidet lagt i bero. Fra Matmerks side så viderefører vi den budskapsplattformen som det var enighet rundt i «FRI», men registrerer at dette ikke gjennomføres av de øvrige aktører.»

Partene ble ved jordbruksoppgjøret i 2016 enige om at generisk markedsføring av økologisk mat skal evalueres til jordbruksoppgjøret 2017, og Matmerk har i sitt budsjett for 2017 satt av 200 000 kroner til arbeidet.

I perioden fra 2009 til 2016 har Matmerk hvert år hatt til sammen 4,5 mill. kroner til disposisjon fra jordbruksavtalemidler (2 mill. kroner over Matmerks bevilgning over LUF) og fra Omsetningsrådet (2,5 mill. kroner) til generisk markedsføring.

Status, utvikling og forbruk av økologisk mat i Norge

Av Landbruksdirektoratets rapport om produksjon og omsetning av økologiske landbruksvarer går det fram at det var en reduksjon i de økologiske arealene i Norge på 3,6 prosent fra 2014 til 2015, mens karensarealet sank med 13,8 prosent. Prosent økologisk areal av totalt jordbruksareal falt fra 4,7 prosent i 2014 til 4,5 prosent i 2015.

Økologisk andel av totalleveranse av korn, erter og oljefrø i Norge økte fra 0,8 prosent i 2014 til 1,0 prosent i 2015.

Den økologiske melkeproduksjonens andel av totalproduksjonen var uendret fra 2014 til 2015 og utgjorde 3,4 prosent. Kjøttproduksjon på storfe, sau, lam, svin og fjørfe var også uendret fra 2014 til 2015 og utgjorde 1,0 prosent for de fire første kjøttkategoriene og 0,2 prosent for fjørfe. Eggproduksjonen økte fra 4,7 prosent i 2014 til 5,2 prosent i 2015.

Omsetningen av økologiske landbruksprodukter i dagligvarehandelen økte fra 1 739 mill. kroner i 2014 til 1 999 mill. kroner i 2015. I 2015 var det i dagligvarehandelen omsetningsvekst i alle produktkategorier, og for alle økologiske varer totalt var det en omsetningsvekst på 15 prosent. I andre markeder, som Bondens marked, storhusholdning, bakerier, spesialbutikker og abonnement, registrerte Landbruksdirektoratet en samlet omsetningsøkning på ca. 18 prosent fra 2014 til 2015.

Omsetningen av økologiske landbruksprodukter i dagligvarehandelen lå i Norge i 2015 på 1,6 prosent av totalomsetningen, en økning på 0,1 prosent fra året før.

Matmerks arbeid på økologiområdet i 2016

Matmerks virksomhet innen området generisk markedsføring av økologisk mat har i 2016 blant annet vært knyttet til å drifte hjemmesiden – www.økologisk.no og til facebooksidene Økoprat.

Hovedmålgruppen er forbrukere som kjøper eller forventes å kjøpe økologisk mat. Dette gjelder enkeltindivider så vel som offentlige og private storkjøkkenkunder.

Matmerk har tatt dette inn om sine hjemmesider i søknaden:

«Økologisk.no inneholder informasjon om hva økologisk produksjon og økologisk mat er, primært i et norsk perspektiv men også globalt. Vi beskriver øko-området på en positiv og faktabasert måte som er mest mulig leservennlig for forbrukerne. Informasjonen baseres på henvisning til det regelverk og de kontroll- og merkeordninger som er etablert. Vi vil også presentere ansvarskart, statistikker og forskningsresultater. Innlegg fra eksterne aktører godkjennes av Matmerk, som har redaktøransvaret.

Facebooksidene Økoprat er koblet mot Økologisk.no for å sikre god forbrukerkommunikasjon. Aktivitet og dialog dreier seg om produktnyheter, oppskrifter, blogginnlegg fra profilerte personer og fagartikler. Vinkling på budskap justeres fortløpende basert på direkte dialog med over 50 000 forbrukere.

Økologisk.no har fortsatt en god utvikling i antall unike besøkende siden den ble operativ. Hjemmesiden er fortsatt den mest foretrukne kanalen for økologisk forbrukerinformasjon med en gjennomsnittlig besøksfrekvens på 60 000 lesere pr. måned. Trafikken på facebooksidene har hatt en jevn vekst i 2016 og når nå opptil 500 000 brukere i uken.»

Matmerks planlagte tiltak i 2017

Matmerks aktivitet innen generisk markedsføring av økologisk mat i 2017 er i hovedsak knyttet til drift og administrasjon av nettsiden økologisk.no. og til facebooksidene Økoprat. Matmerk foreslår slikt budsjett:

• Drift og administrasjon:	kr 1 050 000
• Pressearbeid:	” 300 000
• Web og interaktive tjenester inkl. kampanjer:	” 2 550 000
• Oppskrifter, menykartutvikling mv., storkjøkken:	” 100 000
• Strategi og analyse:	” 100 000
• Evaluering:	” 200 000
• Samarbeidstiltak:	” 200 000
Sum:	” 4 500 000

Matmerk kommenterer sitt budsjett med blant annet følgende:

«Kostnadene til administrasjon og drift er knyttet til det arbeid som følger av å ha en oppdatert og levende hjemmeside. Med unntak av administrasjon benyttes tilgjengelige midler til å markedsføre økologisk mat gjennom vår hovedkanal økologisk.no, og i økende grad facebooksidene Økoprat, samt ulike presseaktiviteter. I tillegg vil vi benytte noe av midlene til nettverksamarbeid og samordning med andre aktører innenfor markedsføring av og kommunikasjon om økologisk mat.

Som det framgår av budsjettet er største delen knyttet til økologisk.no og Økoprat som er definert som våre hovedkommunikasjonskanaler. Noe midler er avsatt til pressearbeid, redaksjonelle virkemidler, strategi og analyse samt samarbeidstiltak.

Budsjettet er utformet med erfaringstall så langt i 2016. Det kan bli behov for interne

omprioriteringer mellom de ulike budsjettpostene. Dersom betydelige endringer blir nødvendige vil disse kommuniseres til Landbruksdirektoratet for godkjenning før omdisponering skjer.

I 2017 skal generisk markedsføring av økologisk mat evalueres, og vi har i dialog med Landbruks- og matdepartementet blitt enige om å avsette 200 000 kroner av vårt budsjett til dette.

Budsjetteringen anses som nøktern og forsiktig fordi bevilgningen på 4,5 mill. kr har vært uforandret siden 2008.»

Jordbruksoppkjøret 2016

På det økologiske området er følgende tatt inn i Prop. 133 S (2015-2016)

Jordbruksoppkjøret 2016, kapittel 7.4.2 Utviklingsmidler (Generisk markedsføring i regi av Matmerk):

«Ansvaret for generisk markedsføring av økologisk mat har de siste årene vært lagt til Matmerk. Arbeidet videreføres med 2 mill. kroner i 2017, jf. kapittel 7.2.5. Satsingen skal bidra til å ivareta statens ansvar for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet om økologiske produksjonsformer og produkter. Partene er enige om at satsingen skal evalueres til jordbruksoppkjøret 2017.»

Markedsregulatorenes anbefalinger

Matmerks søknad har vært til behandling hos markedsregulator i de forskjellige sektorene. Oppsummert er tilbakemeldingene som følger:

Korn (ref. brev fra Norske Felleskjøp 19.10.2016)

Norske Felleskjøp tilrår at Matmerks søknad om 2,5 mill. kroner til markedsføring av økologisk mat i 2017 blir innvilget, og at 100 000 kroner belastes fondet for omsetningsavgift korn.

Melk (ref. brev fra Tine 26.10.2016)

TINE tilrår at Matmerks søknad støttes, og at det kan anvendes inntil 1,0 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift melk til generisk markedsføring av økologisk mat i 2017.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt (ref. brev fra Animalia 03.11.2016)

Konsernstyret i Nortura har gjort følgende vedtak 24.10.2016:

«Konsernstyret foreslår at Matmerks søknad om støtte fra omsetningsavgiften til å generisk markedsføre økologisk mat innvilges med 1,0 mill. kr fra storfe, svin og sau/lam og 0,1 mill. kr fra egg i 2017.

Konsernstyret tar forslaget om støtte fra omsetningsavgiften for kylling og kalkun på 0,2 mill. kr til generisk markedsføring av økologisk mat til orientering.»

Landbruksdirektoratets vurdering

Av totalt jordbruksareal i Norge har økologisk- og karensareal gått noe tilbake fra 2014 til 2015, jf. tidligere i avsnittet om status. Selv med denne utviklingen, er det imidlertid fortsatt slik for noen økologiske produktkategorier at det kun er deler av den totale økologiske produksjonen som blir solgt som økologisk vare.

Forbruket av de økologiske landbruksproduktene har imidlertid hatt en positiv markedsutvikling fra 2014 til 2015 hvor salget har økt. Ut fra en totalvurdering, mener Landbruksdirektoratet at Matmerks foreslåtte budsjett for det markedsrettede arbeidet på det økologiske området har en akseptabel økonomisk ramme for 2017.

Søknadene på områdene korn, melk, kjøtt og egg er behandlet av markedsregulatorene i

tråd med retningslinjene. De gir støtte til søknaden på respektive områder. Landbruksdirektoratet forutsetter at en eventuell videreføring av generisk markedsføring av økologisk mat blir fulgt opp med en strategiplan for arbeidet. Det forutsettes også at ev. konsekvenser av evalueringen i 2017 av konsekvenser for budsjett og aktiviteter, blir forelagt Omsetningsrådet.

Landbruksdirektoratet foreslår på denne bakgrunn at Matmerk for 2017 blir tildelt 2 500 000 kroner fra omsetningsavgiftens midler til generisk markedsføring av økologiske landbruksprodukter. Midlene fordeles mellom de ulike fondene på samme måte som for 2016.

Saksnr.: 084/16	Sektor: Pelsdyr	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Pels - Budsjett for bruk av pelsskinnavgift og forslag til omsetningsavgift 2017	Saksnr.: 16/60298-1

Beskrivelse

Norges Pelsdyrslag (NPA) fremmer søknad om tilskudd fra fondet for omsetningsavgift på pelsskinn til opplysningsvirksomhet og faglige tiltak innen pelsdyrsektoren i 2017. Søknaden er godkjent av styret i NPA.

NPA fremmer forslag om å videreføre satsen for omsetningsavgift på pelsskinn med 1,0 prosent. København Fur (KF) har ingen merknader til forslaget.

For kommende sesong budsjetterer NPA med et prisnivå både for mink og rev som er om lag 30 prosent høyere enn gjennomsnittet for sesongen 2015/16. Ut i fra disse forutsetningene vil pelsskinnavgiften utgjøre 3,5 mill. kroner.

Budsjettet for anvendelse av pelsskinnavgift er tilpasset dette nivået. NPAs budsjett innebærer en reduksjon på 10,2 prosent fra budsjett for 2016, som var på 3,9 mill. kroner. Over 60 prosent av midlene er planlagt brukt til sykdomsbekjempelse og tiltak for bedre dyrevelferd.

Landbruksdirektoratet anbefaler forslaget til sats for omsetningsavgift og at budsjettet for bruk av fondsmidler i 2017 innvilges i tråd med søknaden fra NPA.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Vedlegg

Brev av 27.10.2016 fra NPA, med budsjettforslag for bruk av pelsskinnavgift 2017.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet foreslår overfor Landbruks- og matdepartementet at sats for omsetningsavgift på pelsdyrskinn videreføres med 1,0 prosent i 2017.
2. Av fondet for omsetningsavgift på pelsdyrskinn kan det i 2017 anvendes inntil 3,5 mill. kroner til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Pels - Budsjett for bruk av pelsskinnavgift og forslag til omsetningsavgift 2017

I brev av 27.10.2016 legger Norges Pelsdyrslag (NPA) fram forslag til budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2017. Styret i NPA har behandlet og godkjent budsjettet. De samlede kostnadene knyttet til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for 2017 forventes å være på om lag 6,6 mill. kroner. Av dette søkes 3,5 mill. kroner dekket av midler fra omsetningsavgiften. I tillegg kommer dekning av administrasjonsgodtgjørelsen til direktoratet.

Sats for omsetningsavgift, pelsdyrskinn

NPAs årsmøte vedtok 2. juni i år å foreslå overfor Omsetningsrådet at satsen for pelsskinnavgift videreføres med 1,0 prosent i 2017. Nivået på omsetningsavgiften, vurdering av fondsreserven og budsjettet for neste år må sees i sammenheng og har derfor alltid vært behandlet samtidig.

Tabellen viser utvikling i perioden 2000 – 2016

Årstall	Avgift i prosent	Fond, per 1.1 (mill. kroner)	Avgiftsinngang (mill. kroner)
2000	1,75	0,4	3,7
2001	1,75	0,7	5,2
2002	1,75	1,5	4,7
2003	1,75	0,4	3,8
2004	2,25	0,3	5,6
2005	2,25	0	4,5
2006	1,00	0,4	3,0
2007	1,00	0,4	2,2
2008	1,00	0,1	2,9
2009	1,00	0,3	2,2
2010	1,00	0,5	3,2
2011	1,00	1,5	3,7
2012	1,00	2,8	4,3
2013	1,00	4,7	5,4
2014	1,00	5,7	3,8
2015	1,00	4,3	4,4
2016	1,00	4,9	3,3*
2017	1,00**	3,9*	3,5*
* prognose			
** avgiftssats foreslått av NPA			

Budsjett for anvendelse av pelsskinnavgift 2016

Budsjettet bygger på at foreslått sats for omsetningsavgift blir vedtatt av OR.

Omsetningsverdien av norsk skinnproduksjon er avhengig av faktorene antall skinn og salgsverdi per skinn. Antall skinn er prognosert med utgangspunkt i forsikrede dyr, samt forventning til endring i avlsdyrbestand og lagerendring av skinn hos produsentene.

NPA forventer at det vil bli omsatt 150.000 reveskinn i 2017. Samme antall som man forventer omsatt i 2016. For mink forventer man at det blir omsatt 700.000 skinn i 2017, mot forventet 790.000 skinn i 2016. Det forventes derimot at prisen både på skinn av mink og rev vil stige med om lag 30 prosent for kommende sesong, sammenliknet med sesongen

2015/2016.

På bakgrunn av dette er det anslått følgende omsetning av skinn i 2017:

Rev: 150 000 skinn à 720 kr/skinn
 Mink: 700 000 skinn à 340 kr/skinn
 Samlet verdi ca. 350 mill. kr

I oktober 2015 ble det budsjettert med en samlet verdi på 390 mill. kroner for 2016. NPA har nå nedjustert verdien til 290 mill. kroner.

Sats for omsetningsavgift på 1,0 prosent er antatt å tilføre fondet 3,5 mill. kroner i 2017, i tillegg til renter.

Alle pelsdyrprodusenter i Norge er medlemmer i NPA. NPA understreker i sin budsjettsøknad at tiltakene som finansieres helt eller delvis med pelsskinnavgift, er til nytte for alle produsenter, uavhengig av salgssted for produserte skinn.

I likhet med tidligere år er budsjettet for 2017 forelagt Kopenhagen Fur (KF) før behandling i NPAs styre. KF hadde ingen kommentarer til det framlagte budsjettet.

Budsjett til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet over omsetningsavgiften for 2016 og forslag for 2017, samt regnskap for 2015.

Aktiviteter/post	2015	2016	2017	Avvik, kr ¹⁾	Avvik % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Opplysningsarbeid	200 000	400 000	450 000	50 000	12,5
Faglig opplysning, produsent	500 000	600 000	650 000	50 000	8,3
Sykdomsbekjempelse og overvåkning	600 000	600 000	700 000	100 000	16,7
Dyrevelferd	900 000	1 050 000	1 050 000	-	0,0
Forskningsprosjekter	1 000 000	1 000 000	400 000	-600 000	-60,0
Sum markedsaktiviteter	3 200 000	3 650 000	3 250 000	-400 000	-11,0
Administrasjonsutg. NPA	250 000	250 000	250 000	-	0,0
SUM	3 450 000	3 900 000	3 500 000	-400 000	-10,3
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					

NPAs kommentarer til budsjettet for 2017:

Opplysningsvirksomhet overfor forbruker

Norsk pelsdyrnæring vil i 2017 arbeide videre med informasjon rettet mot politikere, media, offentlig forvaltning og den øvrige befolkningen. De vurderer det som svært viktig at disse målgruppene får tilgang til riktig informasjon om næringen. De mener det derfor er viktig med oppfølging av disse gruppene. Nettsiden pelsdyrbonde.no og åpen pelsdyrgård er eksempler på tiltak.

NPA ber om å få dekket 450 000 kroner av de totale kostnadene på 1 400 000 kroner.

Faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent

Pelsskinn er et produkt hvor det er store prisforskjeller mellom gode og mindre gode produkter. Dette kan illustreres ved at enkelte produsenter oppnår opptil 20 prosent høyere skinnpris enn gjennomsnittet, og i forhold til at de svakeste produsentene blir differensen følgelig enda større. I tillegg til skinnpris betyr reproduksjonsresultatet svært mye for lønnsomheten, og forskjellene mellom gode og mindre gode produsenter er store. Videre er arbeid med utvelgelse av tillitsfulle avlsdyr et viktig element i NOU om norsk

pelsdyrhold. Likeså står elektronisk journalføring av avlsarbeidet sentralt blant de foreslåtte tiltakene i NOU. Rådgivning og tiltak innen ovennevnte områder er viktig.

Faglig rådgivning og avlskontroll

For å få avlsfremgang er det viktig at produsentene benytter databaserte avlsprogram. For å få forståelse for bruk av avlsprogram gjennomføres møter og kurs, samt veiledning direkte til den enkelte produsent.

I 2017 vil det bli gjennomført møter om bruk av avlsprogram, samt at det vil være jevnlig kontakt med den enkelte produsent om bruk av indekser og avlsverdiberegninger. Det programmet som NPA tilbyr sine medlemmer er web-basert. NOU om norsk pelsdyrhold påpeker viktighet av økt dokumentasjon og bruk av elektroniske dataprogram i avlsarbeidet.

NPA ber om å få dekket 400 000 kroner av de totale kostnadene på 700 000 kroner.

Skinnutstillinger

Regionlagene arrangerer skinnutstillinger i første halvår, mens det arrangeres en sentral skinnutstilling om høsten. Ved gjennomføring av både de lokale og den sentrale utstillingen legges det vekt på å vise hvilke kvalitetskriterier som er ønskelige og som må vektlegges i avlsarbeidet. Videre blir det på en del lokale og på den sentrale utstillingen gjennomført faglige foredrag. Sorteringsarbeidet foretas som et samarbeid mellom skinnsorterere og pelsdyroppdrettere som også benyttes som ressurspersoner i lokallagene. Det planlegges gjennomført åtte lokale og en sentral utstilling i 2017.

NPA ber om å få dekket 200 000 kroner av de totale kostnadene på 400 000 kroner.

Livdyrsortering

For å gi den enkelte produsent kunnskap om hvilke dyr som skal velges ut som avlsdyr er det, spesielt for adferds- og pelsegenskapene, viktig at oppdrettere blir orientert om utvalgskriteriene. Bedømmelsen av levende dyr foregår i november og desember. I 2017 planlegges det arrangert om lag 10 lokale kurs om utvalg av avlsdyr. Det er under utarbeidelse nytt filmmateriell til bruk i arbeidet.

NPA ber om å få dekket 50 000 kroner av de totale kostnadene på 80 000 kroner.

Sykdomsbekjempelse og overvåking

Fôrproduksjonshygiene og fôr kvalitet

Pelsdyrfôr produseres i all hovedsak ved tre produsenteide anlegg. Det er avgjørende viktig for kvaliteten på det ferdige produkt at råvarebruken er optimal med hensyn til kjemisk sammensetning og hygienisk kvalitet. Råvaretilgang, pris og konserveringsmetoder endres og dyrenes krav til førsammensetning varierer gjennom året slik at en kontinuerlig oppfølging er nødvendig. Den hygieniske kvaliteten på pelsdyrfôret er av stor betydning for spesielt reproduksjonsresultatet.

NPA ber om å få dekket 250 000 kroner av de totale kostnadene på 500 000 kroner.

Sykdommer

Hos både rev og mink finnes sykdommer som gir redusert dyrevelferd og produktkvalitet. Eksempler på sykdommer er skabb hos rev og plasmacytose hos mink.

Det forebyggende arbeidet og oppfølging ved smitte er viktig. Norge er av de landene som har kommet lengst i bekjempelsen av begge disse sykdommene. NPA planlegger også i 2017 å avholde møter med deltagelse fra Mattilsynet og med oppdrettere hvor aktuelle

forholdsregler for bekjempelse av spesielt plasmacytose er tema. I samarbeid med Mattilsynet utarbeides rutiner for testing for plasmacytose. Erfaringer fra Danmark vurderes og tilpasses norske forhold.

NPA ber om å få dekket 200 000 kroner av de totale kostnadene på 500 000 kroner.

Helsetjenesteordning

Det er etablert et system hvor alle pelsdyroppdrettere har avtale med veterinær. Skjema med tilbakemeldinger fra de tre årlige veterinærbesøkene sendes til NPA for videre gjennomgang og oppfølging. I 2017 skal ordningen med veterinærbesøk videreføres og utvikles. Kontakten med lokale veterinærer vil bli videreført.

NPA ber om å få dekket 250 000 kroner av de totale kostnadene på 600 000 kroner.

Dyrevelferd

Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003) om dyrevern og dyrevelferd legger, sammen med pelsdyrutvalgets NOU om norsk pelsdyrhold og forskrift om hold av pelsdyr, føringer for det dyrevelferdsarbeidet som foregår innen pelsdyrnæringa. Ved siden av forskning gjennomføres veiledning om forskrifter og formidling av kunnskap ut til produsentene.

Forskningsformidling og produsentoppfølging

Forskningsformidling skjer ved deltagelse i møter, omtale i Pelsdyrbladet og direkte kontakt med den enkelte produsent eller ved fagdager. Videre tas det også i 2017 sikte på å videreføre kontakten med Mattilsynet vedrørende næringas arbeid med dyrevelferdstiltakene.

NPA ber om å få dekket 350 000 kroner av de totale kostnadene på 550 000 kroner.

FarmSert-Sertifisering

Norsk pelsdyrnæring har etablert et sertifiseringssystem, FarmSert. Sertifiseringssystemet omfatter mange forhold ved produksjonen og skal bidra til å heve standarden på norsk pelsdyrproduksjon. Sertifiseringsarbeidet foregår ved besøk hos den enkelte produsent. Disse besøkene gjennomføres av eksterne revisorer som er tilknyttet Matmerk. Det vil i 2017 bli gjennomgang og oppdatering av håndbok, kravstandard og veileder samt at det skal arrangeres møter med revisorene i tilknytning til dette. Videre skal det foretas en grundig evaluering av systemet som følge av innføringen av WelFur.

NPA ber om å få dekket 600 000 kroner av de totale kostnadene på 750 000 kroner.

WelFur-sertifisering

Igangsetting av WelFur i Norge vil kreve en del ressurser knyttet til informasjon og planlegging, samt oppfølging av sertifiseringspersonalet. Erfaringsutveksling og tilpasninger av systemet, tolkning av resultat og videreutvikling er oppgaver som NPA vil ta del i.

NPA ber om å få dekket 100 000 kroner av de totale kostnadene på 150 000 kroner.

Forskningsprosjekter

Dyrehelse og velferdsprosjekt

NPA har, sammen med NMBU, de senere år gjennomført flere forsøk knyttet til adferd hos pelsdyr. Prosjektene har vært oppdragsforskning og prosjekt i regi Norges Forskningsråd. De prosjektene som har vært gående i 2016 avsluttes, og nye prosjekter er ikke besluttet enda.

Sammenholdt med de forhold som er knyttet til NOU om norsk pelsdyrhold er det viktig å videreføre forskning innen dyrevelferd. De forventer også at det vil komme henstillinger om dyrevelferdsforskning i ny stortingsmelding om pelsdyrnæringen. Meldingen ble lagt fram etter budsjettsoknad for 2017. NPA vil videreføre forskning innen dyrehelse og dyrevelferd, og vil sammen med NMBU i løpet av 2017 planlegge og sette i gang forskningsaktiviteter.

NPA ber om å få dekket 400 000 kroner av de totale kostnadene på 400 000 kroner.

Administrasjonsutgifter

Styre og administrasjon

Arbeid med planlegging, administrasjon og tilrettelegging av gjennomføringen av de nevnte tiltakene, foretas av styret og administrasjonen i NPA.

NPA ber om å få dekket 200 000 kroner av de totale kostnadene på 500 000 kroner.

Rådgivende utvalg

Styret har oppnevnt rådgivende utvalg innen avl og etologi. Dette er utvalg som er sammensatt av pelsdyrprodusenter og vitenskapelig personell. Utvalgene gjennomfører sitt arbeid med møter og befaringer samt gir informasjon til produsentene. Utvalgene er rådgivende for styret og bidrar i forbindelse med gjennomføring av tiltak. For 2017 budsjetteres det med tre møter og en befaringsreise for hvert av utvalgene.

NPA ber om å få dekket 50 000 kroner av de totale kostnadene på 100 000 kroner.

Landbruksdirektoratets vurdering

Totalrammen i budsjettet må tilpasses inngangen av midler i fondet. NPA foreslår uendret avgiftssats på 1,0 prosent. Prognoser for pris og antall solgte skinn i 2017 tilsier at inngangen til fondet kan bli noe høyere enn i 2016. Inngangen i 2016 ser ut til å bli lavere enn forventet. NPA fremlegger derfor et budsjett for 2017 med en noe mindre ramme enn for fjoråret. Budsjettet er like stort som forventet inngang til fondet.

Budsjettet NPA legger fram for 2017 er 10,3 prosent lavere enn for 2016.

NPA budsjetterer med økning i posten «informasjon til forbruker», fra 900 000 kroner til 1 400 000 kroner. Den foreslåtte økningen av bruken av omsetningsavgift til dette er på 50 000 kroner. De argumenterer med betydningen av økt informasjon om pelsdyrnæringen til ulike grupper i samfunnet. Da omsetningsavgiften blant annet er ment å brukes til opplysningsvirksomhet, mener Landbruksdirektoratet at denne økningen er innenfor formålet.

For postene «faglig opplysning overfor produsent» og «sykdomsbekjempelse og overvåking» foreslås det kun en økt andel finansiert over omsetningsavgiften. De totale beløpene brukt på disse postene foreslås ikke endret. Da igangsatte forskningsprosjekter avsluttes i 2016, og siden nye ikke er berammet enda reduseres midlene til forskning med 600 000 kroner for 2017. De øvrige postene er ikke endret fra 2016 til 2017.

Størrelsen på fondet er i dag omtrent ett års forbruk av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Landbruksdirektoratet vurderer det derfor som uproblematisk å legge opp til et forbruk i 2017 på 3,5 mill. kroner. Tiltakene NPA foreslår å bruke mer av avgiftsmidler til er etter direktoratets mening innenfor formålet med midlene.

NPA har oversendt budsjettet for 2017 til Kopenhagen Fur (KF), som har meldt tilbake at de ikke har merknader til det framlagte budsjettet. Landbruksdirektoratet vurderer dette slik at KF er enig i den linjen som NPA har lagt seg på når det gjelder bruk av

omsetningsavgiften.

Landbruksdirektoratet forutsetter at NPA gjennomfører tiltakene i tråd med egen søknad, slik at det ikke skal oppstå tvil om at tiltakene som helt eller delvis finansieres med midler fra omsetningsavgiften er til gagn for alle pelsdyrholdere, uavhengig av salgssted for skinn.

Forslaget om sats for omsetningsavgift på skinn og søknaden om bruk av fondsmidler i 2017 er behandlet av NPAs styre og drøftet med KF.

Landbruksdirektoratet anbefaler forslaget til sats for omsetningsavgiften og at budsjettet for bruk av fondsmidler i 2017 innvilges i tråd med søknaden fra NPA.

Saksnr.: 085/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Opplysningsvirksomhet finansiert av omsetningsavgift - vurdering av å gi tilskudd til andre aktører enn opplysningskontorene	Saksnr.: 16/56526-1

Beskrivelse

Sekretariatet ble på møtet 14.12.2015 bedt om å legge fram en sak for rådet der man på prinsipielt grunnlag drøftet utfordringer med å gi tilskudd til opplysningsvirksomhet til andre organisasjoner enn opplysningskontorene. Opplysningsvirksomheten er en del av markedsreguleringa. Det er viktig å ha institusjoner som både kjenner markedsreguleringens formål og mekanismene i denne i tillegg til kunnskap om selve fagfeltet. Direktoratet peker på at om det åpnes for at eksterne aktører uavhengig av hverandre kan søke om midler til opplysningsaktiviteter, risikerer man å miste noe av den overordnede sammenhengen og koplingen til markedsreguleringa samt få en mer krevende forvaltning. Ovennevnte forhold taler etter direktoratets oppfatning for at midlene til opplysningsvirksomhet fra rådets side kanaliseres via opplysningskontorene.

Hjemmel

Forutsetninger

Vedlegg

Forslag til vedtak

Omsetningsrådet slutter seg til vurderingene og konklusjonene i saksinnstillingen.

Møtebehandling

Leder foreslo et alternativt vedtak som ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Omsetningsrådet mener at opplysningsvirksomhet bør gjennomføres av opplysningskontorene. Markedsregulator, som søker rådet om midler til bl.a. opplysningsvirksomhet i de store produksjonene, bør ikke fremme søknader der prosjekt eller søker ikke tilfredsstillt kravene i retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2 nr. 1.

Opplysningsvirksomhet finansiert av omsetningsavgift - vurdering av å gi tilskudd til andre aktører enn opplysningskontorene

Bakgrunn

I Omsetningsrådets møte 14.12.2015 var det til behandling to søknader som innebar at opplysningsvirksomhet finansiert av omsetningsavgift skulle legges til aktører utenom opplysningskontorene. Dette gjaldt

1. Søknad om flytting av Framsnakkingsprosjektet 2015-2016 fra Opplysningskontoret for brød og korn til Baker- og Konditorbransjens Landsforening (Sak 85/15 og 86/15)
2. Søknad fra Norsk Gardsost om driftsstøtte (Sak 87/15 og 88/15)

Innledningsvis er det gitt en kort oppsummering av rådets behandling av de to sakene, opplysningskontorenes organisering og finansiering samt dagens praksis med finansiering av opplysningsvirksomhet med avgiftsmidler.

Møtebehandling 14.12.2015

I forkant av behandlingen av disse sakene ble det i møtet gjort en felles diskusjon som endte med at det ble tatt inn følgende merknad i protokollen i sak 85/15:

Etter initiativ fra leder, og med underbygging fra sekretariatet, diskuterte rådet utfordringer med å gi tilskudd til opplysningsvirksomhet til andre organisasjoner enn opplysningskontorene. Sekretariatet ble bedt om å legge fram en sak for rådet til diskusjon på prinsipielt grunnlag.

I sak 86/15 ble det gjort følgende vedtak:

1. Omsetningsrådet godkjenner overføringen av Framsnakkingsprosjektet 2015-2016 fra Opplysningskontoret for brød og korn til Baker- og Konditorbransjens Landsforening.
2. Omsetningsrådets vedtak av 12. desember 2014 sak 78/14 oppheves.
3. Inntil 1 000 000 kroner (20 prosent av totalramma) kan anvendes til Framsnakkingsprosjektet 2015-2016 av fondet for omsetningsavgift for korn med utbetaling i 2016.
4. Det er en forutsetning at det foreligger en prosjektplan, og Landbruksdirektoratet gis fullmakt til å godkjenne prosjektplanen innenfor vedtatte økonomiske rammer og premisser.
5. Omsetningsrådet legger til grunn at OBK sikrer at budskapet fra Framsnakkingsprosjektet er generisk og nøytralt og for øvrig i tråd med budskap som kan formidles med avgiftsmidler som finansieringskilde, og at daglig leder av OBK har faglig ansvar for innholdet i prosjektet.
6. Ved brudd på forutsetningene kan midlene kreves tilbakebetalt fra prosjekteier.

Søknaden fra Norsk Gardsost var av sekretariatet foreslått innlemmet i saken om midler til Opplysningskontoret for meieriprodukter (OFM), og det ble i sak 88/15 gjort følgende

vetak, jfr. vedtakets pkt 3:

3. I tillegg tildeles Opplysningskontoret for meieriprodukter inntil 200 000 kroner i 2016 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndverksforedledede meieriprodukter. Opplysningskontoret har ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet.

Organisering og finansiering av opplysningskontorene

OEK-MatPrat: Driften er regulert gjennom en avtale mellom Nortura og Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund (KLF). Denne avtalen regulerer mandat for og deltakelse i Bransjestyret, som er felles styre for Animalia og Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Virksomheten er helfinansiert av omsetningsavgiften for egg og kjøtt.

Melk.no: Opplysningskontoret for Meieriprodukter AS (melk.no) er et aksjeselskap eid av TINE, Q-Meieriene og Synnøve Finden. Selskapet har ikke erverv til formål og utbytte skal ikke deles ut annet enn i særskilte tilfeller og kun etter godkjenning av Omsetningsrådet. Selskapets virksomhet skal i hovedsak finansieres av omsetningsavgiftsmidler.

Brødogkorn.no: Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) er et aksjeselskap eid av Norske Felleskjøp BA, Norkorn, BKLF AS og Norgesmøllene AS. OBK er finansiert gjennom omsetningsavgiftsmidler på korn og direkte tilskudd fra møller og bakere.

Frukt.no: Opplysningskontoret for frukt og grønt (OFG) er en stiftelse med en urørlig kapital på kr 200 000 kroner. Beløpet er fordelt i ni like deler på de organisasjonene som etablerte stiftelsen: Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Gartnerforbund, Grøntprodusentenes Samarbeidsråd, Oikos - Økologisk Norge, Norges Frukt- og Grønnsaksgrossisters Forbund, Bama-Gruppen, Coop Norge og ICA Norge. OFG finansieres ved hjelp av midler fra Jordbruksavtalen (kollektiv dekning av omsetningsavgift) og administreres av Omsetningsrådet. I tillegg mottar OFG midler fra Helsedirektoratet for finansiering av Skolefrukt-prosjektet.

Regelverk mm

Midler til opplysningsvirksomhet er regulert i «Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet».

1. Reklame og salgsfremmende tiltak
2. Faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent
3. Forsøksvirksomhet og forskning
4. Administrasjonsutgifter
5. Andel av kontingent til Norsk Landbruksamvirke (Ikke aktiv)
6. Andre tiltak (Andre enkelttiltak som etter Omsetningsrådets vurdering tilfredsstillende omsetningslovens formålsparagraf).

Opplysningsvirksomheten er en del av markedsreguleringen som er hjemlet i Omsetningsloven. Markedsregulerende tiltak og opplysningsvirksomhet blir finansiert av råvareprodusentene gjennom avgifter på produksjonen. Unntaket er hagebruk der reguleringstiltak og opplysningsvirksomhet blir finansiert over statsbudsjettet (Jordbruksavtalen).

Etter omtalte retningslinje § 3 er markedsregulator søker innen sine områder. Pelsdyrslaget og OFG søker Omsetningsrådet om midler direkte. Det samme gjør Bransjestyret knyttet til opplysning og faglige tiltak innen fjørfekjøtt.

Omsetningsrådet vedtar bruken av avgiftsmidlene og godkjenner også budsjettene til

opplysningskontorene. Opplysningskontorene i landbruket jobber med generisk (merkenøytral) markedsføring og de videreformidler kunnskap om produktene, ernæring, tilberedning av mat samt kompetanse om markedet, spisevaner og forbrukerbehov.

Midler til opplysningsvirksomhet gis i dag i all hovedsak til opplysningskontorene. Unntaket er generisk markedsføring av økologisk mat og markedsføringen av Nyt Norge. Ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat ble tildelt Matmerk gjennom St.prp. nr. 77 om jordbruksoppgjøret 2007, bl.a. som følge av at opplysningskontorene takket nei til dette oppdraget. I St.prp. nr. 69 om jordbruksoppgjøret 2008 ble det lagt en føring om Omsetningsrådets bidrag til finansieringen. I samme proposisjon gis KSL Matmerk oppgaven med å utvikle og eventuelt innføre en ny nasjonal merkeordning, med forslag om delfinansiering med omsetningsavgiftsmidler. I St. prp. nr. 75 om jordbruksoppgjøret 2009, heter det at «Det avsettes 8 mill. kroner til markedsføring av Nyt Norge i 2010. Det forutsettes at næringen bidrar med tilsvarende beløp fra Fondet for omsetningsavgiftene.» Siden har Matmerk blitt tildelt midler til disse to formålene fra Omsetningsrådet.

Landbruksdirektoratets vurderinger.

Retningslinjene skiller ikke klart mellom faglig aktivitet og opplysningsvirksomhet. Mens faglige tiltak retter seg i hovedsak mot produsenter og varemottakere, retter opplysningsvirksomheten seg mot allmenheten, dvs forbruker, bransje, handel, myndigheter/forvaltning, media, skole, politiske miljøer, relevante organisasjoner etc. Retningslinjene sier ikke noe om hvem som skal gjøre de ulike oppgavene utover at det er markedsregulator som fremmer forslag til aktiviteter overfor rådet. Markedsregulatorene kan imidlertid ha fått forslag/innspill fra andre aktører enn opplysningskontorene.

Budsjettet for slike aktiviteter vedtas av Omsetningsrådet. Noen aktiviteter fullfinansieres av avgiftsmidler, mens for andre kommer det midler også fra andre aktører. Det er imidlertid et absolutt krav at aktivitetene skal være genereriske, dvs ikke reflektere varemerke eller omsetningsledd og ikke ha noen form for diskriminerende effekt. Opplysningene skal også være saklige mht. produktinformasjon.

Med unntak av generisk markedsføring av økologisk mat og merkeordningen Nyt Norge, har midlene fra rådet gått til eller via opplysningskontorene. Opplysningskontorene kjøper ulike tjenester i markedet, der de ikke selv har ressurser eller kompetanse.

Opplysningskontorene er etablert som en del av markedsreguleringen, og skal bidra til å oppfylle omsetningslovens formål, det vil si fremme omsetningen av landbruksprodukter innen respektive sektorer. Tilknytningen til markedsreguleringen synliggjøres også ved at det er markedsregulator som formelt søker om midler i sektorene der det er markedsregulator. For fjørfekjøtt der det ikke er markedsregulator, har Bransjestyret en tilsvarende funksjon.

Det er avgjørende for opplysningsvirksomheten at de som skal drive den også kjenner til markedsreguleringens formål og mekanismene i denne. Dette kommer i tillegg til kompetanse innen mat, mattrender, tilberedningsmetoder, ernæring, forbrukerinnsikt og formidlingsinnsikt, nye medier og teknologi. Det vil være svært få, om ingen, aktører utenom opplysningskontorene som vil oppfylle dette kompetansekravet.

Opplysningskontorene er etablert av rådet. Etableringsprosessene har vært omfattende, ref. de siste etableringene av OBK og OFM. Omsetningsrådet har vurdert og påvirket eierform, eiere, formål, styresammensetning m.m. og sikret seg styringsrett gjennom forhåndsgodkjenning av aksjonæravtale og vedtekter som betingelse for vurdering av søknader om midler over omsetningsavgiften. Selskapene skal ikke ha avkastning som mål og en premiss har vært at at flest mulig aktører skal være med på eiersiden, både for at

rådet skulle ha en sikkerhet for at dette er noe som er ønsket av hele bransjen, og at det blir færrest mulig gratispassasjerer. Bakgrunnen er at hele bransjen skal stå bak og at informasjonen skal tilflyte alle. Gjennom kravene som Omsetningsrådet har stilt, sikres også at bruken av midlene blir som forutsatt; merkenøytral og sakelig informasjon. Direktoratet vurderer at opplysningskontorene vil ha de beste forutsetningene for å oppfylle kravene som stilles, ettersom de ikke har særinteresser å ivareta og rammene er satt så tydelig fra Omsetningsrådet.

Direktoratet vil også peke på at om man åpner for en praksis der flere aktører uavhengig av hverandre søker om midler til aktiviteter, øker risikoen for at man mister noe av den overordnede oversikten og sammenhengene og får en mer krevende forvaltning. Opplysningskontorene bruker underleverandører i sitt arbeid, men kontorene sitter på helheten og ansvaret.

Kostnadssiden er også et element som taler for opplysningsvirksomhet gjennom opplysningskontorene, når en har valgt å ha disse. Flere enheter vil gi økt administrasjon, både når det gjelder gjennomføring, kontroll og saksbehandling.

Generelt vil økt konkurranse føre til økt effektivitet. Direktoratet er i tvil om det er mulig å oppnå slike synergier i opplysningsvirksomheten om flere aktører slippes til. Det vil også kunne bidra til faglig å svekke de institusjonene rådet selv har etablert for aktiviteten ved at de må redusere sin aktivitet.

Ovennevnte forhold taler etter direktoratets oppfatning for at midlene til opplysningsvirksomhet fra rådets side kanaliseres via opplysningskontorene. Direktoratet vurderer at det er disse som er de nærmeste til å oppfylle de nevnte kriterier.

Direktoratet mener derfor at opplysningsvirksomhet så langt det er mulig bør gjennomføres av opplysningskontorene. Markedsregulator, som søker rådet om midler til bl.a. opplysningsvirksomhet i de store produksjonene, bør ikke fremme søknader der prosjekt eller søker ikke tilfredsstillere ovennevnte krav.

Saksnr.: 086/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Melk - Budsjett 2017 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS og Norsk Gardsost	Saksnr.: 16/61266-2

Beskrivelse

Tine SA (Tine) søker om en budsjettramme for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) for 2017 på 29 929 000 kroner til driften av OFM i 2017.

Budsjettforslaget på 29 929 000 kroner tilsvarer en økning på 3,4 prosent sammenlignet med vedtatt budsjett for 2016. Tine søker også om 200 000 kroner til Norsk Gardsost, tilsvarende beløp som i vedtatt budsjett for 2016. Budsjettforslagene til OFM og Norsk Gardsost ble behandlet i konsernstyret i Tine 26. oktober 2016. Styret i OFM behandlet budsjettforslagene 22. september 2016.

Landbruksdirektoratet foreslår at budsjettet for OFM reduseres med 307 000 kroner i forhold til Tines budsjettforslag, til 29 622 000 kroner, som gir en økning på 2,3 prosent sammenlignet med 2016, som er samme prosentvise utvikling som staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten i 2017.

Landbruksdirektoratet innstiller på at OFM tildeles 200 000 kroner i 2017 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement, i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Opplysningskontoret for meieriprodukter AS skal sende inn et revidert budsjett til Landbruksdirektoratet med fordeling på aktiviteter innenfor en ramme på 29 622 000 kroner innen 1. februar 2017.

Opplysningskontoret for meieriprodukter AS skal sende Landbruksdirektoratet et spesifisert budsjett for Norsk Gardsosts NM-arrangement innen 1. februar 2017. Det skal synliggjøres i regnskapet hva omsetningsmidlene er brukt til.

Vedlegg

Brev fra Tine SA datert 26. oktober 2016

Søknad fra OFM m/vedlegg

Søknad fra Norsk Gardsost m/vedlegg

Møtebehandling

Det ble reist spørsmål om prisindeks skal legges til grunn for forslag til budsjett. Det var enighet om at det er rom for skjønn. Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS godkjennes.

2. Av fondet for omsetningsavgift på melk kan det i 2017 anvendes inntil 29 622 000 kroner.
3. I tillegg tildeles Opplysningskontoret for meieriprodukter inntil 200 000 kroner i 2017 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndverksforedledede meieriprodukter. Opplysningskontoret for meieriprodukter har ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet.

Melk - Budsjett 2017 for Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS og Norsk Gardsost

Tine SA (Tine) søker i brev av 26. oktober 2016 om midler til Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) og Norsk Gardsost i 2017. Totalt budsjett for OFM i 2017 er 29 929 000 kroner, mens budsjett for Norsk Gardsost er 200 000 kroner. I møte i Omsetningsrådet 14. desember 2015 ble det vedtatt at midler til Norsk Gardsost skulle tildeles gjennom OFM, og at OFM har ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet (jf. OR-sak 88/15).

Budsjettforslagene til OFM og Norsk Gardsost ble behandlet i konsernstyret i Tine 26. oktober 2016. Styret i OFM behandlet budsjettforslagene 22. september 2016.

Budsjettforslag OFM 2017

Budsjettforslaget for OFM for 2017 er på 29 929 000 kroner. Dette er en økning på 973 000 kroner, eller 3,4 prosent, sammenlignet med budsjett for OFM for 2016, som ble vedtatt i Omsetningsrådet 14. desember 2015 (jf. OR-sak 88/15). Budsjettforslaget er oppsummert i tabellene nedenfor.

For 2016 er det brukt OFMs reviderte budsjett per september 2016. I Omsetningsrådets behandling ble OFMs budsjett nedjustert noe i forhold til budsjettforslaget. I OR-sak 88/15 om behandlingen av 2016-budsjettet ble det derfor satt som forutsetning at OFM skulle sende inn et revidert budsjett med fordeling av aktiviteter innenfor rammen på 28 956 000 kroner.

Oppsummering av budsjettforslag 2017, budsjett 2016 og regnskap 2015, i kroner

	Regnskap 2015	Budsjett 2016*	Budsjett 2017, kr	Avvik** 2017-2016	Avvik** %
Personal og drift	11 655 781	13 268 000	13 649 000	381 000	2,9
Markedsaktiviteter (ekskl. ekstrabevilgning)	16 606 770	15 688 000	16 280 000	592 000	3,8
Sum ordinært budsjett	28 262 551	28 956 000	29 929 000	973 000	3,4
Ekstrabevilgning "3 om dagen"	2 500 024	0	0	0	0,0
Totalt	30 762 575	28 956 000	29 929 000	973 000	3,4
*Revidert budsjett per sept. 2016					
**Budsjettforslag 2017 sammenlignet med budsjett 2016					

Nøkkeltall for budsjettet (fordeling i prosent) i 2017 sammenlignet med 2016

	Budsjett 2016*	Budsjett 2017
Personal og drift	45,8	45,6
Markedsaktiviteter	54,2	54,4
Totalt	100,0	100,0
*Revidert budsjett per sept. 2016		

Hovedposter i budsjettet, i kroner

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Avvik	Avvik
	2015	2016*	2017	2017-2016	%
Personalkostnader	9 125 638	10 728 000	11 078 000	350 000	3,3
Driftkostnader	2 530 142	2 540 000	2 571 000	31 000	1,2
Sum personal/drift	11 655 780	13 268 000	13 649 000	381 000	2,9
Reklame	7 728 272	6 465 000			
Informasjonsmateriell	2 030 663	1 660 000			
Relasjonsarbeid	1 311 235	1 341 000			
Pressearbeid/analyse	1 162 851	1 143 000			
Fellestiltak landbruket	101 378	187 000			
Markedsinnsikt	1 221 217	1 552 000			
Web	2 983 444	3 240 000			
Skole	67 710	100 000			
Sum markedsaktiviteter	16 606 770	15 688 000	16 280 000	592 000	3,8
Ekstrabevilgning "3 om dagen"	2 500 024				
Totalt	30 762 574	28 956 000	29 929 000	973 000	3,4

I budsjettforslaget for 2017 har OFM brukt ny inndeling av postene for markedsaktiviteter. Derfor er kun personal- og driftskostnadene og totalsummen til markedsaktiviteter direkte sammenlignbare. Detaljer for markedsaktivitetene i 2017 er skilt ut i en ekstra tabell under.

Budsjettposter markedsaktiviteter 2017, i kroner

Innhold	5 045 000
Kommunikasjon	7 620 000
Myndighet/prinsipal	940 000
Medarbeider/ledelse	615 000
Innsikt og strategi	2 060 000
Sum markedsaktiviteter	16 280 000

Personal- og driftskostnader

Nøkkeltallet personal og drift består av personalkostnader på 11 078 000 kroner og driftskostnader på 2 571 000 kroner. Personalkostnadene er foreslått økt med 350 000 kroner, tilsvarende 3,3 prosent, sammenlignet med budsjett for 2016. Driftskostnadene økes med 31 000 kroner (1,2 prosent). Totalt for personal- og driftskostnader er det budsjettert med en økning på 381 000 kroner, tilsvarende 2,9 prosent, sammenlignet med budsjett for 2016.

Hovedårsaken til at personalkostnadene øker er at det er lagt inn en lønnsøkning på 3 prosent. Antall ansatte er uendret i forhold til 2016 på 11,4 årsverk fordelt på 13 ansatte.

På driftsbudsjettet er den største økningen innenfor inventar og vedlikehold. OFM har behov for oppgradering av lokalene, og det er satt av totalt 100 000 kroner til dette som avskrives over gjenstående tid av leiekontrakten (dvs. litt mindre enn 2 ½ år). For 2017 er det avsatt 40 000 kroner til oppgraderingen. Driftskostnader til IT øker med 7,9 prosent, noe som skyldes innkjøp av utstyr og lisensavtaler samt KPI-økning. OFM opplyser at IT-kostnadene er på linje med faktiske regnskapstall for 2015. Den største reduksjonen i

driftsbudsjettet er på posten for møter, kurs, reiser og medlemskap. Ifølge OFM kommer dette av at deler av disse kostnadene er flyttet til budsjettposten medarbeider/ledelse samt at kontingentbudsjettet er redusert.

Markedsaktiviteter

Nøkkeltallet markedsaktiviteter består av en rekke delaktiviteter. Markedsbudsjettet er på totalt 16 280 000 kroner, noe som innebærer en økning på 592 000 kroner, eller 3,8 prosent sammenlignet med revidert budsjett for 2016.

I budsjettforslaget for 2017 har OFM brukt en ny budsjettmal for markedsaktivitetene som skal være i tråd med ny strategi og handlingsplan. Ifølge OFM er hensikten å tydeliggjøre hvor tiltakene hører hjemme samt tydeliggjøre ansvar. Markedsbudsjettet for 2017 er inndelt i tilsvarende bolker som i handlingsplanen; innsikt, kommunikasjon, myndighet/prinsipal/skole, medarbeider/ledelse og strategi/innsikt. På grunn av disse endringene er ikke budsjettpostene innenfor markedsaktiviteter direkte sammenlignbare med tidligere år.

På posten **innhold** er det avsatt 5 045 000 kroner. Dette tilsvarer 31 prosent av de totale kostnadene til markedsaktiviteter. Midlene skal brukes til innholdsproduksjon, som oppskriftsutvikling, videoproduksjon og foto. Alle tekniske digitalkostnader og kostnader til databaser inngår også her. Etter overgang til ny publiseringsplattform i 2016 er det dessuten behov for å avsette noen midler til oppfølging av migrering. Innholdsutvikling og tekniske kostnader til nettsiden melk.no samt drift og vedlikehold av mat.no inngår også. I tillegg skal OFM utvikle nye innholdskonsepter, som for eksempel kan omfatte reklame. OFM vil også fortsette arbeidet med produksjon og oppgradering av trykte brosjyrer og av det digitale undervisningsmateriellet.

Posten **kommunikasjon** er på 7 620 000 kroner. Dette er den største posten, med 47 prosent av markedsbudsjettet. 5 450 000 kroner er avsatt til betalt kommunikasjon gjennom digitale kanaler og redaksjonelle annonser. Dette er omtrent på linje med det OFM bruker til tilsvarende aktiviteter i 2016. De resterende midlene skal brukes til utvikling og produksjon bl.a. av spesielle kommunikasjonskonsepter og nyhetsbrev, distribusjon av treningsdagbok og brosjyrer samt rådgivning og medietrening på kommunikasjonssiden.

Til **myndighet- og prinsipalarbeidet** er det budsjettetert med 940 000 kroner, tilsvarende 6 prosent av markedsbudsjettet. Her er det satt av midler blant annet til kartlegging, utvikling og spredning av en beredskapsdatabase med aktuelle spørsmål og svar som skal gjøres tilgjengelig for bransjen. Kostnader til egne fagseminarer og reise-, kontingent- og deltagerkostnader føres også under denne budsjettposten.

På posten **medarbeider/ledelse** er det avsatt 615 000 kroner, noe som tilsvarer 4 prosent av markedsbudsjettet. Midlene skal brukes til budsjett- og arbeidssamlinger, medarbeiderundersøkelse, heving av lederkompetanse gjennom ledersamlinger og -coaching samt kompetanseutvikling i organisasjonen. Her føres også kostnader til arrangement og deltakelse på møter i International Milk Promotion Group (IMP)/Global Dairy Platform (GDP). Sistnevnte arrangeres i Norge i 2017. Ifølge OFM bidrar disse møtene til å øke kompetansen internt.

Strategi og innsikt har et budsjett på 2 060 000 kroner. Dette tilsvarer 13 prosent av markedsbudsjettet. En del av kostnadene på denne posten er faste avtaler, som for eksempel med Norsk Monitor. I tillegg finner vi her kostnader til databaser for medieovervåking, løpende tracking av holdninger og atferd hos forbruker samt dashbordkostnader som samler data fra mange ulike kilder. Sistnevnte settes det av mindre midler til i forhold til 2016 ved å redusere omfanget av målinger og datakilder i dashbordet. OFM har også satt av midler til kvalitative markedsundersøkelser fordi de ser

det er behov for å gå mer i dybden enn rene kvantitative målinger. I tillegg er det satt av noe midler til kvantitative undersøkelser. Det er også satt av noe midler til strategikutvikling og testing av nye konsepter.

I gammel budsjettmodell var reklame en av postene det ble brukt mest midler til. OFM opplyser at i ny budsjettmodell er reklamekostnadene fordelt mellom de nye postene innhold og kommunikasjon (i tillegg dekkes også andre kostnader på disse postene, som redegjort for ovenfor). Utviklingskostnader til reklame er lagt på innholdsposten, mens kostnader til kjøp av reklame ligger på kommunikasjonsposten. OFM anslår at budsjetterte kostnader til reklame i 2017 er på om lag 7 mill. kroner, fordelt mellom de to budsjettpostene. Dette er en økning på ca. 600 000 kroner til reklame sammenlignet med 2016. Hoveddelen av økningen ligger på utviklingssiden.

OFM opplyser videre om at de i 2017 øker kostnadene til det som de i 2016-budsjettet kalte for informasjonsmateriell og undervisningsmateriell. Dette er kostnader til bl.a. revidering og trykk av materiell. Kostnader til innsikt økes også i 2017, som følge av behov for å gjøre mer analyser og behov for mer dybdeinnsikt. Områder der kostnadene er redusert er pressearbeid og webutvikling. Kostnader til pressearbeid reduseres fordi OFM ønsker å gjøre mer av dette arbeidet internt. Webutviklingsbudsjettet er redusert med ca. 0,5 mill. kroner etter overgang til ny publiseringsplattform i 2016. Kostnader til relasjonsarbeid og felleskostnader med de andre opplysningskontorene er omtrent som i fjor.

OFMs formål og strategi

OFM har som formål å bidra til størst mulig verdiskapning for den melkeproduserende bonden ved å fremme forbruket av norsk melk og norske meieriprodukter. Deres virksomhetsidé er å skape etterspørsel etter norsk melk på merkenøytral basis gjennom faglig innsikt, innholdsproduksjon og formidling av kunnskap, råd og inspirasjon. OFM opptrer på tre arenaer; mot forbrukermarkedet, mot eiere og andre prinsipaler og overfor relevante myndighetsmiljøer.

OFM har ny strategisk plan i perioden 2017–2020. Plattformen har et enda mer kommersielt fokus enn tidligere. I ny strategisk plan er det et bredere fokus på meieriprodukter med hovedvekt på melk, ost og yoghurt. OFM har også lagt større vekt på emosjonell kommunikasjon.

OFM har utarbeidet fem delstrategier for perioden 2017–2020:

- Innholdsproduksjon
- Kommunikasjon og kanalbruk mot forbruker
- Myndighet- og prinsipalkontakt
- Medarbeidere og ledelse
- Strategi og innsikt

Disse delstrategiene er også lagt til grunn for handlingsplanen i 2017 og for ny budsjettmal som presentert ovenfor i forbindelse med markedsbudsjettet.

Innholdsproduksjon og formidling/kommunikasjon er kjernevirksomheten til OFM. I handlingsplanen for 2017 skriver OFM at 2017 vil være et år der innholdsproduksjon prioriteres. Forbrukers behov skal alltid være basis for innholdsproduksjonen. Innenfor kommunikasjon vil OFM gå mer fra massekommunikasjon mot mer emosjonell/målgrupperettet kommunikasjon.

Budsjettforslag Norsk Gardsost 2017

I Omsetningsrådets behandling av budsjett for faglige tiltak 2016 og budsjett for OFM 2016 (jf. OR-saker 87/15 og 88/15) ble det vedtatt at midler til Norsk Gardsosts NM-arrangement i håndverksforedlede meieriprodukter skulle tildeles gjennom OFM, samt at OFM fikk ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet.

Det søkes også for 2017 om midler til et tilsvarende NM-arrangement under Matstreif, samt at Norsk Gardsost ønsker å streame arrangementet live. Norsk Gardsost fyller 20 år i 2017. I den forbindelse ønsker de å gjennomføre en grundig kartlegging av all småskala melkeforedling for salg i Norge. Det er ikke spesifisert i søknaden hvilke kostnader som skal dekkes av omsetningsavgiften.

Norsk Gardsost har levert søknad til OFM på 400 000 kroner fra omsetningsmidlene for 2017. Søknaden er behandlet i OFMs styre 22. september 2016. Styret i OFM ønsker å støtte et tiltak som er med på å sette fokus på mangfoldet av småskalaproduksjonen innen meieriprodukter i Norge, men mener at nivået må ligge på samme nivå som bevilgningen for 2016. Søknaden ble videre behandlet i Tines konsernstyre 26. oktober 2016, som anbefaler på lik linje med OFM at det anvendes 200 000 kroner av omsetningsavgiften på melk til Norsk Gardsost i 2017.

I ettertid har OFM mottatt et revidert budsjett fra Norsk Gardsost som er redusert, og der midler fra omsetningsavgiften inngår med 200 000 kroner. Kostnadene til kartlegging er tatt ut, i tillegg til at budsjettet til NM-arrangementet er redusert noe.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Vurdering av OFMs budsjett

Budsjettforslaget for 2017 øker med 973 000 kroner, tilsvarende 3,4 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2016. Om lag 40 prosent av økningen er lagt til personal/drift, mens om lag 60 prosent av økningen gjelder markedsaktiviteter.

Personalkostnadene øker med 3,3 prosent i 2017 sammenlignet med 2016. Denne økningen skyldes i hovedsak lønnsvekst, som er satt til 3,0 prosent. Dette er noe over Statistisk sentralbyrås forventede lønnsvekst i 2017, som er på 2,7 prosent. Videre registrerer Landbruksdirektoratet at driftskostnadene øker med 1,2 prosent. Hovedårsaken til økningen kommer av oppgradering av inventar og økte IT-kostnader. Landbruksdirektoratet har ingen kommentarer til dette.

Kostnader til markedsaktiviteter økes med 592 000 kroner, eller 3,8 prosent, sammenlignet med revidert budsjett for 2016. På grunn av ny budsjettmal er ikke endringene innenfor de enkelte budsjettpostene i markedsbudsjettet direkte sammenlignbare med året før. Endringen av budsjettmal kommer som følge av at OFM har utarbeidet ny strategiplan for perioden 2017–2020. Hensikten er å tydeliggjøre hvor tiltakene hører hjemme samt tydeliggjøre ansvar. Landbruksdirektoratet anser det som positivt at OFM samkjører strategi, handlingsplaner og budsjettposter, selv om det blir mer krevende å følge den historiske utviklingen i delbudsjettene. Etter Landbruksdirektoratets vurdering omfatter imidlertid den nye budsjettmalen samme innhold som i tidligere budsjettposter. Budsjettmidlene tildeles dessuten OFM som en rammebevilgning, slik at det er opp til OFM å prioritere aktiviteter gitt at disse er i tråd med formålet.

Selv om det er vanskelig å sammenligne markedsbudsjettene for 2016 og 2017 direkte, har OFM opplyst at det brukes mer midler til reklame, informasjonsmateriell og innsikt i 2017. Satsning på disse områdene er dessuten i tråd med ny strategisk plan for 2017–2020, som legger opp til et mer kommersielt fokus enn tidligere. Det er også i samsvar med handlingsplanen for 2017, som har stort fokus på innholdsproduksjon og kommunikasjon.

Landbruksdirektoratet viser til at budsjettforslaget for OFM for 2017 er 3,4 prosent høyere enn budsjettet for 2016. OFM har lagt til grunn indeksjustering i tråd med KPI. Vi mener at det i budsjettet for OFM bør legges til grunn samme prosentvise utvikling som staten bruker som uttrykk for utgiftsveksten, tilsvarende som i fjorårets budsjettbehandling. I 2016 var denne på 2,4 prosent (senere nedjustert til 2,2 prosent). For 2017 er det budsjettert med en utgiftsvekst i staten på 2,3 prosent. Tilsvarende økning er lagt til grunn i budsjett for administrasjonskostnadene for sekretariatene for Omsetningsrådet og kvoteordningen for melk i 2017. Landbruksdirektoratet legger også tilsvarende parameter til grunn for vurdering av utgiftsutviklingen i Opplysningskontoret for egg og kjøtt. Landbruksdirektoratet anbefaler derfor å legge en økning på 2,3 prosent til grunn i OFMs budsjett for 2017, noe som gir et budsjett på 29 621 988 kroner, avrundet til 29 622 000 kroner. Dette innebærer en reduksjon på 307 000 kroner sammenlignet med budsjettsøknaden.

Landbruksdirektoratet mener at aktivitetene som er lagt inn i budsjettsøknaden er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 nr. 1, og anbefaler at budsjettet for OFM for 2017 blir godkjent. Landbruksdirektoratet foreslår en avkorting av tildeling av midler over omsetningsavgiften, og at midler fra fondet for omsetningsavgift på melk stilles til disposisjon som foreslått av Landbruksdirektoratet. Siden tildelingen blir gitt som en ramme, vil det være opp til OFM å prioritere aktiviteter innenfor rammen. Landbruksdirektoratet vil be OFM om å sende inn et revidert budsjett med aktiviteter innenfor en ramme på inntil 29 622 000 kroner forutsatt vedtak som foreslått.

Vurdering av mål og resultatmålinger

OFM har gjennomført årlige resultatmålinger fra og med 2006. I 2015 og 2016 har OFM brukt et månedlig trackersystem der det gjøres månedlige spørreundersøkelser. Trackersystemet brukes også til å gjøre de årlige resultatmålingene. I 2017 kommer OFM til å gjennomføre fire punktmålinger gjennom året (kvartalsvis) fremfor en månedlig tracker. Den årlige resultatmålingen vil være som før. Landbruksdirektoratet forutsetter at OFM rapporterer resultatene fra de årlige målingene i forbindelse med regnskapsrapporteringen.

Vurdering av Norsk Gardsosts budsjett

Budsjettforslaget for Norsk Gardsost på 200 000 kroner, er på samme nivå som i 2016. Norsk Gardsost har levert budsjett for 2017 (via OFM) over totale inntekter og utgifter, men det er ikke spesifisert hvilke kostnader som skal dekkes av omsetningsavgiften.

Landbruksdirektoratet må sikre at midler fra omsetningsavgiften brukes som forutsatt. Det er således et krav at det spesifiseres nærmere hvilke aktiviteter organisasjonen søker dekket fra omsetningsmidlene. Dette fremgår ikke av Norsk Gardsosts søknad, noe som også er påpekt av OFM i deres vurdering.

I behandlingen av midler til Norsk Gardsost for 2016 (jf. OR-sak 87/15) vurderte Landbruksdirektoratet det til at NM-arrangementet oppfyller kriteriene for støtte etter § 2 pkt. 1 i retningslinjene, og som kan bidra til økt omsetning, forutsatt at Omsetningsrådet ønsker å tildele midler til informasjonsvirksomhet utenom opplysningskontorene. Omsetningsrådet vedtok at det kunne tildeles midler til Norsk Gardsost NM-arrangement i 2016, forutsatt at OFM har ansvar for at midlene brukes i tråd med formålet. Norsk Gardsost har i sin søknad omtalt planer om et tilsvarende arrangement i 2017. Etter Landbruksdirektoratets vurdering kan derfor OFM tildele midler til Norsk Gardsost sitt NM-arrangement i 2017. Søknaden for 2017 er gjennomgått av OFM.

Landbruksdirektoratet anbefaler at OFM tildeles de midler det er søkt om til Norsk Gardsost, men at de også i 2017 øremerkes NM-arrangementet. Landbruksdirektoratet

forutsetter at OFM skal sende inn spesifisert budsjett for Norsk Gardsosts NM-arrangement samt at det i regnskapet synliggjøres hva omsetningsmidlene er brukt til.

Konklusjon

Landbruksdirektoratet innstiller på at budsjettet for OFM 2017 godkjennes, og at inntil 29 622 000 kroner kan anvendes fra fondet for omsetningsavgift på melk. I tillegg innstiller Landbruksdirektoratet på at OFM tildeles inntil 200 000 kroner i 2017 til finansiering av Norsk Gardsosts NM-arrangement.

Landbruksdirektoratet vil be OFM om å sende inn et revidert budsjett med aktiviteter innenfor en ramme på inntil 29 622 000 kroner innen 1. februar 2017.

Landbruksdirektoratet forutsetter at OFM sender inn spesifisert budsjett for Norsk Gardsosts NM-arrangement innen 1. februar 2017, samt at det skal synliggjøres i regnskapet hva omsetningsmidlene er brukt til.

Saksnr.: 087/16	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Korn - Opplysningskontoret for brød og korn AS- Budsjett 2017	Saksnr.: 13/28644-47

Beskrivelse

Norske Felleskjøp (NFK) har lagt fram forslag til budsjett på 4 100 000 kroner for Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) i 2017, og søker om en bevilgning på 1 990 000 kroner fra fondet for omsetningsavgift korn. Budsjettet er økt med 100 000 kroner tilsvarende 1,1 prosent i forhold til i 2016.

BKLF AS bidrar med 1 492 500 kroner, Norgesmøllene AS med 497 000 kroner og Lantmännen Cerealia AS med kroner 120 000. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 19. oktober 2016. Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget.

Det gis også en oppfølging av sak 52/16 om endring av eierskap, vedtekter og aksjonæravtale.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for Opplysningskontoret for brød og korn i 2017 på 4 100 000 kroner godkjennes, og inntil 1 990 000 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Korn - Opplysningskontoret for brød og korn AS- Budsjett 2017

I brev av 19. oktober 2016, vedlagt brev med budsjettforslag fra OBK av 5. oktober 2016, oversender NFK forslag til budsjett for OBK for 2017. Samlet forslag til budsjetttramme beløper seg til 4 100 000 kroner. I budsjettforslaget er det forutsatt at 1 990 000 kroner bevilges fra fondet for omsetningsavgift korn. BKLF AS bidrar med 1 492 500 kroner, Norgesmøllene AS med 497 000 kroner og Lantmännen Cerealia AS med 120 000 kroner. Samlet budsjett er økt med 320 000 kroner, tilsvarende 8,5 prosent, herav utgjør omsetningsmidler 100 000 kroner. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 19. oktober 2016.

Kostnader	2015	2016	2017	Endring	Endring, prosent
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	2 268 261	1 650 000	2 500 000	850 000	51,5
Markedsaktiviteter	2 051 802	2 130 000	1 600 000	-530 000	-24,9
Totale kostnader	4 320 063	3 780 000	4 100 000	320 000	8,5

	2016	2017
Personal og drift	43,7	61,0
Markedsaktiviteter	56,3	39,0
Totale kostnader	100	100

I løpet av 2014 ble bemanningen ved OBK utvidet med en 60 prosent stilling i tillegg til daglig leder funksjonen. I budsjettforslaget for 2016 ble denne trukket tilbake pga. nedskjæringer og lagt til markedsaktiviteter, siden kostnaden fikk mer karakter av kjøp av tjenester. I 2017 er prosjektstillingen utvidet til 100% fast stilling, og lagt under administrasjonskostnader igjen. Dette er grunnen til de forholdsvis store endringene i forholdet mellom Personal og drift og Markedsaktiviteter.

I vedlagte brev av 5. oktober 2016 fra Opplysningskontoret for brød og korn, med forslag til budsjett for 2017 viser budsjett for 2016 totale kostnader på 7 080 000 kroner. Avviket på 3 300 000 kroner over budsjett skriver seg fra bransjens bidrag til Framsnakkingsprosjektet. Det vises til sak 85/15 om Opplysningsvirksomhet, overføring av Framsnakkingsprosjekt brød og korn til BKLF- Budsjett for 2016.

Strategiplan for Opplysningskontoret for brød og korn for 2016-2017 danner basis for handlingsplan og budsjett for 2017. Av markedsmidlene er forbrukerkommunikasjon og innholdsproduksjon de største postene, på hhv. 750 000 kroner og 500 000 kroner. Det har ikke lyktes styret i OBK å skaffe ekstra midler fra bransjen til å videreføre Framsnakkingsprosjektet i 2017. Innholdet som ble produsert i prosjektet, blir brukt i det videre arbeidet i OBK.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Strategiplan for 2016-2017 danner grunnlag for handlingsplan og budsjett for OBK for 2017. OBK har med utgangspunkt i sitt hovedmål budsjettert midler på hvert av sine delmål; kommunikasjonsstrategi, innholdsstrategi, partnerstrategi og resultatmål for forbruker, myndigheter og prinsipaler. Dette er fornuftige grep for å dokumentere satsning og måloppnåelse.

Landbruksdirektoratet mener at de planer som er lagt for virksomheten i budsjettforslaget

for 2017 er i tråd med formålet og retningslinjer for opplysningsvirksomhet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at budsjettet på 4,1 mill. kroner godkjennes, hvorav 1 990 000 kroner bevilges fra fondet for omsetningsavgift.

Med referanse til ORs sak 52/16 hvor OR godkjente at OBK overdro sine 20 aksjer til Baker og konditorbransjens landsforening, og at de overførte disse og sine aksjer til deres heleide selskap BKLFF AS, er dette nå gjennomført. Videre forhåndsgodkjente OR diverse vedtektsendringer og endringer i aksjonæravtalen i samme sak. OR støttet alle forslag med ett unntak knyttet til ledervervet omtalt i aksjonæravtalen, hvor OR vedtok ingen endring, hvilket innebærer alternering hvert andre år, mens forslaget var at styreleder skulle velges av generalforsamlingen.

Generalforsamlingen ble avholdt 15.september 2016. Tilsendte dokumenter viser at reviderte vedtekter og aksjonæravtale er vedtatt i hht. ORs vedtak.

Saksnr.: 088/16	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett 2017 Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)	Saksnr.: 16/62012-3

Beskrivelse

Nortura SA og Bransjestyret søker om godkjenning av budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK) for 2017. Budsjettet har en total ramme på 79,0 mill. kroner, inkludert ekstrasatsingen på egg på 5 mill. kroner. Budsjettet innebærer en nominell reduksjon på 0,1 prosent. Landbruksdirektoratet tilrår at budsjettforslaget for 2017 godkjennes, forutsatt en godkjent prosjektplan for ekstrasatsingen på egg.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiftene til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 1, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjett for Opplysningskontoret for egg og kjøtt for 2017 godkjennes.
2. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt kan det i 2017 anvendes inntil 49 200 000 kroner til opplysningsvirksomhet på kjøtt.
3. Av fondet for omsetningsavgift på egg kan det i 2017 anvendes inntil 12 800 000 kroner til opplysningsvirksomhet på egg, inkludert ekstrasatsingen på egg.
4. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt kan det i 2017 anvendes inntil 17 000 000 kroner til opplysningsvirksomhet for fjørfekjøtt.
5. Landbruksdirektoratet gis fullmakt til, innenfor vedtatt økonomisk ramme, å godkjenne OEKs prosjektplan for ekstrasatsingen på forbruksøkning av egg for 2017.

Kjøtt, egg og fjørefkjøtt - Budsjett 2017 Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)

Generelt om søknaden

Landbruksdirektoratet mottok 01.11.2016 budsjettforslag for 2017 fra Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK).

OEK har finansiering fra fondene for omsetningsavgift for kjøtt, egg og fjørefkjøtt. Norturas konsernstyre fremmer søknaden til Omsetningsrådet for områdene egg, storfe, svin og småfe (sau/lam), mens søknaden om omsetningsmidler til bruk i opplysningsvirksomhet for kylling og kalkun fremmes direkte til Omsetningsrådet fra Bransjestyret.

Budsjettet som legges fram for 2017 har en totalramme på 79 000 000 kroner som er en nominell reduksjon fra 2016 på 0,1 prosent. Dette inkluderer tilleggssatsningen for egg på 5 000 000 kroner.

Forslag til budsjett for OEK i 2017, sammenlignet med regnskap 2015 og budsjett 2016

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett - forslag 2017	Endring* kroner	Endring * prosent	Tilleggs-søknad egg	Sum inkl. tillegg	Endring * prosent
Kjøtt	50 320 205	49 250 000	49 200 000	-50 000	-0,1		49 200 000	-0,1
Egg, ordinært	7 821 196	7 800 000	7 800 000	0	0,0	5 000 000	12 800 000	0,0
Fjørefkjøtt	16 834 224	17 000 000	17 000 000	0	0,0		17 000 000	0,0
Sum OEK	74 975 625	74 050 000	74 000 000	-50 000	-0,1	5 000 000	79 000 000	-0,1

* Sammenlignet med budsjett for 2016.

Handlingsplan 2017 bygger på ny strategi for OEK (2016 – 2017) med tilhørende organisering av virksomheten. Alle hovedmålene for organisasjonen ligger innunder virksomhetsstrategien. Den nye strategien bygger på den forrige, men er endret og justert for å ta inn over seg endringer i organisasjonens omverden, ressurstilgang, marked og målgrupper. Handlingsplanen bygger på strategien og en totalvurdering av markeds-situasjonen for egg og kjøtt i Norge. Den er basert på ulike undersøkelser og dialog i verdikjeden og på forbruker- og samfunnsnivå, samt kost/nytte vurdering ut i fra behov, tilgjengelige virkemidler og ressurser. Den nye strategien er en ettårig strategi.

Strukturen i Handlingsplan 2017 er med mindre justeringer lik Handlingsplan 2016.

Behandling av søknaden i Bransjestyret og Norturas konsernstyre

Vedtak i Bransjestyret, 12.oktober 2016:

«Bransjestyret godkjenner forslaget til handlingsplan og rammebudsjett 2017 for Opplysningskontoret for egg og kjøtt på kr 79 000 000 inkludert en tilleggssatsning for egg på 5 000 000 kr.

Fordelt mellom finansieringsfondene, basert på prognoser for salg på det norske markedet, utgjør dette følgende:

- Storfe, svin, lam: kr 49 200 000
- Kylling, kalkun: kr 17 000 000
- Egg: kr 12 800 000»

Vedtak i konsernstyret i Nortura, 24. oktober 2016:

«Konsernstyret godkjenner følgende budsjetter for Opplysningskontoret for egg og kjøtt finansiert av omsetningsavgift:

- For storfe, svin og sau/lam 49 200 000 kr
- For egg 12 800 000 kr, inkludert en ekstrasatsing for egg på 5 000 000 kr

Konsernstyret gir administrasjonen fullmakt til å oversende budsjettforslaget til Omsetningsrådet.

Konsernstyret tar budsjettforslaget for opplysningstiltak for kylling og kalkun på 17 000 000 kr til orientering.»

Kort om organiseringen av OEK

Opplysningskontoret for egg og kjøtt er organisert i tre avdelinger

- Innholdsavdelingen er ansvarlig for utvikling og produksjon av alt matfaglig innhold.
- Marketingavdeling er ansvarlig for utvikling og produksjon av betalt kommunikasjon og for egne digitale medier.
- Kommunikasjon og samfunnskontaktavdelingen er ansvarlig for strategisk kommunikasjon og samfunnsdialog og styring av all kommunikasjonsutvikling og samt innhenting av innsikt, analyser og effektmåling. Avdelingen er også ansvarlig for aktiviteter mot bransje, myndigheter og relevante interessenter.

Ledelse medstab har ansvar for overordnet strategi, organisasjonsutvikling og administrasjon, HMS, kompetanseutvikling, innovasjon og ernæring.

I strategi- og handlingsplanen for 2017 skriver OEK at de har en bred og sammensatt fagkompetanse for å sikre en best mulig oppnåelse av formålet. Videre at de foruten formell kompetanse og erfaring innen matfag, har spesialkompetanse innen kjøttfag, ernæring, teknologi, kommunikasjon, medier, analyse, strategi, økonomi og ledelse.

Arbeidsgiveransvaret for OEK ligger hos Nortura.

OEKs strategi for 2016-2017

Strategien til Opplysningskontoret for egg og kjøtt legger stor vekt på organisasjonskultur, og hvordan denne må være for at OEK skal oppnå god måloppnåelse, god trivsel samt at organisasjonen skal ha evne til å omstille seg i takt med endringer rundt seg.

Strategien vektlegger kunnskapsinnhenting og analyser som grunnlag for det som gjøres av strategiske valg, tiltak og handlinger. Oppdatert kunnskap er avgjørende for å kunne gjøre de rette valgene og kunne være kostnadseffektive.

Opplysningskontoret for egg og kjøtt er organisasjonens formelle navn, men MatPrat er kommunikasjonskonseptet til OEK og er avsenderidentitet i all kommunikasjon.

OEKs strategi består av 6 overordnede strategier.

1. **Kommunikasjon:** MatPrat skal være innovative i sin bruk av konsept, kanaler og i sin kommunikasjon. MatPrat skal skape økt synergi både intern og eksternt gjennom koordinering og samkjøring av innholdet i egne, fortjente og kjøpte medier. Egne medier skal være hovedkanal.
2. **Utvikling:** MatPrat skal ha landets mest innovative innholdsproduksjonsmiljø innen alle sine kjerneområder. MatPrat skal være den ledende aktøren innen mat- og matkunnskapsformidling, og skal skape vekst og utvikling innenfor de områdene som er nødvendig for å sikre sin ledende posisjon.
3. **Samfunnsaktør:** MatPrat skal være en samfunnsaktør som fronter bransjen og norsk matproduksjon gjennom strategisk faglig dialog med storsamfunnet og forbrukere.
4. **Bransje/myndigheter:** MatPrat skal være et strategisk verktøy som gjennom langsiktige og kortsiktige tiltak og i samspill med råvareprodusentene og bransjen, søker å skape best mulig markedsbalanse for alle våre råvarer.

MatPrat skal gi fakta- og kunnskapsbaserte innspill til bransje, relevante myndigheter, interessenter og prinsipaler basert på innsikt og kompetanse om forbrukere og samfunnet. Innspillene skal bidra til økt verdiskapning og innovasjon i bransjen, og gi bedre forbrukerforståelse i hele verdikjeden.

5. **Skole:** MatPrat skal være den foretrukne leverandøren av lærerressurser innen faget mat og helse i skolen.
6. **Kompetanse:** MatPrat skal ha den best tilgjengelige kompetansen innen sine ansvars- og fagområder. MatPrat sine medarbeidere og samarbeidspartnere skal skaffe seg den mest relevante og oppdaterte kunnskapen og bruke denne aktivt for å oppnå virksomhetens mål. MatPrat som organisasjon skal ha en organisasjonskultur som fremmer og belønner «excellence» på alle områder.

Handlingsplan 2017

Handlingsplan for 2017 bygger på virksomhetens strategi for perioden 2016-2017, og fokuserer på både på langsiktige og kortsiktige utfordringer knyttet til bransjens stilling i markedet og til forbrukerbehov.

Det grunnleggende arbeidet har som målsetting å sikre langsiktig bygging av innsikt, kunnskap, preferanser, matrepertoar og forbrukslyst hos forbruker, for å nå OEKs målsettinger. MatPrat skal videreutvikles og styrkes gjennom å gi forbrukeren et innhold som fyller alle behov knyttet til råvare- og matkunnskap, i tillegg til oppskrifter.

Kjøtt som både råvare og produkt møter stadig sterkere konkurranse fra andre matvarer og utfordres av endret forbrukerholdninger og -atferd. Den store interessen for råvarer knyttet opp mot humanhelse, miljø/klima og dyrevelferd hos forbruker og storsamfunnet holder fram, og disse faktorene er i dag sterke drivere og/eller barrierer for kjøp, forbruk og holdninger til kjøtt og egg.

Mat som tema har høy interesse i media, og OEK skal ta oppgaven som en totalleverandør av relevant innsikt og kunnskap overfor forbrukerne. Det innebærer også å kommunisere

om utfordrende temaer som bærekraft, dyrevelferd og helse og andre temaer som måtte komme på agendaen framover.

OEKs aktiviteter skal bidra til at forbrukerne på et innsiktsbasert grunnlag velger norsk kjøtt og norske egg i størst mulig grad i sine måltidsløsninger også i fremtiden, og at de er villige til å betale en pris som gjør det mulig å produsere og foredle kjøtt og egg i Norge.

OEKs formålsoppfyllelse er i stor grad avhengig av evnen til å forstå forbrukerne og storsamfunnet, forbrukernes behov og deres bruk av medier for å informeres og inspireres. OEK skriver at endringer i verdier og holdninger hos forbruker, mediebruk og forbrukeratferd akselererer i en fart en ikke har sett tidligere. Det er derfor svært krevende å ha den informasjon, innsikt og kompetanse som må til fremover for å kunne opprettholde den posisjonen OEK må ha hos bransje, myndigheter og forbrukerne.

Hovedmål for 2017

Opplysningskontoret for egg og kjøtt skal bidra til størst mulig verdiskapning for den norske egg- og kjøttproduserende bonden, og å øke omsetningen av norske egg og norsk kjøtt.

- «Økt verdiskapning for norskprodusert egg med 3 %, hvitt kjøtt med 3 % og rødt kjøtt med 1 % (formel for verdiskapning i forhold til 2016)
- Økt omsetning av norskprodusert egg med 2 %, hvitt kjøtt med 2 % og rødt kjøtt med 1 % (engros-tall i forhold til 2016)
- Sikre at 75 % av forbrukerne oppfatter at egg og de ulike kjøttslagene er positive og viktige elementer i et normalt kosthold
- Sikre en styrking av forbrukerpreferansen for norske egg med 5 %, norsk hvitt kjøtt på 3 % og norsk rødt kjøtt på 1 % (i forhold til 2016)
- Sikre at MatPrat har et godt omdømme hos forbruker gjennom oppnåelse av følgende: tilgjengelig på 50 %, høy nytteverdi 50 %, brukervennlig 40 % og troverdig 45 %
- Sikre at antall økter på matprat.no er 36 millioner i 2017 (20 % økning i forhold til 2016)
- Sikre at 60 % av egg- og kjøttproduserende bønder oppgir at MatPrat sin innsats for verdikjeden svarer til deres forventning
- Sikre at 65 % av egg og kjøttbransjen oppgir at MatPrat tilfører bransjen verdi og er en god talsorganisasjon for bransjen
- Sikre at relevante myndigheter og interessenter anerkjenner MatPrat som en kompetent og troverdig kilde for kunnskap om sitt ansvarsområde.»

Resultatmåling – Dashboard

Matprat.no og andre egne medier er OEKs viktigste kommunikasjonskanaler. Utvikling i bruken av MatPrats ulike plattformer er en tydelig og klar måleparameter for grad av oppnådd suksess, og ikke minst for MatPrat sin gjennomslags- og påvirkningskraft. Matprat.no har hatt en sterk utvikling de siste årene, med en vekst fra 17 millioner besøk i 2014 til 22 millioner besøk i 2015. OEK skriver at en tydelig strategi med satsingen på digitale egne medier gir stadig større effekt, og hittil i 2016 har matprat.no økt antall økter med hele 42 prosent i fht. 2015. Dette innebærer at totalt antall økter vil være rundt 30 millioner i 2016. Matstart.no, matnettstedet for barn og unge er også en suksess, og har en økning i bruk på 10 prosent hittil i 2016 sammenliknet med fjoråret.

OEK har utviklet et eget målesystem, visualisert gjennom et dashboard, for å kunne måle både kortvarige og langvarige resultater knyttet til OEKs aktiviteter, og effekten av den

totale innsatsen. Dette er et digitalt målesystem som fortløpende fanger opp endringer i f. eks forbrukernes holdninger, behov og preferanser samt andre relevante parameter.

OEK bygger sin kommunikasjon gjennom merkevaren MatPrat, og mange av målingene og analysene tar utgangspunkt i hvordan denne merkevaren skårer. Merkevarestyrke forteller hvordan forbrukerne oppfatter en aktør i forhold til de øvrige aktørene i markedet. MatPrat framstår ut i fra målingene som en sterk merkevare med stor påvirkningskraft. MatPrat har i løpet av 2016 befestet sin posisjon som den ledende aktøren innen matformidling i Norge, til tross for sterkere og stadig økende konkurranse fra andre aktører. I september oppga 40 prosent av befolkningen at de oppfatter MatPrat som «Det du trenger å vite om mat, når du trenger det». MatPrat har høy uhjulpet kjennskap på 63 prosent mens nærmeste sammenliknbare konkurrent har tilsvarende kjennskap på 13 prosent. Hele 50 prosent nevner MatPrat først (Top-of-mind), og på dette målet er nærmeste konkurrent kun på 3 prosent. 35 prosent sier at de foretrekker MatPrat, og 45 prosent oppgir at MatPrat er den aktøren som best dekker deres behov for oppskrifter, informasjon om mat og hjelp til matlaging.

Kampanje egg 2016 (overordnede resultater)

Høsten 2016 (uke 36 - 39) gjennomførte MatPrat kampanjen for egg «Egg kan mer enn du tror», det første tiltaket i en flerårig satsing om å øke forbruket av egg med 10 prosent innen utgangen av 2020. Det kreves ressurser og tid for å flytte holdninger og matvaner, og ett av målene med denne kampanjen har vært å gi forbrukerne lyst til å spise egg oftere. De første resultatene foreligger nå, og målinger før og etter kampanjen viste at andelen som i svært stor grad oppgir å ville spise mer egg har økt fra 22 prosent til 25 prosent.

Bruken av oppskrifter med egg på matprat.no økte med hele 62 prosent sammenliknet med september 2015. Kampanjeevalueringen viser at kampanjen har hatt høy oppmerksomhet (49 prosent) og god «liking». Budskapsforståelsen er også høy, og hele 68 prosent oppgir at de taktiske filmene (filmene med ulike retter) viser at man kan lage mye forskjellig med egg. På spørsmål om man kjenner til en aktør som den senere tid har bidratt med inspirasjon og vist variasjonsmuligheter med egg svarer 16 prosent MatPrat, mens nærmeste andre aktør er på 4 prosent.

MatPrat har gjennom hele 2016 jobbet med å fronte egg på matprat.no, i sosiale medier og gjennom PR, både som forberedelse til høstens kampanje og som et ledd i den totale satsingen på egg. Dette har gitt en gjennomsnittlig økning i bruken av oppskrifter med egg gjennom hele 2016 på 39 prosent sammenliknet med 2015, og viser at interessen for og engasjementet rundt egg er økende. Salgstall fra Totalmarked kjøtt og egg viser en økning på 3 prosent i 2016, noe som bekrefter at forbruket går i ønsket retning.

Budsjett 2017

Generelt

Innholdsproduksjon er definert som OEKs kjernevirksomhet og som deres komparative fortrinn. OEK skriver at de har lagt stor vekt på kompetanse og unike konsepter for å vinne mot konkurrerende aktører fra for eksempel forlagsbransje og mediehus. OEK peker videre på at kunnskap innen alle deres kjerneområder; råvarer, kjøttfag, matfag, ernæring, kommunikasjon, teknologi og medier er ferskvare og derfor kontinuerlig må oppdateres.

OEK vil i 2017 fortsette å kapitalisere på de investeringer som er gjort de senere årene i MatPrat, læreverk for faget Mat og Helse i skolen, ny teknologi og medier. Det jobbes imidlertid kontinuerlig med oppgraderinger og utvikling/innovasjon for alle deres konsepter og plattformer, blant annet pågår en større og nødvendig oppdatering for

skoleverket. I søknaden pekes det på utfordringer i avveiningen mellom å kunne disponere nok midler til utvikling og innovasjon og samtidig sikre til midler til løpende drift og kortsiktige tiltak. OEK skriver at budsjett som holdes på likt kronenivå over år, vil medføre at de taper konkurransekraft fordi det ikke kan settes av nok midler til innovasjon og utvikling.

OEKs rolle som pådriver for økt forbrukerorientering i kjøtt- og eggbransjen er viktig, både for å kunne levere på et hovedmål om å bidra til økt verdiskapning og omsetning i bransjen, og fordi en markedsorientert utvikling av bransjen er en grunnleggende premisse for mulig måloppnåelse i den totale virksomhetsstrategien i OEK. OEK skriver at det er utfordrende både å få gjennomslag i bransjen og å kunne disponere nok ressurser til arbeidet.

Kjøp av tradisjonell medieplassing har i flere år blitt redusert i forhold til foregående år, mens satsning på egne medier og kjøp av digitale medier og posisjonering i disse har blitt prioritert opp. Dette justeres noe i 2017, og budsjettet for kjøp av ekstern medieplassing ligger på omtrent samme kronenivå som 2016. OEK skriver at dette ikke er en optimal mediemiks, da den burde inneholde mange flere nye, betalte medier i tillegg til de tradisjonelle. OEK har valgt å opprettholde et stort trykk på SEO (Search Engine Optimisation) og betalte søk.

Det skal utvikles og produseres nye kommunikasjonskonsepter og -elementer i alle kanaler, og det skal være en omfattende innholdsproduksjon gjennom hele året. Dette er nødvendig for at MatPrat skal fremstå som nyskapende og beholde sin ledende posisjon. Planen skal være dynamisk nok til at MatPrat gis den fleksibilitet som behøves for å kunne være et virkemiddel i markedsreguleringen, men også fast nok til at den gir rom for å planlegge og utvikle de aktivitetene som til enhver tid er nødvendig for både langsiktig og kortsiktig arbeid.

Kommunikasjonsplanen for 2017 vil være en konkretisering av alle aktiviteter for året og første kvartal 2018. Den inneholder en beskrivelse av relevante trender og forbrukerbehov, målsetninger, prioriterte råvarer, kanaler, intern ressursallokering og budsjett for aktivitetene. Den vil gi strategiske føringer for aktivitetene, og fungere som en intern produksjonsplan. Det går dermed bort fra å jobbe etter seks definerte fokusperioder i løpet av et år. Det skal gi ytterligere kost/nytte-synergier i produksjonen av innhold og kommunikasjon.

For skoleåret 2017/2018 vil OEK tilby et revidert læreverk i faget mat og helse til den norske grunnskolen og det utvikles ny skoleside på matprat.no. Avgiften skolene selv må betale for ekspedisjon og frakt vil måtte økes for å ha ressurser til den komplette og helt nødvendige gjennomgangen av læreverket som er på gang. Formålet med revisjonen er å skape et enda bedre og mer komplett læreverk innen matfaget. Det nye læreverket vil inkludere mer kornbaserte og andre råvarebaserte retter enn kjøtt og egg, samt mer innhold om klima, produksjon, dyrevelferd og ernæring/helse.

Barn er et satsningsområde for mange som jobber med mat og matformidling. OEK lanserte i 2014 matstart.no, et eget nettsted for barn som vil lage mat. Formålet er å gi enkel tilgang på tilpasset matopplæring for barn. Erfaringen så langt viser at vi her dekker et stort behov, og satsningen på innholdsproduksjon og markedsføring av Matstart fortsetter i 2017.

MatPrat bygger positive verdier til "norsk" inn i sin kommunikasjon for å styrke preferansen for norske egg og norsk kjøtt. Dette arbeidet vil fortsette og forsterkes i 2017, og i kommende år vil også temaene dyrevelferd, klima/miljø og helse/ernæring knyttet til egg og kjøtt kommuniseres gjennom MatPrat.

Hovedtrekk i budsjettet

OEK har i løpet av 2016 og som følge av ny strategi høsten 2016 endret sin organisasjonsstruktur for å ytterligere effektivisere arbeidet i virksomheten. Som en naturlig konsekvens av dette er også budsjettstrukturen endret. Det er derfor ikke mulig å foreta direkte sammenlikninger mellom alle budsjettpostene for 2016 og budsjett 2017. Også fra 2015 til 2016 ble budsjettstrukturen endret som gjorde sammenligning post for post lite relevant. På grunn av disse endringene er budsjettet i år presentert sammen med 2016 budsjettet i to sidestilte tabeller.

Budsjettet for 2017 er nominelt 50 000 kroner lavere enn budsjettet for 2016. Aktivitetsnivået skal likevel være det samme pga. forventet effektivisering i hele organisasjonen.

Nedenfor er kort beskrevet noen hovedtrekk i budsjett 2017 sammenliknet med 2016:

- Administrasjon/drift: Noe høyere budsjett i 2017, noe som i hovedsak skyldes økte utviklingskostnader. Disse kostnadene knyttes til overordnede prosjekter og prosesser for utvikling av organisasjonen. Antall årsverk er 22, uendret fra 2016.
- Mediekjøp: Noe lavere mediekjøp i 2017 grunnet effektivisering av kjøpene og fokus på digitale medier.
- Marketing (øvrige budsjettposter): Noe lavere enn i 2016 grunnet effektivisering og økning i bruk av egne og sosiale medier. Fokus på utvikling av digitale medier, men kapitalisering av investeringen som tidligere er gjort i MatPrat, ny teknologi og nye medier.
- Innhold: Lavere kostnader i 2017, men økt produksjon gjennom effektivisering.
- Kommunikasjon og samfunnskontakt: Tidligere avdeling «strategi og analyse» og ansvarsområdet kommunikasjon er lagt under dette området. Aktivitetene var tidligere fordelt på flere avdelinger, men er nå samlet for å oppnå effektiviseringsgevinster. Dette gjenspeiler en kraftig styrking av PR/fortjente medier, OEKs rolle som samfunnsaktør og innenfor bransjeutvikling. Det ivaretar også den økte satsingen på innhenting av innsikt- og faktagrunnlag, samt måling av resultater og effekt.
- Skole: Fortsatt satsingsområde, men med lavere kostnader i 2017 grunnet omfattende revisjon og digital utvikling som gjennomføres i 2016.

En mer detaljert beskrivelse av planlagt aktivitet for 2017 på de ulike områdene er gitt i handlingsplanen. Vi viser til denne som er lagt inn i det elektroniske arbeidsrommet.

Ekstra satsing på egg

Etter initiativ fra Norsk Fjølfeag ble det for 2016 godkjent en ekstrasatsing på egg på 5 mill. kroner. Formålet er å øke forbruket på norske egg med 10 prosent over en periode på 3-5 år (fra 12,5 kg til 13,75 kg per person per år). Det vises til egen omtale foran med resultater fra satsingen i 2016.

Norsk Fjølfeag ber i brev av 22.08.2016 om at det bevilges midler til fortsatt satsing i 2017. Satsingen tar utgangspunkt i å synliggjøre eggets kvalitet og bruksområder, eggets ernæringsmessige egenskaper som viktig del av et sunt kosthold, kombinert med å bygge lystpreferanse hos forbrukeren. I 2016 ble konseptet "Egg kan mer enn du tror" utviklet, og konseptet har som mål å flytte nordmenns oppfatning av egg, slik at de oppfatter flere av eggets positive egenskaper og bruksområder. Fokus i 2016 har vært å få egget høyere opp i

forbrukers bevissthet gjennom å skape økt oppmerksomhet og engasjement rundt egg. I 2017 vil fokus være på bruks- og måltidsituasjoner der egg har potensiale (deriblant frokostegget), kunnskap om enkel tilberedning og eggets ernæringsmessige egenskaper.

Virkemidlene vil være profilfilmer for TV kombinert med film i digitale medier, samt PR og aktiviteter på egne medier og i sosiale medier. Det ordinære budsjettet for egg vil bli slått sammen med ekstrasatsingen og en samlet plan for markedsføringen vil bli utarbeidet. Bortfaller ekstrafinansieringen før de forutsatte 3-5 år, vil målsettingen måtte revideres og tas betydelig ned.

OEK skriver at aktivitetene er lagt på det nivå som behøves for at de skal ha ønsket markedstrykk 2017.

Budsjett fra OEK for 2017 sammenlignet med budsjett for 2016, inkludert ekstrasatsingen på egg

	Budsjett 2016		Budsjett 2017
Administrasjon/drift, sum	27 000 000	Administrasjon/drift, sum	28 600 000
Lønn	21 450 000	Lønn	21 200 000
Husleie/felleskostnader	3 800 000	Husleie/felleskostnader	3 900 000
Utviklingskostnader	750 000	Utviklingskostnader	3 000 000
Kompetanseutvikling	1 000 000	Kompetanseutvikling	500 000
Marketing, sum	41 050 000	Marketing, sum	34 800 000
Utviklingskostnader	4 250 000	Utviklingskostnader	1 150 000
Mediekjøp	21 700 000	Mediekjøp	19 250 000
Produksjonskostnader	8 700 000	Produksjonskostnader	12 700 000
Digital drift	1 100 000	Digital drift	1 200 000
Pr/fortjente medier	1 250 000	Lønn prosjektmedarbeider	0
Skole	2 950 000	Kompetanseutvikling/reiser	500 000
Lønn prosjektmedarbeider	600 000	Innhold, sum	3 100 000
Kompetanseutvikling/reiser	500 000	Utviklingskostnader	500 000
Innhold, sum	5 000 000	Innovasjon mat/konsept	300 000
Utviklingskostnader	700 000	Driftsmidler/vareforbruk	200 000
Innovasjon mat/konsept	500 000	Kjøp av tjenester	800 000
Driftsmidler/vareforbruk	200 000	Lønn prosjektmedarbeider	800 000
Kjøp av tjenester	1 000 000	Kompetanseutvikling/reiser	500 000
Skole	1 000 000	Kommunikasjon og samfunnskontakt	12 000 000
Lønn prosjektmedarbeider	800 000	Kommunikasjon	4 500 000
Kompetanseutvikling/reiser	800 000	Skole	2 850 000
Strategi og analyse, sum	6 000 000	Innsikt og analyser	1 800 000
Utviklingskostnader	1 450 000	Effekt/resultatmåling	1 200 000
Effekt/resultatmåling	1 600 000	Lønn prosjektmedarbeider kommunikasjon	1 200 000
Datainnhenting/analyser	1 900 000	Kompetanseutvikling/reiser	450 000
Innholdsproduksjon	400 000	Stab	500 000
Strategi/utvikling	400 000	Ernæring	200 000
Kompetanseutvikling/reiser	250 000	Innovasjon mat/konsept	300 000
Totalbudsjett	79 050 000	Totalbudsjett	79 000 000

Om todeling av budsjettet samt fordeling på ulike sektorer

Fra og med 2010 har budsjettet til OEK vært todelte, hvor en del (80 – 90 %) går til langsiktig, holdningsskapende arbeid og de resterende nyttes til opplysningskontorenes bidrag til løsninger ved aktuelle markedsutfordringer. Den langsiktige delen omfatter det grunnleggende og primære arbeidet med langsiktig bygging av holdninger, preferanser og kunnskap hos norske forbrukere og hos bransje, myndigheter og andre interessenter. Hos forbruker skal dette i tillegg til å bygge positive holdninger for norske råvarer også utløse forbrukslyst.

Den kortsiktige delen (10 – 20 prosent av budsjettet for markedsaktiviteter) kan overføres til neste år om den ikke benyttes. Med kortsiktige tiltak menes aktiviteter som har til hensikt å være direkte kjøpsutløsende i den grad at man bidrar til å tømme overskuddslagre, eller andre markedsutfordringer.

OEK skriver at i dag er alle OEKs aktiviteter og kostnader i realiteten markedsaktiviteter. Dette skyldes en rekke strukturelle endringer i markedet som har skjedd de siste årene. OEKs strategi har ivaretatt dette, og innholdsproduksjon er definert som OEKs kjernevirksomhet. Med innholdsproduksjon defineres både selve produksjonen av innholdet, kommunikasjonen av dette og innsikt og analyser som grunnlag for og evaluering av aktivitetene.

Det er i 2017 budsjettet med totalt kr 74 000 000 for alle OEKs aktiviteter, eksklusive ekstrasatsingen på egg. Dette innebærer at minimum 7 400 000 (10 prosent) må nyttes til markedsregulerende/balanserende tiltak hvis og når behovet skulle tilsi det. Midlene kan overføres til 2018 dersom de ikke blir benyttet i 2017. OEK skriver at disse kortsiktige tiltakene ikke er planlagt i det søknaden oversendes, men vil avhenge av markedsutviklingen gjennom året.

Kortsiktige markedsaktiviteter er i tabellen nedenfor beskrevet som «Markedsavhengig aktivitet».

Oversikt over kortsiktige/langsiktige markedsaktiviteter i 2017

	Storfe/svin/småfe	Kylling/kalkun	Egg	Sum
Basisaktivitet (langsiktig) (maksimum)	44 280 000	15 300 000	7 020 000	66 600 000
Tilleggssatsing egg (prosjekt)			5 000 000	5 000 000
Markedsavhengig aktivitet (minimum 10 %)	4 920 000	1 700 000	780 000	7 400 000
Totalt budsjett 2017	49 200 000	17 000 000	12 800 000	79 000 000
Fordeling sektor % (ekskl. eggsatsing)	66,5	23,0	10,5	100,0
Fordeling sektor % (inkl. eggsatsing)	62,3	21,5	16,2	100,0
Totalt budsjett 2016	49 250 000	17 000 000	12 800 000	79 050 000
Fordeling sektorer %	62,3	21,5	16,2	100,0

Fordeling av kostnader innen sektoren 4-beinte dyr/rødt kjøtt

	Totalt	Herav svin	Herav storfe	Herav sau/lam
Sektor 4-beinte dyr/rødt kjøtt	49 200 000	27 453 600	16 432 800	5 313 600

MatPrat skal bygge og forsterke positive holdninger til alle sine råvarer, for å styrke deres omdømme og konkurransekraft. Alle råvarene skal derfor ivaretas i egne og i sosiale medier gjennom hele året.

I følge MatPrat sin analyser har svinekjøtt en krevende omdømmesituasjon hos forbrukerne der lav pris er den dominerende driveren for forbruk. OEK peker på at både målrettet kommunikasjon, men også produktutvikling og innovasjon for å møte forbrukernes behov er nødvendig.

Storfekjøtt er den fremste bæreren av negativ omtale i samfunnsdebatten og er derfor sårbar. Selv om det er et generelt underskudd, er det tungt å selge enkelte stykningsdeler. Dette kan bl.a. ha sammenheng med at det importeres biffer og fileter av jevnt bra kvalitet og til lav pris.

En tidligere underskuddssituasjon på lam er blitt snudd til et betydelig overskudd i løpet av ett år. OEK skriver at årsaker til det er en økt produksjon samtidig som handelens vilje til å

aktivisere lam med lave priser er sterkt redusert. Lam har nesten utelukkende vært tilgjengelig i sesonger som høst, jul og påske, og OEK skriver at behovet for at lam i større grad selges jevnere over hele året er økende. MatPrat sine analyser viser at forbruker ønsker å spise mer lam gjennom året, men det kreves utvikling av produkter som er relevante i flere spisesituasjoner gjennom hele året for å oppnå økt forbruk og verdiskapning.

Kyllingsalget har tatt seg opp etter svikten i 2015. MatPrats analyser viser at kylling har omdømmeutfordringer knyttet til dyrevelferd og mattrygghet. Kyllingforbruk støttes på den annen side av positive kostråd, og at produksjonen kommer bra ut med hensyn til bærekraft. OEK skriver også at kalkun bør ha et potensiale utover de tradisjonelle spisesituasjonene.

For egg vises til særskilt omtale i kapitlet om ekstrasatsingen.

På bakgrunn av markedssituasjonen og -utfordringene i 2017 mener MatPrat det er riktig å prioritere lam og svin. Lam bør utvikles i retning av å bli en helårsvare og omdømmet til svinekjøtt bør heves for å unngå fremtidig reduksjon i forbruket. Dette er krevende og langsiktig arbeid, og denne prioriteringen gjenspeiles i allokeringen av mediekjøp.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Som følge av nye strategiplaner har det de to siste årene vært betydelige endringer i mål og strategier og ny organisering av virksomheten. Dette medfører også endringer i regnskapsstrukturen. Både for 2016 og 2017 er det endringer som gjør sammenligninger mellom år på postnivå vanskelig. Direktoratet ser at dette kan oppstå som en nødvendig del av utviklingen av organisasjonen, selv om det blir mer krevende å følge den historiske utviklingen i delbudsjettene. Men ettersom Omsetningsrådet i prinsippet tildeler midlene som en rammebevilgning, mener direktoratet at dette hensynet må tillegges mindre betydning.

Det ordinære budsjettet innebærer en nominell reduksjon på 0,1 prosent fra 2016, selv om OEK legger til grunn økt aktivitet gjennom effektivisering. Holdes ekstrasatsingen på egg, som er av midlertidig karakter utenfor, er OEKs budsjett nominelt 1,3 prosent lavere enn regnskapet for 2015. Tas det hensyn til generell lønns- og privekst er reduksjonen vesentlig større. Dette er en følge av omorganiseringen nevnt over, og direktoratet mener dette indikerer en god utvikling. OEK vil i 2017 fortsette å kapitalisere på de investeringer som er gjort de senere årene i MatPrat. Direktoratet har merket seg OEKs merknad om at budsjett som holdes på likt kronenivå over år, vil medføre at de taper konkurransekraft, fordi det ikke kan settes av nok midler til innovasjon og utvikling.

OEK har satt ambisiøse hovedmål for aktiviteten i 2017. Direktoratet har ingen spesielle merknader til disse.

Resultatene fra 2016 indikerer at ekstrasatsingen på egg har satt spor. Blant annet har bruken av oppskrifter med egg økt med 62 prosent av året før. Også andre måleindikatorer trekker i samme retning. Kampanjeevalueringen viser at kampanjen har hatt høy oppmerksomhet og god «liking» og at interessen for og engasjementet rundt egg er økende. Forbruket har også gått i ønsket retning med en økning på rundt 3 prosent i 2016. Norsk Fjølfeag har anbefalt at ekstrasatsningen fortsetter. Direktoratet vurderer satsingen så langt som vellykket og tilrår at den fortsetter i 2017 med sikte på å nå målet om 10 prosent økt forbruk innen 2020. Prosjektet er av et slikt omfang at det bør foreligge en prosjektplan for gjennomføring av tiltaket. Det foreslås at OR, som for 2016, delegerer ansvaret for godkjenning av prosjektplanen til Landbruksdirektoratet.

OEK har foreslått å prioritere svin og lam i 2017. Direktoratet er enig i disse prioriteringene. Det er i dag nærmere 2 800 tonn lam/sau på reguleringslager. Direktoratet vil peke på at økningen i tilførsler av lam er et resultat av flere års satsing og stimulering av saueproduksjon gjennom jordbruksoppgjørene. Manglende omsetning i dag synes å være et resultat både av mangel på utvikling av produkter som er relevante i flere spisesituasjoner og liten vilje i handelen til å aktivisere lam utover de tradisjonelle sesongene. Inntil disse forholdene er endret, vil effekten av aktiv markedsføring fra OEKs side ha begrensninger. OEK planlegger å bruke 3,6 mill. kroner på mediekjøp for lam i 2017. For at den positive utviklingen i sauenæringen skal kunne fortsette, er det behov for betydelige tiltak på omsetningssiden.

OEK begynte i 2015 å benytte "norsk" som kommunikasjonsselement i all innholdsproduksjon. Det var for å bygge verdier inn i norsk-begrepet i et stadig mer mangfoldig produkttilbud i markedet. Denne strategien fortsetter i 2017. Direktoratet mener dette er positivt, og reflekterer den overordnede hensikten med hele ordningen.

Todelingen av budsjettet i en kortsiktig del og en langsiktig del har vært nyttet fra 2010, jf. St.prp. nr. 75 om jordbruksoppgjøret 2009 avsnitt 7.12.2. Den kortsiktige delen skulle være minst 10-20 prosent av budsjetterte markedsaktiviteter. Da endringen kom i 2010 var formålet bl.a. å sikre at det ble avsatt midler til slike aktiviteter. I søknaden for 2016 pekte OEK på at alle aktiviteter og kostnader i realiteten er markedsaktiviteter som følge av en rekke strukturelle endringer i markedet de siste årene. I tillegg til å rapportere på kortsiktige og langsiktige tiltak, skal OEK også rapportere på de ulike sektorene. Dette innebærer en regnskapsmessig splitting av tiltakene på 6 poster. I tillegg må OEK ha oversikt over innsatsen på de ulike dyreslagene innen kjøttsektoren. Dette er administrativt krevende. Direktoratet mener det med grunnlag i utviklingen som har skjedd siden 2010 bør gjøres en vurdering av effektene av og behovet for delingen av budsjettet i en kortsiktig og en langsiktig del.

Saksnr.: 089/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Melk - Budsjett faglige tiltak 2017	Saksnr.: 16/60858-3

Beskrivelse

Tine SA søker om til sammen 10,542 mill. kroner i støtte til faglige tiltak i melkesektoren for 2017 fordelt som følger:

1. Geno SA 6,5 mill. kroner
2. Norsk Sau og Geit 1,45 mill. kroner
3. KOORIMP v/Animalia, Nortura SA 442 000 kroner
4. Helsetjenesten for storfe (nasjonalt kontrollprogram for bovint respiratorisk syncytillavirus (BRSV) og bovint coronavirus (BCoV) 2,15 mill. kroner

I tillegg søker Tine om 1,35 mill. kroner i støtte til Helsetjenesten for storfe, til prosjektet nasjonalt kontrollprogram for bovint respiratorisk syncytillavirus (BRSV) og bovint coronavirus (BCoV) for 2016.

Det nasjonale kontrollprogram for bovint respiratorisk syncytillavirus (BRSV) og bovint coronavirus (BCoV) er nytt av året. For de øvrige virksomhetene er omsøkte midler på samme nivå som budsjettet for 2016. Tines søknad ble behandlet av konsernstyret til Tine 26. oktober 2016.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges støtte til faglige tiltak og i samme størrelsesorden som det Tine SA foreslår i sin søknad.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt, 2 og 3 og § 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Vedlegg

Brev fra Tine datert 25. oktober 2016

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilges det til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet i 2017 inntil:
  - a. 6,5 mill. kroner til Geno SA
  - b. 1,45 mill. kroner til Norsk Sau og Geit
  - c. 442 000 kroner til KOORIMP v/Animalia, Nortura SA
  - d. 2,15 mill. kroner til Helsetjenesten for storfe til prosjektet nasjonalt kontrollprogram for bovint respiratorisk syncytilavirus (BRSV) og bovint coronavirus (BCoV)

2. Av fondet for omsetningsavgift på melk bevilges det for 2016 inntil 1,35 mill. kroner til Helsetjenesten for storfe (nasjonalt kontrollprogram for bovint respiratorisk syncytilavirus (BRSV) og bovint coronavirus (BCoV))

Melk - Budsjett faglige tiltak 2017

Tine SA fremmer i brev av 28. oktober 2016 forslag til budsjett for faglige tiltak i 2017. I brevet søker Tine om støtte til Geno, Norsk Sau og Geit (NSG), KOORIMP og nasjonalt kontrollprogram for bovint respiratorisk syncytialvirus (BRSV) og bovint coronavirus (BCoV) i regi av Helsetjenesten for storfe (kontrollprogrammet for BRSV og BCoV). Søknadene ble behandlet av Tines konsernstyre 26. oktober 2016. Totalt søker Tine om 10,542 mill. kroner til faglige tiltak i 2017

For 2016 anbefaler konsernstyret at budsjettet for faglige tiltak utvides med 1,35 mill. kroner, til delfinansiering av kontrollprogrammet for BRSV og BCoV.

Tabellen nedenfor viser fordelingen av midler mellom Geno, NSG, KOORIMP og Helsetjenesten for storfe. I tillegg viser tabellen revidert budsjett 2016, fordelingen av midler i søknaden for 2017 og sekretariatets anbefaling til budsjett 2017.

Institusjon	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Revidert budsjett 2016	Søknad 2017	Sekretariatets forslag 2017
Geno	6 500 000	6 500 000	6 500 000	6 500 000	6 500 000
NSG	1 450 000	1 450 000	1 450 000	1 450 000	1 450 000
KOORIMP	442 000	442 000	442 000	442 000	442 000
Nasjonalt kontrollprogram			1 350 000	2 150 000	2 150 000
Totalt	8 392 000	8 392 000	9 742 000	10 542 000	10 542 000

Tines anbefaling

I brev av 28. oktober 2016 anbefaler Tine at det i 2017 kan anvendes 6,5 mill. kroner til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i Geno, 1,45 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegg for geit, og 442 000 kroner til arbeidet i KOORIMP. I tillegg anbefaler Tine at det bevilges 2,15 mill. kroner til kontrollprogrammet for BRSV og BCoV for 2017, og at budsjettet for 2016 utvides slik at man kan være med å delfinansiere dette prosjektet også i 2016.

Geno

Geno søker via Tine om 6,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til utvikling og gjennomføring av avlstiltakene på NRF. Geno har lagt til grunn en generell kostnadsvekst på 2 prosent. Kapitalkostnader er ikke inkludert i oppstillingen av kostnader til avlsfaglige tiltak.

Tine anbefaler at det for 2017 kan benyttes 6,5 mill. kroner fra omsetningsavgiften på melk til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl i Geno. Til sammen søker Geno om 9,3 mill. kroner fra fondene for omsetningsavgift for kjøtt og melk til avlsfaglige tiltak på NRF. Dette er tilsvarende beløpet det ble søkt om i fjor. Geno foreslår å videreføre fordelingen med 70 prosent på fondet for melk og 30 prosent på fondet for kjøtt. Geno har søkt om 2,79 mill. kroner fra fondet for omsetningsavgift for kjøtt til tilsvarende virksomhet. Animalia innstiller på et budsjett på 2,79 mill. kroner, uendret i forhold til inneværende år.

Totalt har Geno budsjettet med 30,5 mill. kroner i direkte kostnader knyttet til avlsarbeidet på NRF i 2017. 9,3 mill. kroner i støtte fra omsetningsmidler utgjør 30,5 prosent av Genos direkte kostnader knyttet til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl. Forholdstallet i 2016 var 26,7 prosent.

Norsk Sau og Geit

NSG søker via Tine om tilskudd på 1,5 mill. kroner til gjennomføring av avlsopplegg for geit fra fondet for omsetningsavgift på melk i 2017. NSG søker om samme støttebeløp som de søkte om i 2016. Tine anbefaler at støtten ikke økes fra inneværende år, og foreslår et

støttebeløp på 1,45 mill. kroner.

NSG er en faglig medlemsorganisasjon for sau- og geiteholdere, og har ansvaret for det organiserte avlsopplegget på geit i Norge. Avlsopplegget på geit har de senere årene gjennomgått store endringer, med målsetning om å sikre avlsmateriale av topp kvalitet til hele geiteholdet.

NSG jobber både med avlsarbeid og semin, og for 2017 er samlet budsjett for avl og semin på geit på totalt 3,985 mill. kroner. Samlet budsjett er 195 000 kr høyere enn budsjettet for 2016.

Omsetningsmidler gis kun til avlsarbeid og ikke til semin. Omsetningsmidlene er fordelt på poster innenfor avlsarbeid. I 2016 gjennomfører de et større utviklingsarbeid på avlsmål og beregningsmodeller. Resultatet fra dette vil bli implementert i det praktiske avlsarbeidet i 2017. Gjennom farskapstesting i avlsbesetinger har NSG sett at en for stor andel av bukkkjeene ikke har den far og/eller mor som de er registrert med i Geitekontrollen. Dette reduserer den avlsmessige framgangen, og de vil intensivere farskapstesting i 2017.

KOORIMP

Tine søker om tilskudd på 442 000 kroner til KOORIMP fra omsetningsavgiften på melk i 2017, tilsvarende beløpet som ble bevilget for 2016. KOORIMP er husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import, og ble opprettet av en samlet norsk husdyrnæring for å hindre innførsel av smittestoffer som kan gi sykdom hos dyr og mennesker. Arbeidet i KOORIMP ledes av en styringsgruppe og sekretariatet er lagt til Animalia.

Styringsgruppen består av Tine SA, Nortura SA, KLF, Q-meieriene AS, Norsvin, Geno, TYR, NSG, Norsk Fjørfeleg, Gjensidige Forsikring, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og småbrukarlag, som har inngått en avtale om samarbeid om:

- kvalitetssikring av import
- beredskap for smittsomme dyresykdommer
- strategiske problemstillinger knyttet til smittsomme dyresykdommer

For regnskapsåret 2015 var kostnadene til KOORIMP på 1,17 mill. kroner. Finansieringen er vist i tabellen nedenfor, sammen med budsjett for 2016 og 2017.

Tabell: Finansiering av KOORIMP (i mill. kroner)

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Omsetningsmidler kjøtt	0,643	0,807	0,823
Omsetningsmidler melk	0,442	0,442	0,442
Forsikringsbransjen	0,085	0,085	0,085
Prosjektinntekter			
Sum inntekter	1,170	1,334	1,350

For 2017 har KOORIMP budsjettert med et totalbudsjett på 1,35 mill. kroner, opp fra 1,334 mill. kroner i 2016. Det er forutsatt at 442 000 kroner kan finansieres av fondet for omsetningsavgift på melk.

Tine mener arbeidet i regi av KOORIMP kommer alle melkeprodusenter til gode. Det er

ingen endringer i avtale og forutsetninger sammenlignet med i fjor. Ut fra dette mener Tine at kostnadsandelen som tilfaller melkesektoren bør dekkes av omsetningsavgiften på melk i 2017.

Nasjonalt kontrollprogram for BRSV og BCoV

I følge Tine er BRSV og BCoV de viktigste kliniske infeksjonssykdommene hos storfe. Begge sykdommene kan gi betydelige utfordringer for dyrehelsen og dyrevelferden. Sykdommene er definert som c-sykdommer, kontrolltiltak vil derfor initieres og gjennomføres av storfenæringen.

BCoV er årsak til smittsom diaré hos storfe – såkalt vinterdysenteri. Konsekvensene er nedsatt melkeproduksjon, økt kalvedødelighet, redusert tilvekst, veterinærbehandling, nedsatt fruktbarhet, dårligere melkekvalitet og økt arbeidsinnsats. BRSV er årsak til lungebetennelse med store pusteproblemer og i mange tilfeller dødsfall hos kalv.

Husdyrnæringa, gjennom Helsetjenesten for storfe, startet i år et nasjonalt kontrollprogram på storfe for disse virusinfeksjonene. Det viktigste målet er å hindre nyinfeksjoner i friske besetninger. Lykkes det vil andelen som har smitten raskt bli redusert. Forutsetningen for dette er bedre smittebeskyttelse i storfenæringa generelt og ved livdyrhandel spesielt.

Helsetjenestene for storfe i Norge har deltakere fra Den norske Veterinærforening, Geno, Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund, Nortura, Tyr, TINE og Q-meieriene. Fagstyret, som øverste styringsorgan, har melkeprodusent som leder. I tillegg deltar Tine produsentrådgivning, Geno, Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund, Nortura Den norske veterinærforening og Q-meieriene.

Animalia søkte om midler fra omsetningsavgiften på kjøtt allerede for 2016. Da beskrev de at Tine også skulle gå inn i prosjektet med midler for 2016. Tines begrunnelse for at søknaden for 2016 kommer først nå er at prosjektplan og finansiering ble vedtatt av Fagstyret Helsetjenesten 1. mars 2016. Tine sier videre at de kunne lagt fram søknaden i juni, men valgte å fremme den nå for å få en samlet vurdering av prosjektet i konsernstyret og i Omsetningsrådet. Det betyr at Tine søker om 1,35 mill. kroner for 2016, som er oppstartsåret for dette prosjektet.

Det forventes at prosjektet vil gå til og med 2019, men fordi prosjektet baserer seg på stor grad av frivillig deltagelse fra storfeprodusentene vil varigheten avhenge av tilslutning.

Prosjektet vil første hele driftsår ha en total kostnad på ca. 20 mill. kroner. Konsernstyret anbefaler at det i oppstartsåret 2016 brukes 1,35 mill. kroner og at det i 2017 brukes 2,15 mill. kroner fra omsetningsmidlene på melk som delfinansiering av programmet.

Tabell: Finansiering av BRSV og BCoV (i mill. kroner)

	2016	2017
Drift av prosjekt, info, databaseetablering		0,6
Reise, foredrag	0,15	0,15
Analyse, prøveuttak tankmelk	1,2	1,2
Utsending av prøvetakingsmateriell til bønder		0,2
Sum	1,35	2,15

Avslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe (STN-laget)

STN-laget søker om støtte på 220 000 kroner for 2017. De søker om midler til

delfinansiering av sekretær ifm. avlsarbeid, stimulering til kjøp av oksekalver og screening av dyr for kartlegging av kasein i melk.

Tine mener at STN-laget driver et viktig arbeid for å bevare rasen. De mener samtidig at det bør være statlige ordninger som sikrer økonomien i avlsarbeidet til denne type organisasjoner og vil utfra dette ikke anbefale søknaden.

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har vurdert søknaden i henhold til retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, punkt 2 og 3.

Vedrørende støtte til avlsarbeid presiseres det i protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29. april 2005 at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid (dvs. avlsbesetninger, teststasjoner, avlsdatabank med mer) kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og drift i avlsorganisasjonene ikke skal gis støtte. I tillegg legger Omsetningsrådet vekt på at det er naturlig å behandle avlsarbeidet innenfor de ulike husdyrslagene etter samme prinsipper, men at det må tas hensyn til avlsorganisasjonenes ulike forutsetninger for å hente inntekter gjennom løpende salg av avlsmateriale. Videre er det viktig at tilskuddet til avlsorganisasjonene skal komme alle produsenter til gode.

Geno

Beløpet som søkes dekket av fondet for omsetningsavgift på melk forutsettes brukt til forsknings- og utviklingstiltak innen storfeavl. Geno redegjør for hva som inngår i de ulike budsjettpostene i sin søknad, og etter Landbruksdirektoratets vurdering er dette i tråd med retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglig tiltak, samt at det er i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurderinger av at avlsarbeid er starten på produktutviklingen og dermed fremmer omsetning.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 6,5 mill. kroner for å dekke kostnader til det avlsfaglige arbeidet i Geno i 2017, i tråd med forslaget fra Tine.

Norsk Sau og Geit

NSG budsjetterer med bruk av omsetningsmidler til avlsopplegg på geit.

Landbruksdirektoratet vurderer at dette er i tråd med Omsetningsrådets tidligere vurderinger av at avlsarbeidet er starten på produktutviklingen og dermed fremmer omsetningen. I tillegg mener Landbruksdirektoratet at det er i tråd med retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 1,45 mill. kroner til NSGs avlsarbeid på geit, i tråd med Tines forslag.

KOORIMP

Tine søker om 442 000 kroner til KOORIMP via omsetningsavgiften på melk for 2016. Tine søker om tilsvarende beløp i 2017 som har blitt bevilget tidligere år. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13) ble det vurdert at dette er tiltak som kan bidra til å øke kvaliteten i melkeproduksjonen og bidra til å øke produksjonen i den grad en oppnår redusert utbredelse av dyresykdommer som følge av tiltaket. I så måte vil tiltaket være innenfor formålet med bruk av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak.

Den delen av KOORIMP som er knyttet til kjøttsektoren finansieres av omsetningsavgiften på kjøtt. I budsjettet for 2017 utgjør dette 852 000 kroner, og ligger inne som en del av Animalias budsjettsøknad for 2017. I protokoll fra Omsetningsrådet 10. desember 2013 (OR-sak 64/13), ble det også pekt på at likebehandling av sektorene, når det gjelder finansiering av KOORIMP, tilsier at omsetningsavgiften på melk kan finansiere sektorens

bidrag til samarbeidet.

Landbruksdirektoratet anbefaler at det bevilges 442 000 kroner til KOORIMP, i tråd med forslaget fra Tine.

Nasjonalt kontrollprogram for BRSV og BCoV

Tine søker om 1,35 mill. kroner for 2016 til nasjonalt kontrollprogram for BRSV og BCoV, og 2,15 mill. kroner for 2017. Prosjektet er i regi Helsetjenesten for storfe, og har mange bidragsytere, deriblant egeninnsats fra bønder og midler fra omsetningsavgiften på kjøtt, via Animalia.

Landbruksdirektoratet støtter vurderingen som er gjort, som viser at bekjempelse av disse kliniske sykdommene vil føre til store besparelser for norske bønder og mindre lidelser for dyrene. Videre finner Landbruksdirektoratet det naturlig at det brukes midler til prosjektet via omsetningsavgiften på melk da dette er et kollektivt tiltak. Prosjektet finansieres også via omsetningsavgiften på kjøtt.

Landbruksdirektoratet anbefaler derfor at budsjettet for 2016 gis en tilleggsbevilgning med 1,35 mill. kroner til dette prosjektet, samt at det bevilges 2,15 mill. kroner for 2017, i tråd med forslaget fra Tine.

Avslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe (STN-laget)

I henhold til retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 3, skal budsjett for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften fastsettes av Omsetningsrådet etter forslag fra den produsentorganisasjon som representerer vedkommende avgiftsbelagte produktgruppe, i dette tilfellet Tine.

Tine anbefaler ikke STN-laget sin søknad og det er dermed ikke noe grunnlag for Landbruksdirektoratet å gjøre en vurdering.

Krav til informasjon og rapportering

Tine er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til salgsfremmende tiltak, kvalitets og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgende budsjettmidler. Tine er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Tine skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette er for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på melk dekker. Tine er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

Saksnr.: 090/16	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2017	Saksnr.: 16/60299-1

Beskrivelse

Nortura SA og Bransjestyret søker om midler til faglige tiltak i 2017 som følger:

Fondet for kjøtt: 72 051 000 kroner.

Dette innebærer en økning på 1 864 000 kroner tilsvarende 2,7 prosent sammenliknet med 2016. Det er foreslått 46 216 000 kroner, en økning på 0,8 prosent, til faglige tiltak i regi Animalia samt 25 835 000 kroner, en økning på 6,2 prosent, til kvalitets- og avlsarbeid.

Fondet for egg: 4 111 000 kroner.

Dette innebærer en økning på 1 000 kroner tilsvarende 0,02 prosent sammenliknet med 2016.

Fondet for fjørfekjøtt (kylling og kalkun): 9 121 000 kroner.

Dette innebærer en økning på 41 000 kroner tilsvarende 0,5 prosent sammenliknet med 2016.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 2 og 3 og § 3, fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober 2008, med hjemmel i lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11.

Forutsetninger

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgede budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker.

Vedlegg

Brev av 03.11.2016 fra Animalia, med budsjettforslag for faglige tiltak 2017.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Av fondet for omsetningsavgift på kjøtt bevilges det til faglige tiltak i 2017 inntil
  - a. 46 216 000 kroner til Animalia
  - b. 25 835 000 kroner til kvalitets- og avlsarbeid

2. Av fondet for omsetningsavgift på egg bevilges det til faglige tiltak i 2017 inntil 4 111 000 kroner til Animalia.

3. Av fondet for omsetningsavgift på fjørfekjøtt bevilges det til faglige tiltak i 2017 inntil 9 121 000 kroner til Animalia.

4. Til forebyggende tiltak i tilfelle en akutt sykdomssituasjon kan det i 2017 brukes inntil 1,4 mill. kroner likt fordelt mellom fondet for omsetningsavgiften på egg og fondet for omsetningsavgiften på fjørfekjøtt, utenfor rammen gitt i punkt 2 og punkt 3.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Budsjett faglige tiltak 2017

Norturas søknad om budsjettet for 2017 til faglige tiltak for kjøtt og egg ble vedtatt i konsernstyret 24. oktober 2016, etter behandling i Bransjestyret. Bransjestyret fremmer søknad om budsjett for faglige tiltak for fjørfekjøtt i 2017 direkte til Omsetningsrådet. Søknadene ble oversendt av Animalia, i brev av 3. november 2016.

Tabellen under viser Norturas og Bransjestyrets forslag til budsjett 2017 fordelt på de ulike fondene, samt regnskap for 2015 og budsjett for 2016.

Omsetningsavgift fordelt på fond og tiltak	2015	2016	2017	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap ²⁾	Budsjett	Budsjettforslag		
Animalia - svin, storfe, sau/lam (kjøttfondet)	46 965 746	45 870 000	46 216 000	346 000	0,8
Kvalitets- og avlsarbeid (kjøttfondet)	22 568 000	24 317 000	25 835 000	1 518 000	6,2
Animalia - egg (eggfondet)	3 692 280	4 110 000	4 111 000	1 000	0,0
Animalia -kylling og kalkun (fjølfefondet)	8 141 245	9 080 000	9 121 000	41 000	0,5
Totalt	81 367 271	83 377 000	85 283 000	1 906 000	2,3
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					
²⁾ Animalia, inkludert bransjeprosjekter					

Animalia

Budsjettforslaget for Animalia for 2017 er på 59 448 000 kroner og bygger på at det ordinære investerings- og driftsbudsjettet til Animalia skal være tilnærmet lik inneværende års omsetningsavgiftsfinansierte budsjetttramme. Det legges opp til kun små endringer. Totalt går budsjettet opp med i underkant av 0,4 mill. kroner, tilsvarende 0,7 prosent.

De viktigste prioriteringene for 2017 blir som følger:

- fortsatt investeringer i Animalias fagsystemer og satsning på mer komplementære løsninger for bonde og industri
- videreføre satsning på digitalisering av Animalias produkter og tjenester, med spesiell vekt på å synliggjøre og formidle relevant statistikk fra Animalias databaser, ikke minst som beslutningsstøtte for bonde og rådgivere
- ressurser til beredskapsarbeid videreføres på dagens nivå (til bl.a. resistensproblematikk). Animalia leder arbeidet med landbrukets handlingsplan mot antibiotikaresistens og videreføre fjørfenæringens handlingsplan mot resistente bakterier
- arbeidet med dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet tilpasses løpende behov. Økt innsats for dyrevelferd for verpehøner, kylling og kalkun
- økt prosjektaktivitet på mattrygghet, prosess og produkt og kjøtt og egg i kostholdet
- utviklingsprosjekter innen klassifisering, bl. a. lengdemåling av storfe og bruk av skjæredata fra gris, samt prosjektet «MeatCraft lam»
- økte ressurser til kommunikasjon rundt dyrevelferd, mattrygghet, bærekraft og helse/ernæring, i samarbeid med Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)
- kunnskapsformidlingen er styrket med pedagogisk kompetanse
- prosjektarbeidet styrkes med spisskompetanse innen aktuelle fagområder
- ta i bruk ny administrativ it-plattform for samhandling, kunnskapsdeling, dokumenthåndtering, prosjektadministrasjon og økt effektivitet
- innkjøp og implementering av nytt ERP (enterprise resource planning) som er tilpasset Animalia og MatPrats tjeneste- og prosjektorienterte virksomheter

- sterk aktivitetsøkning i prosjekter og oppdrag

Nedenfor beskrives de viktigste endringene i 2017 og hvordan de påvirker bruken av omsetningsavgiften.

Kjerneområdet dyrehelse og dyrevelferd

Hovedinndelingen i budsjettoppsettet er endret ved at posten Husdyrfag er flyttet fra Husdyrproduksjon til Dyrehelse og dyrevelferd.

Kylling og kalkun

I følge Animalia er det fremdeles krevende å følge opp de ulike faglige utfordringene som er omkring fjørfekjøttproduksjonen, og 2017 vil også bli et krevende år innen denne produksjonen.

Arbeidet med å følge opp og være pådriver for dyrevelferdsprogram slaktekylling og dyrevelferdsprogram kalkun, kunnskapsbehov for flere dyrevelferdsindikatorer, resistensproblematikk (ESBL, kinolon) og kunnskapsbehov knyttet til koksidiostatika videreføres og vil kreve mye ressurser også i 2017. Disse faglige problemstillingene resulterer i høyt aktivitetsnivå både på fag og kommunikasjon (beredskap, kunnskapsformidling, koordinering i bransjen, myndighetskontakt). Det er videre bred enighet i bransjen om å videreføre utviklingen av et opplegg for optimalisering av slaktehygiene hos fjørfe, og det er bedt om utvikling av etisk regnskap for kalkun.

Fjørfe næringens handlingsplan mot resistente bakterier videreføres med litt lavere kostnadsramme enn i 2016. Budsjetterte midler skal blant annet brukes til FoU-prosjekter, analyser, informasjonsmateriell og rugerirevisjoner. Det er også satt av midler til interne arbeidsressurser.

Finansieringen over omsetningsavgiften øker med 0,04 mill. kroner sammenliknet med 2016

Egg

Helsetjenesten for fjørfe vil ha oppmerksomhet rundt helse og velferd hos verpehøner i 2017. Andre driftsoppgaver, som middovervåkingsprogrammet, videreføres som i 2016.

Det er ingen endring i bruk av omsetningsavgift sammenliknet med 2016.

Helsetjenesten for svin

Drifting og videreutvikling av HelseGris er hovedaktivitet her. I tillegg er det høy faglig aktivitet. Totalt øker budsjettet med 0,16 mill. kroner.

Kjerneområde Husdyrproduksjon

Husdyrkontrollene

Inntektene fra alle kontrollene øker med 1,4 mill. kroner på grunn av økt medlemstall og noe økte lisenspriser. Kostnaden finansiert med omsetningsavgift går ned med knapt 0,9 mill. kroner. Det er kun for Sauekontrollen vi finner lavere omsetningsavgiftsfinansiering, de to øvrige har større utviklingskostnader i 2017. Animalia bemerker også at noe av IT-kostnadene er flyttet fra budsjettet til husdyrkontrollene til Økonomi og utvikling, slik at den netto kostnadsreduksjonen er lavere enn tallene sier.

Kjerneområde Mattrygghet

Aktivitetsnivået øker ved at prosjektinntektene og salgsinntektene øker med til sammen 2,8 mill. kroner. Dette skyldes involvering i både egne prosjekter og prosjekter der andre er prosjekteiere. Kostnaden finansiert med omsetningsavgift går ned med 0,35 mill. kroner. Animalia bemerker at omfanget av eksternfinansiert virksomhet er ekstraordinært høyt i 2017.

Kjerneområde Råvare og foredling

Klassifisering

Prosjektinntektene reduseres på grunn av avsluttet forskningsprosjekt i 2016, mens salgsinntektene øker som følge av utleie av spisskompetanse. Budsjettet går ned med 0,2 mill. kroner.

Prosess og produkt

Aktiviteten øker i 2017, og inntektene er budsjettert å øke med 1,6 mill. kroner. Omsetningsavgiftsfinansieringen øker med 0,15 mill. kroner.

Kommunikasjon, økonomi, kurs og opplæring og it-utvikling

Kommunikasjon

Animalia viser til at kravet til kommunikasjon på områdene dyrevelferd, mattrygghet, bærekraft og helse/ernæring er økende. Dette gjelder både løpende proaktiv virksomhet, beredskap for saker som kommer opp og generell kunnskapsspredning gjennom troverdig og dokumentert kunnskap. Det er besluttet å styrke arbeidet med en felles ressurs sammen med Opplysningskontoret for egg og kjøtt knyttet til medierådgivning og ekstern kommunikasjon. Budsjettet øker med 0,65 mill. kroner.

Økonomi og utvikling

I digitaliseringen av Animalias tjenester og produkter er deres data og presentasjon av disse et av de viktigste kjerneproduktene. Kostnader knyttet til disse satsningene, bl.a. Animalia Innsikt, er lagt til Økonomi og utvikling istedenfor å fordele dem ut på de enkelte fagområdene i Animalia. I tillegg ligger det kostnader knyttet til forretningsutvikling, ERP-systemer m.m. En del av IT-kostnadene som tidligere er blitt fordelt på fagområdene (bl.a. husdyrkontrollene) er nå samlet i Økonomi og utvikling, for å forenkle administrasjonen av disse midlene. Dette er hovedgrunnen til at budsjettet øker med 1 mill. kroner.

Dyrehelseportalen

Foreløpig totalbudsjett for Dyrehelseportalen i 2017 er på 3,1 mill. kroner, dette er 0,3 mill. kroner lavere enn i 2016. Etter avtaler med de impliserte, vil slakteriene dekke 60 prosent av kostnadene og Tine og Geno 20 prosent hver. Budsjettet er ikke endelig avtalt med partene.

Forslag til Animalias budsjett for faglige tiltak 2017, budsjett 2016 og regnskap 2015

Animalia totalt	2015	2016	2017		
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
Husdyrproduksjon ⁴⁾					
Omsetningsavgift	10 798 099	8 654 000	7 685 000	-969 000	-11,2
Prosjekt/oppdrag	6 315 983	4 806 000	6 229 000		
Totalt	17 114 082	13 460 000	13 914 000		
Dyrehelse og -velferd ⁴⁾					
Omsetningsavgift	22 761 139	22 725 000	22 817 000	92 000	0,4
Prosjekt/oppdrag	3 758 097	4 397 000	4 467 000		
Totalt	26 519 236	27 122 000	27 284 000		
Mattrygghet					
Omsetningsavgift	2 983 229	2 670 000	2 321 000	-349 000	-13,1
Prosjekt/oppdrag	1 532 921	2 030 000	4 699 000		
Totalt	4 516 149	4 700 000	7 020 000		
Råvare og foredling					
Omsetningsavgift	12 213 905	13 158 000	13 163 000	5 000	0,0
Prosjekt/oppdrag	7 864 790	8 427 000	10 592 000		
Totalt	20 078 695	21 585 000	23 755 000		
Kjøtt og egg i kostholdet					
Omsetningsavgift	2 613 357	2 096 000	2 155 000	59 000	2,8
Prosjekt/oppdrag	2 253 204	3 280 000	3 415 000		
Totalt	4 866 561	5 376 000	5 570 000		
Bærekraft, miljø og klima					
Omsetningsavgift	1 165 890	1 555 000	1 430 000	-125 000	-8,0
Prosjekt/oppdrag	12 000	-	-		
Totalt	1 177 890	1 555 000	1 430 000		
Ekstra FoU					
Omsetningsavgift	1 062 167	500 000	500 000	-	0,0
Prosjekt/oppdrag	-	-	-		
Totalt	1 062 167	500 000	500 000		
Kommunikasjon, IT, økonomi					
Omsetningsavgift	5 201 487	7 703 000	9 376 000	1 673 000	21,7
Prosjekt/oppdrag	1 162 805	1 947 000	1 873 000		
Totalt	6 364 292	9 650 000	11 249 000		
Dyrehelseportalen ³⁾					
Omsetningsavgift	-	-	-		
Prosjekt/oppdrag	2 006 775	3 370 000	3 100 000		
Totalt	2 006 775	3 370 000	3 100 000		
Fagtjenesten for ull ³⁾					
Omsetningsavgift	-	-	-		
Prosjekt/oppdrag	1 616 173	1 483 000	1 599 000		
Totalt	1 749 333	1 483 000	1 599 000		
SUM					
Omsetningsavgift	58 799 271	59 060 000	59 448 000	388 000	0,7
Prosjekt/oppdrag	26 522 748	29 740 000	35 974 000	6 234 000	21,0
Totalt	85 322 018	88 800 000	95 422 000	6 622 000	7,5
Ekstrabevilgning ²⁾	-	1 400 000	1 400 000		
¹⁾ Endring av omsetningsavgift forhold til budsjett 2016					
²⁾ Ekstrabevilgning til sykdomsbekjempelse ved behov. Holdes utenfor rammen til Animalia					
³⁾ Disse postene har tidligere vært utelatt da omsetningsavgiften ikke dekker disse kostnadene					
⁴⁾ Husdyrfag er flyttet fra Husdyrproduksjon til Dyrehelse og dyrevelferd. Endringen gjelder 2017, men budsjettet for 2016 er også omgjort for å få sammenlignbare tall					

Midler til kvalitets- og avlsarbeid er ikke med i tabellen over da dette ikke er midler til Animalia. Disse midlene omtales spesielt senere i saksfremstillingen.

Animalias budsjett finansiert over omsetningsavgiften summerer seg til 59 448 000 kroner i 2017. Dette er ca. 0,4 mill. kroner høyere enn budsjetttrammen for 2016. Budsjetttrammen brutto er 6,6 mill. kroner høyere enn budsjettet for inneværende år. Økningen knytter seg til primært til aktivitetskostnader (+4 mill. kroner til innkjøp av tjenester) og personal (+2,3 mill. kroner til generell lønn og stillinger knyttet til prosjekter, oppdrag og kommunikasjon). Det er budsjettert med 2,6 prosent lønnsøkning i 2017.

Inntektene i budsjettet øker brutto med til sammen 6,2 mill. kroner. Av dette utgjør økningen i inntektene fra prosjekter 3,3 mill. kroner, mens salgsinntektene øker med 2,9 mill. kroner. Animalia understreker at inntektene er bruttotall, inkl. midler som går til innkjøp av tjenester, ekstra driftskostnader m.m. Økningen i inntekter skyldes bl.a. tildeling av forskningsmidler til flere prosjekter der Animalia selv er prosjekteier eller arbeider i prosjekter på oppdrag fra andre.

Animalias kommentarer til budsjettet for kjøtt (storfe, svin og sau/lam)

Budsjettet for den omsetningsavgiftsfinansierte virksomheten for kjøtt i regi Animalia er 46 216 000 kroner. Dette er 346 000 kroner høyere enn for 2016, en økning på 0,8 prosent. Vi ser en forholdsvis stor økning både på personal- og drift (4,4 prosent) og aktivitetskostnader (20,8 prosent), men også annen inntekt øker betydelig (22,6 prosent).

Budsjettforslag, utvikling og nøkkeltall for Animalia kjøtt

Poster - kjøtt	2 015		2016		2017	
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾	
Personal og drift	45 930 784	52 909 000	55 247 000	2 338 000	4,4	
Aktivitetskostnader	25 654 885	21 201 000	25 603 000	4 402 000	20,8	
Totale kostnader	71 585 669	74 110 000	80 850 000	6 740 000	9,1	
Annen inntekt	24 619 924	28 240 000	34 634 000	6 394 000	22,6	
Sum omsetningsavgift	46 965 745	45 870 000	46 216 000	346 000	0,8	
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016						

Nøkkeltall - kjøtt	2016	2017
Personal og drift	71,4 %	68,3 %
Aktiviteter	28,6 %	31,7 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Animalias kommentarer til budsjettet for egg

Budsjettforslaget for den virksomheten på egg som finansieres med midler fra omsetningsavgiften er på 4 111 000 kroner. Dette er en økning på 1 000 kroner, eller 0,02 prosent, fra 2016. Som for fjørfekjøtt er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet i 2017, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Det er øremerket 143 000 kroner over fondet for egg til Bærekraft, miljø og klima, og 216 000 kroner til Kjøtt og egg i kostholdet. Øvrige midler er ikke øremerket.

Budsjettforslag, utvikling og nøkkeltall for Animalia egg

Poster - egg	2015	2016	2017	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	2 020 366	2 149 000	2 218 000	69 000	3,21 %
Aktivitetskostnader	1 671 914	1 961 000	1 892 000	-69 000	-3,52 %
Totale kostnader	3 692 280	4 110 000	4 111 000	1 000	0,02 %
Annen inntekt	0	0	0	0	0,00 %
Sum omsetningsavgift	3 692 280	4 110 000	4 111 000	1 000	0,02 %
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					

Nøkkeltall - egg	2016	2017
Personal og drift	52,3 %	54,0 %
Aktiviteter	47,7 %	46,0 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Animalias kommentarer til budsjettet for fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

Budsjettforslaget for den virksomheten på kylling og kalkun som er finansiert med midler fra omsetningsavgiften er på 9 121 000 kroner. Dette utgjør en økning på 41 000 kroner, eller 0,5 prosent fra 2016. Som for egg, er forebyggende tiltak i tilfelle akutt sykdomssituasjon ikke foreslått som en del av rammen for budsjettet i 2017, men Animalia ber om at det tas høyde for det ved beregning av fondets størrelse.

Det er øremerket 214 000 kroner over fondet for fjørfekjøtt til Bærekraft, miljø og klima, 323 000 kroner til Kjøtt og egg i kostholdet. Øvrige midler er ikke øremerket.

Budsjettforslag, utvikling og nøkkeltall for Animalia fjørfekjøtt

Poster - fjørfekjøtt	2015	2016	2017	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Personal og drift	3 143 966	3 327 000	3 678 000	351 000	10,6
Aktivitetskostnader	6 900 103	7 253 000	6 783 000	-470 000	-6,5
Totale kostnader	10 044 069	10 580 000	10 461 000	-119 000	-1,1
Annen inntekt	1 902 824	1 500 000	1 340 000	-160 000	-10,7
Sum omsetningsavgift	8 141 245	9 080 000	9 121 000	41 000	0,5
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					

Nøkkeltall - fjørfekjøtt	2016	2017
Personal og drift	31,4 %	35,2 %
Aktiviteter	68,6 %	64,8 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Kvalitets- og avlsarbeid

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid med mer belastes fondet for kjøtt, og gjelder storfe, svin og sau/lam. Midlene brukes utenom Animalia. Den enkelte organisasjon sender søknad til Animalia, som saksbehandler søknadene og legger fram forslag for Bransjestyret. I vurderingen av søknadene er det lagt til grunn at tiltakene må ligge innenfor retningslinjen § 2 pkt. 3 for bruk av omsetningsavgiften, det vil si tiltak med hensikt å fremme kvalitetsproduksjon, bedre varebehandlingen eller øke salget av produktene. Hoveddelen går til finansiering av avlsarbeidet. I vurderingen av søknadene

har Animalia vektlagt at støtten skal gå til løpende avlsarbeid og til utviklings- og endringsprosjekter som gir konkrete og varige resultater, mens generelt organisasjons-/informasjonsarbeid for den enkelte organisasjon/institusjon ikke gis støtte. Det er behov for utviklingsløsninger som gir forenklinger og økt effektivitet i alle ledd, noe som er viktig for å styrke bondens drift og økonomi.

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid 2017, budsjett 2016 og regnskap 2015

Tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid	2015	2016	2017	2017	Avvik i kr ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Omsøkt beløp	Budsjettforslag		
Norsk Sau og Geit	2 720 000	2 720 000	2 800 000	2 750 000	30 000	1,1
TYR, ordinært avlsarbeid	2 800 000	3 800 000	6 350 000	3 835 000	35 000	0,9
TYR, spesielle prosjekter	825 000	450 000	450 000	450 000	0	0,0
Geno	2 790 000	2 790 000	2 790 000	2 790 000	0	0,0
Norsvin	11 000 000	11 600 000	13 000 000	11 600 000	0	0,0
Norsvin, omstilling og utviklingsprosjekter	0	0	2 000 000	0	0	0,0
Scanpig/KLF	547 000	547 000	684 000	585 000	38 000	6,9
Prosjekt produksjonsoptimering i ammekubesetninger	311 000	210 000	0	0	-210 000	-100,0
Prosjekt mykotoksiner	150 000	0	0	0	0	0,0
Prosjekt optimalisert grovfôrproduksjon	0	0	100 000	100 000	100 000	0,0
Prosjekt økt storfekjøttproduksjon på på norske ressurser	0	0	125 000	125 000	125 000	0,0
Kjøttbransjens elitelag	150 000	150 000	0	0	-150 000	-100,0
Prosjekt selenmangel hos svin	250 000	50 000	0	0	-50 000	-100,0
Prosjekt føring av søyer	200 000	200 000	200 000	200 000	0	0,0
Prosjekt resistensutvikling hos koksider hos sau	0	300 000	300 000	300 000	0	0,0
Prosjekt vaksine mot flattbåren parasitt hos sau	0	300 000	300 000	300 000	0	0,0
Prosjekt Foods of Norway	0	100 000	100 000	100 000	0	0,0
Nasjonalt kontrollprogram BRSV og BCOV	0	500 000	2 100 000	2 100 000	1 600 000	320,0
Diverse/uforutsett	825 000	600 000	600 000	600 000	0	0,0
Sum kvalitets- og avlsarbeid	22 568 000	24 317 000	31 899 000	25 835 000	1 518 000	6,2
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016						

Det søkes om 25 835 000 kroner i støtten til kvalitets- og avlsarbeid for 2017. Budsjettforslaget er 1 518 000 kroner høyere enn tildelt i 2016. Summen av de innkomne søknadene er 31 899 000 kroner.

TYR

TYR har følgende prioriterte oppgaver fremover:

- økt satsing på grovfôr i avlsarbeidet
- økt andel stambokførte dyr i reinrasepopulasjonen
- øke antallet aktive avlsbesetninger til minst 100 i 2017
- økt bruk av semin i avlsarbeidet
- sterkere satsing på bevisst krysningsopplegg mellom melkeraser og kjøttfe, øke antall mordyr både på reinrase og krysningsdyr for å skaffe nye mordyr i ammekubesetninger
- økt kvalitet på avlsarbeidet gjennom satsing på Aktive Avlsbesetninger
- aktiv satsing på økt mordyrtall

Animalia foreslår å øke støtten til ordinære løpende avlstiltak fra 2 900 000 kroner til 2 985 000 kroner, inkludert fullfinansiering av en avlsforsker og kompensasjon for prisøkning, da dette er i en oppstartsfasen. TYR søker videre om 1 675 000 kroner til Aktive Avlsbesetninger. Animalia foreslår å støtte tiltaket med 550 000 kroner for videreføring. Til grovfôrprosjektet som etter planen avsluttes i 2017 søkes det om 450 000 kroner i støtte til slutføring av utstyr for lagring og tilføring av grovfôr til oksene ved testingsstasjonen. Søknaden foreslås innvilget av Animalia.

Norsk Sau og Geit (NSG)

Omsøkt støtte til utviklingstiltak er på 650 000 kroner, en økning på 8 prosent fra 2016. Av utviklingstiltak vil «Oppstart av genomisk seleksjon» prioriteres i 2017. Støtten fra omsetningsavgiften til utviklingstiltak vil bli brukt til igangsetting av genomisk seleksjon.

NSG får i tillegg til støtten fra omsetningsavgiften også betydelig støtte fra jordbruksavtalen. Animalia foreslår at støtten til NSG økes med én prosent (30 000 kroner) i 2017.

Geno

Geno har utarbeidet en handlingsplan for avl 2017 som består av følgende hovedelementer:

- riktig avlsverdiregning
- forbedre eksisterende modeller for avlsverdiregning
- forbedre referansebasen gjennom gentypering av hunndyr
- andre tiltak for å forbedre GS sikkerhet (Genomisk seleksjon)
- vurdere realisering av kostnadsbesparelser i nytt sikkerhetsnivå for GS
- samarbeid med strategiske partnere

De avlsfaglige kostnader for NRF-avlen i 2017 er budsjettet til 34,8 mill. kroner. Av dette søkes det om en dekning fra omsetningsavgift på 9,3 mill. kroner, tilsvarende 30 prosent av kostnadene, med en fordeling på 2 790 000 kroner fra kjøtt (30 prosent) og 6 510 000 kroner fra melk (70 prosent). Animalia foreslår å innvilge søknaden.

Norsvin

Norsvin søker om 13,0 mill. kroner til støtte til avlstiltak og 2,0 mill. kroner til omstillings- og utviklingsprosjektet SPF i avlspyramiden (SPF= Spesifikt PatogenFri). Sistnevnte vil gå fram til ca. 2024, og blir i realiteten et varig prosjekt.

Norsvin har tidligere mottatt midler til omstillings- og utviklingsprosjekter for å styrke sin konkurransekraft både innenlands og på det internasjonale markedet. Norsvins stilling på sistnevnte er nå vesentlig bedret i forhold til tidligere år, og en stor del av inntektene kommer nå fra det internasjonale markedet. Kravet til finansiering fra hjemmemarkedet er likevel økende. Støtten til avlstiltak finansiert av omsetningsavgift er allerede betydelig, og Animalia foreslår at denne settes til 11,6 mill. kroner, som uendret fra 2016.

Scan-Pig

ScanPig AS sin avlsbesetning produserer ca. 100 kull per år og beregner å selektare ca. 80 råner til produksjon av semin eller til salg som bruksråner. Scanpig forventer at avlen i 2017 vil gi opphav til ca. 220 000 slaktegriser med Hampshire som farrase.

ScanPig opplyser at avlen på Hampshire ligger på et høyt nivå og har gode resultater, men som følge av tilbakemeldinger om mindre avvik hos bruker av hampshiresemin er det nødvendig å øke seleksjonsmaterialet og intensivere avlen med bruk av gentest på råner. Ved bruk av gentest vil det være mulig å sortere ut livdyr med arvelig nedsatt fruktbarhet.

Animalia foreslår at støtten til ScanPig settes til 30 prosent av totale kostnader, 585 000 kroner, en økning på kr 38 000 fra 2016.

FoU-prosjekter

Tabellen viser at det foreslås å gi støtte til flere prosjekter. Det prosjektet Animalia foreslår å gi mest støtte til er Nasjonalt kontrollprogram for bovint respiratorisk syncytillavirus

(BRSV) og bovint coronavirus (BCOV) ble etablert i 2016.

Disse to sjukdommene er, i følge Animalia, de viktigste kliniske infeksjonssjukdommene hos storfe her i landet. Begge sjukdommene er definert som c-sjukdommer, kontrolltiltak må derfor gjennomføres av storfenæringen selv. Husdyrnæringen gjennom Helsetjenesten for storfe startet i 2016 et nasjonalt kontrollprogram for disse virusinfeksjonene. Arbeidet retter seg i hovedsak mot å hindre nyinfeksjoner i friske besetninger. Forutsetningen for dette er bedre smittebeskyttelse i storfenæringen generelt og ved livdyrhandel spesielt. Prosjektet er planlagt avsluttet i 2019. Kostnadsrammen for prosjektet er 20 mill. kroner for 2017. Tine foreslår at det brukes 2 150 000 kroner av omsetningsavgiften på melk til prosjektet i 2017. I 2016 har Omsetningsrådet tildelt 500 000 kroner over omsetningsavgiften for kjøtt til prosjektet. Tine søker samtidig med 2017-budsjettet om bruk av 1 350 000 kroner til prosjektet i 2016.

Animalia foreslår å bruke kr 2 100 000 i omsetningsavgiftsmidler på prosjektet i 2017.

For øvrige prosjekter vises det til tabellen som innleder støtte til kvalitets- og avlsarbeid, og til vedlegg fra Animalia.

Landbruksdirektoratets vurdering

Animalia

Animalia skal bidra med økt verdiskaping, reduserte kostnader og høy tillit til norsk kjøtt- og eggproduksjon. Tillit til norsk egg- og kjøttbransje er høyt prioritert, og Animalias arbeid for dette er viktig både i situasjoner med markedsunderskudd og -overskudd. Animalias arbeid er i hovedsak av langsiktig karakter.

På side tre i innstillingen er det en oppstilling som viser Animalias hovedsatsing for 2017. Landbruksdirektoratet mener aktivitetene er godt begrunnet satsingsområder innenfor rammen av regelverket. Direktoratet innstiller på Animalias og Bransjestyrets prioriteringer for bruk av omsetningsavgiften i 2017.

Med disse satsingene i 2017 viser Animalias del av budsjettet for faglige tiltak en total økning på 6 622 000 kroner sammenliknet med 2016. Animalia budsjetterer med en inntektsøkning fra prosjekt/oppdrag på 6 234 000 kroner. Det innebærer at bruk av omsetningsavgiften økes med 388 000 kroner, tilsvarende 0,7 prosent.

Landbruksdirektoratet anbefaler at beredskapsbeløpet på 1,4 mill. kroner i tilfelle en akutt sykdomssituasjon i fjørfeholdet videreføres. Tilsvarende avsetning har også blitt gjort de senere årene, men foreløpig har det ikke vært behov for å benytte de avsatte midlene.

Kvalitets- og avlsarbeid

I protokoll fra møte i Omsetningsrådet 29.04.2005 ble det presisert at kostnader knyttet til avlsprosjekter og løpende avlsarbeid (dvs. avlsbesetninger, teststasjoner, avlsdatabank med mer) kan finansieres ved omsetningsavgift, mens kostnader knyttet til semin og øvrige drift i organisasjonene ikke kan gis tilskudd. I tillegg legger Omsetningsrådet vekt på at det er naturlig å behandle avlsarbeidet innenfor de ulike husdyrslagene etter samme prinsipper, men at det må tas hensyn til avlsorganisasjonenes ulike forutsetninger for å hente inntekter gjennom løpende salg av avlsmateriale. Videre er det viktig at tilskuddet til avlsorganisasjonene skal komme alle produsenter til gode.

Når det gjelder forslag til tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid er det budsjettert med økning på 1 518 000 kroner, eller 6,2 prosent, sammenliknet med budsjettet for 2016. Budsjettøkningen skyldes i all hovedsak satsingen på prosjektet Nasjonalt kontrollprogram

for bovint respiratorisk syncytilavirus (BRSV) og bovint coronavirus (BCOV). Det søkes om 2,1 mill. kroner til dette, en økning på 1,6 mill. kroner fra 2016.

Landbruksdirektoratet ser at det totalt for kvalitets- og avlsarbeid er søkt om ca. 6 064 000 kroner mer i tilskudd enn det som er foreslått innvilget. Landbruksdirektoratet mener at det er gjort et grundig arbeid i vurderingen av søknadene, og innstiller på Animalias forslag.

Krav til informasjon og rapportering

Animalia er ansvarlig for å informere mottakere av tilskudd til kvalitets- og avlsarbeid om Omsetningsrådets vedtak om innvilgende budsjettmidler. Animalia er videre ansvarlig for at organisasjonene gjøres kjent med hvilke vilkår midlene er gitt under, jf. retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Animalia skal også påse at organisasjonene dokumenterer hvilke tiltak midlene er brukt til. Landbruksdirektoratet forutsetter at dokumentasjonen viser regnskapstall som er sammenlignbare med budsjett. Det må også framgå at midlene er brukt til det tiltenkte formålet. Budsjett og regnskap skal også synliggjøre de totale kostnadene for de enkelte tiltakene. Dette for å synliggjøre hvor stor andel av tiltakene omsetningsavgiften på kjøtt dekker.

Animalia er mottaker og formidler av pengene som blir tildelt disse organisasjonene av Omsetningsrådet.

På bakgrunn av dette foreslår Landbruksdirektoratet at omsøkt budsjett for kjøtt, egg og fjørfe godkjennes.

Saksnr.: 091/16	Sektor: Egg og fjørfe	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Egg og fjørfe - støtte fra omsetningsavgiften til forsøkshus ved NMBU	Saksnr.: 15/24264-22

Beskrivelse

Nortura og Bransjestyret søker om midler over omsetningsavgiften til finansiering av bygging av et forsøkshus for fjørfe på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) på Ås gård. Finansiering av 62,5 prosent av huset med inventar er foreslått dekket av fondene for egg og fjørfe. Den resterende finansieringen vil være gjennom en avtalt bransjeavgift på alt fjørfefôr som selges i Norge. Avtalen om bransjeavgift er inngått under forutsetning om at 62,5 prosent av huset finansieres over omsetningsavgiften. Etter diskusjonen fra Omsetningsrådets møte 31. oktober 2016 foreslår Landbruksdirektoratet at Omsetningsrådet bevilger 1 477 334 kroner av fondet for egg og 2 216 000 kroner av fondet for kjøtt til finansiering av bygging av fjørfehus ved NMBU. Dette er betinget av at forutsetningene under blir oppfylt.

Hjemmel

Lov av 10. juni 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.
Retningslinjer for anvendelse av midler til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 punkt 6.

Forutsetninger

Dersom forsøkshuset for fjørfe, som det er bevilget tilskudd til av midler fra omsetningsavgiften, selges eller tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen, kan Omsetningsrådet kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt fra Nortura. Tilbakebetalingsplikten gjelder i 25 år og reduseres med 10 prosent årlig. Til og med år tre, forutsatt at Omsetningsrådet bevilger midler, er tilbakebetalingsplikten hele det utbetalte beløpet.

Det forutsettes at finansiering av 37,5 prosent av inntil 35,5 mill. kroner dekkes av andre midler enn omsetningsavgiften.

Vedlegg

Vedlegg 1, 20.10.2015, Protokoll OR-møte 20.10.2015.

Vedlegg 2, 30.09.2016, fra Animalia, Søknad om støtte fra omsetningsavgiften til bygg av forsøkshus ved NMBU.

Vedlegg 3, 31.10.2016, Landbruksdirektoratets presentasjon av Fjørfehuset til OR-møte 31.10.2016.

Vedlegg 4, 11.11.2016, fra Nortura, Revidert Fjørforsk avtale om oppdragsgaranti.

Vedlegg 5, 18.10.2016, fra Nortura, Kost nytte vurdering, alternative finansieringskilder.

Vedlegg 6, 11.11.2016, fra Nortura, Svar vedr. garanti for bruk av forsøkshus.

Vedlegg 7, 11.11.2016, fra Nortura, Fjørforsk referat fra styringsgruppemøte.

Vedlegg 8, 20.09.2016, fra styringsgruppen for prosjekt Fjørforsk, søknad fra styringsgruppen.

Vedlegg 9, 20.09.2016, fra Nortura, Rammeavtale Fjørforsk finansiering.

Vedlegg 10, 27.09.2016, fra Nortura, Fjørforsk tegninger bygg.

Vedlegg 11, 27.09.2016, fra Nortura, Fjørforsk beskrivelse av bygget

Vedlegg 12, 27.09.2016, fra Nortura, Fjørforsk kostnadsoverslag.

Vedlegg 13, 27.09.2016, fra Nortura, Fjørforsk brukerutstyr til hus.

Vedlegg 14, 27.09.2016, fra Nortura, Fjørforsk avtale om tilskudd fra førbransjen.
Vedlegg 15, 14.10.2016, fra Nortura, Avtale om alternativ finansiering mellom Nortura og KLF.
Vedlegg 16, 19.10.2016, fra Arntzen de Besche Advokatfirma AS via Nortura, Konkurranserettslig vurdering.
Vedlegg 17, 24.09.2015, fra Animalia, referat fra møte med styringsgruppen for Fjørforsk og Landbruksdirektoratet.
Vedlegg 18, 09.12.2015, fra Landbruksdirektoratet, Tilbakebetalingsplikt dersom huset ikke benyttes til forsøksvirksomhet for fjørfe

Forslag til vedtak

1. Omsetningsrådet bevilger 1 477 334 kroner av fondet for egg for 2017 til Nortura SA til finansiering av bygging av fjørfehus ved NMBU.
2. Omsetningsrådet bevilger 2 216 000 kroner av fondet for fjørfekjøtt for 2017 til Nortura og Bransjestyret ved Nortura SA til finansiering til bygging av fjørfehus ved NMBU.
3. Utbetaling for 2017 gjøres etter at ferdigattest for forsøkshuset er mottatt av Landbruksdirektoratet.

Møtebehandling

På bakgrunn av diskusjonen i møtet fremmet sekretariatet forslag til et nytt punkt 4. Det ble videre gjort endringer i vedtakets punkt 1 og 2 og i teksten under overskriften «Forutsetninger». Sekretariatet gjorde noen endringer i saksutredningen.

Stemmeforklaring fra Vibeke Andersen:

«Medlemmet Vibeke Andersen viser til saksfremstillingen til sak 91/16, hvor det presiseres at avtalene om bransjeavgift ikke omfattes av vedtaket til Omsetningsrådet. Det konkurranserettslige sidene ved en slik avtale er allikevel omtalt/vurdert i saksfremstillingen. Medlemmet Vibeke Andersen presiserer at det er de næringsdrivende selv som har ansvaret for at reglene i konkurranseloven følges. På denne bakgrunn, og at det nå foreligger en garanti for at forsøkshuset benyttes til fjørformål i 25 år, støtter dette medlem at det bevilges midler fra fondene for egg og fjørfekjøtt til bygging av et fjørfehus ved NMBU.»

Det ble deretter gjort enstemmig vedtak.

Vedtak

1. Omsetningsrådet bevilger inntil 1 477 334 kroner av fondet for egg for 2017 til Nortura SA til finansiering av bygging av fjørfehus ved NMBU.
2. Omsetningsrådet bevilger inntil 2 216 000 kroner av fondet for fjørfekjøtt for 2017 til Nortura og Bransjestyret ved Nortura SA til finansiering til bygging av fjørfehus ved NMBU.
3. Utbetaling for 2017 gjøres etter at ferdigattest for forsøkshuset er mottatt av Landbruksdirektoratet.
4. Forelagt finansieringsmodell for forsøkshuset budsjettert til 35,5 mill. kroner tas til orientering.

Egg og fjørfe - støtte fra omsetningsavgiften til forsøkshus ved NMBU

Sakens bakgrunn

Den 24. september 2015 hadde Nortura, KLF, Norgesfôr og Animalia et møte med Landbruksdirektoratet med spørsmål om å kunne fremme en sak for prinsipiell vurdering i Omsetningsrådet. Spørsmålet var om det var mulig å kunne bruke omsetningsmidler for finansiering av et forsøkshus for fjørfe på NMBU. Det ble sendt inn en anmodning om prinsippvurderingen, og den var oppe i rådet 20. oktober 2015, se vedlegg 1. Det ble fattet følgende vedtak: «Finansiering av bygging av et universitetsbygg har svak sammenheng med formålet i omsetningsloven § 1. Omsetningsrådet mener likevel det er et sterkt behov for et slikt forsøksbygg, og oppfordrer Landbruks- og matdepartementet til å vurdere alternativ finansiering.»

Søknad om delfinansiering ble sendt inn til Landbruksdirektoratet den 30. september 2016, se vedlegg 2, og saken var oppe for diskusjon i Omsetningsrådsmøtet den 31. oktober 2016. Det var enighet i rådet om å utsette realitetsbehandlingen til møtet den 9. desember 2016.

Grunnen til at utsettelse av realitetsbehandling av saken ble foreslått, var at søknaden reiste ytterligere ubesvarte og prinsipielle spørsmål som Landbruksdirektoratets vurderte at egnet seg best for en drøftelse i Omsetningsrådet. Det ble derfor foreslått en diskusjon av noen problem punkter som ble presentert av direktoratet, se powerpointpresentasjonen vist i møtet 31. oktober 2016 i vedlegg 3. Det var spesielt fire punkter som Landbruksdirektoratet ønsket tilbakemeldinger fra rådet om. Det handlet om hvor grensen går for hva som regnes som innenfor lovens formål, del- eller helfinansiering av huset, det prinsipielle rundt innføring av bransjeavgift, samt behov for å sikre bøndernes midler slik at de går til det tiltenkte formål. Etter møtet i Omsetningsrådet 31. oktober 2016, ble det jobbet videre med avklaringer hos Landbruksdirektoratet og Nortura.

Landbruksdirektoratet har etter møtet 31. oktober 2016 vært i kontakt med Konkurransetilsynet og deretter gjennomgått den konkurranserettslige vurderingen fra Arntzen de Besche som vi mottok fra Nortura den 9. oktober 2016.

Den 3. november 2016 sendte Landbruksdirektoratet en forespørsel til Nortura, med kopi til KLF, om avklaring av spørsmål om garanti av bruken av huset i den 25-årsperioden som avtalen gjelder.

Landbruksdirektoratet mottok den 11. november 2016 en ny avtale om oppdragsgaranti mellom partene der den omtalte muligheten for NMBU å trekke seg fra å benytte forsøkshuset til fjørfeformål dersom huset ikke benyttes av bransjen i to år, er slettet. Se vedlegg 4.

Landbruksdirektoratets vurdering

Det vises til Landbruksdirektoratets tidligere vurderinger i sak 67/15 fra 20. oktober 2015 og i sak 74/16 fra 31. oktober 2016.

Den prinsipielle drøftelsen

Landbruksdirektoratet innstilte i oktober 2015 på at vi mente at byggingen av et fjørfehus på Ås er utenfor formålet i omsetningsloven. Dette var rådet uenige i, og det ble vedtatt i 20. oktober 2015 at det var innenfor lovens formål selv om sammenhengen mellom formålet og fjørfehuset ble sett på som svak. Landbruksdirektoratet har vurdert saken med dette som utgangspunkt, og vi fikk etter møtet i Omsetningsrådet den 31. oktober 2016 innspill på hvor grensen kan tenkes å settes for de litt mer unntakspregede prosjekter. Det kom fram under møtet, slik Landbruksdirektoratet forstår det, at OR ønsker friheten til å

definere hva fondenes midler kan brukes til, jf. omsetningsloven § 11 første ledd siste punkt «Pengane vert styrde av rådet». Det er enighet i rådet om at det er et stort behov for et forsøkshus for fjørfe på NMBU, og dette veier opp for den svake sammenhengen med lovens ordlyd om at fondsmidlene «berre nyttast etter vedtak av Omsetningsrådet til å fremja umsetnaden av vedkomande varor».

Hel- eller delfinansiering

Spørsmålet om et forsøkshus kan helfinansieres over omsetningsavgiften var en av problemstillingene som ble drøftet i møtet 20. oktober 2015. Det ble påpekt at ettersom denne saken er på siden av oppgavene som omsetningsmidlene vanligvis finansierer, burde det søkes alternativ finansiering via Landbruks- og matdepartementet. Det ble signalisert at det ikke bør være mer enn en delfinansiering av huset over omsetningsavgiften.

Omsetningsrådets vedtak og kopi av protokollen fra oktobermøtet 2015 ble oversendt til Landbruks- og matdepartementet i 2015. Henvendelsen er ikke besvart av departementet.

Bransjeavgift

Spørsmålet om delfinansiering av huset er søkt løst av prosjekt Fjørforsk ved at fôrbransjen har avtalt en bransjeavgift tilsvarende 0,5 øre per kilo omsatt kraftfôr.

Konkurranserettslig vurdering

Finansiering via bransjeavgift er en ny måte å finansiere et prosjekt på for fjorfenæringen. I tillegg til den prinsipielle drøftelsen, var det et ønske fra Landbruksdirektoratets side at det ble foretatt en konkurranserettslig vurdering av lovligheten av denne avgiften. Grunnen til at Landbruksdirektoratet ønsket dette, var at bransjeavgiften omfatter alle aktører. Det vil dessuten, etter innføring av en slik avgift/pristillegg, ikke være mulig å kjøpe kraftfôr til fjørfe i Norge uten å være med på å betale på forsøkshuset til NMBU.

Den mottatte konkurranserettslige vurderingen fra Arntzen de Besche er gjennomgått av Landbruksdirektoratet. Vi har vært i kontakt med Konkurransetilsynet som ikke har kommet tilbake med sin vurdering av saken. De fremhevet per telefon at de likevel kun ville kunne gi veiledning og ikke en bindende uttalelse.

Vi presiserer at de konkurranserettslige problemstillingene som avtalene om bransjeavgift berører, ikke omfattes av vedtaket til Omsetningsrådet, og de er i så måte utenfor OR sitt ansvarsområde. Dette er likevel en så vesentlig del av finansieringen av fjorfehuset, at Landbruksdirektoratet ser det som nødvendig at de konkurranserettslige spørsmål er vurdert.

Konklusjonen i vurderingen som Nortura har innhentet, er at enigheten mellom partene som ligger til grunn for den bransjeavgiftsfinansierte delen av fjorfehuset, ikke er i strid med konkurranseloven.

Landbruksdirektoratet har et par bemerkninger til denne vurderingen. De Beche skriver at det ikke foreligger noen plikt eller føringer i retning av at Næringsaktørene må øke sine utsalgspriser tilsvarende avgiften, se vedlegg 9. Dette er etter Landbruksdirektoratets oppfatning noe upresist. Nortura har i vedlegg 5 vist til at Næringsaktørene ikke har fri kapital til å investere i forsøkshuset og at aktørenes økonomiske bidrag til huset må søkes finansiert over tillegg i pris. Dette tyder på at det er nærmest underforstått at en slik prisøkning vil finne sted, og at det dermed foreligger behov for en vurdering etter konkurranseloven § 10.

Forholdet til konkurranseloven § 10 er vurdert av advokatfirmaet, og vi slutter oss til vurderingen av at en marginal prisøkning på 0,5 øre per kilo fjorfefôr mest sannsynlig ikke har den virkning at det vil innskrenke konkurransen for fjorfe- og eggprodusenter, heller

ikke i forhold til konkurrerende kjøttslag.

Garanti for huset og at huset benyttes til fjørfeformål

I brev mottatt fra Nortura 11. november 2016 fremgår det at avtalen om oppgjørsgaranti er endret når det gjelder garanti for bruk av huset til fjørfeformål. Klausulen om at NMBU er fritatt fra å benytte huset til fjørfeformål dersom bransjen ikke har vist interesse for huset i to år, er som nevnt over, slettet. Dette innebærer at NMBU nå har forpliktet seg til at huset benyttes til fjørfeformål i 25 år. Dette er, etter Landbruksdirektoratets vurdering, en svært viktig forutsetning for å kunne bevilge midler over omsetningsavgiften til bygging av et forsøkshus. Da er koblingen til vareslagene sikret på en forsvarlig måte. Hvem NMBU har forpliktet seg overfor, og hvem som forplikter seg overfor Omsetningsrådet dersom denne forutsetningen eventuelt blir brutt, er slik Landbruksdirektoratet ser det, fortsatt ikke avklart av Nortura. Det vil, etter Landbruksdirektoratets oppfatning, være naturlig at Nortura garanterer overfor OR at huset blir brukt til fjørfeformål. Avtalen mellom Nortura og NMBU blir mellom disse partene og dermed en privatrettslig sak uavhengig av rådet. Landbruksdirektoratet kan ikke se at det er rom for at NMBU kan ha en forpliktelse overfor Omsetningsrådet, ettersom de ikke kan stå som søker av midlene etter retningslinjene § 3, og heller ikke er søker.

Garanti for kostnader ved driften

Det bemerkes, som nevnt i tidligere saksfremstillinger, at Nortura og KLF i praksis ikke garanterer for driften. De garanterer i fem år for at 475 000 kroner betales per år via ytterligere en bransjeavgift. Etter Landbruksdirektoratets vurdering er det en svakhet ved saken at Nortura ikke gir garanti for driftskostnader på lik linje med de andre aktørene i avtalen, dette spesielt ettersom de selv er pådriver for å finansiere huset over omsetningsavgiften.

Dersom Nortura garanterer for NMBU sin garanti for bruken av huset i 25 år, vil det likevel gi en balanse i avtalen med hensyn til hvem som bærer risikoen for forsøkshuset.

Garanti for ev. budsjettsprikk

Det er ikke avklart i ettertid av møtet 31. oktober 2016 hvem som garanterer for en eventuell budsjettsprikk. Skal dette dekkes av omsetningsavgift, bransjeavgift eller av aktørene selv? Spørsmålet ble tatt opp i saksfremstillingen til møtet, og Landbruksdirektoratet kan ikke se å ha mottatt noen innspill på dette.

Saksnr.: 092/16	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Markedsregulering korn - Administrasjonsbudsjett for Norske Felleskjøp. Budsjett 2017	Saksnr.: 13/24175-83

Beskrivelse

Norske Felleskjøp har lagt fram et budsjett på 5 899 700 kroner for administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2017. Dette er en økning på 0,6 prosent i forhold til budsjett for 2016. Budsjettet er godkjent av styret i Norske Felleskjøp. Landbruksdirektoratets innstilling er i tråd med forslaget.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Norske Felleskjøp av 19. oktober 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjettet for Norske Felleskjøps administrasjon av markedsregulering i kornsektoren i 2017 godkjennes, og inntil 5 899 700 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift korn.

Markedsregulering korn - Administrasjonsbudsjett for Norske Felleskjøp. Budsjett 2017

I brev av 19. oktober 2016 legger Norske Felleskjøp (NFK) fram budsjettforslag for administrasjon av markedsreguleringen i 2017. Budsjettet er godkjent av styret i NFK 19. oktober 2016. Budsjettforslaget er på 5 899 700 kroner.

Enkelte av kostnadene som inngår i budsjettet er andel av felleskostnader i NFK. Disse blir behandlet på styremøte i NFK 13. desember 2016. Landbruksdirektoratet vil bli orientert dersom det blir endringer som gir vesentlige endringer i kostnadene. Forslaget til budsjett er basert på tidligere års regnskap, inngåtte avtaler om kjøp av tjenester og bokførte kostnader per 30. september 2016. I det etterfølgende gis en omtale av enkeltpostene.

Personalkostnader

I beregningen av personalkostnader er det lagt til grunn en lønnsvekst på 3,0 prosent. Totale personalkostnadene blir da 3 259 100 kroner som er en økning på 7 179 kroner tilsvarende 0,6 prosent sammenlignet med 2016-budsjettet. Det er avsatt 2,8 årsverk til markedsregulering, dette er uendret fra 2016.

Driftskostnader

I budsjettet for 2017 er det avsatt 1 723 800 kroner til driftskostnader. Dette er en økning på 8 700 kroner, tilsvarende 0,5 prosent i forhold til 2016-budsjettet.

Styret

I budsjettet for 2017 er det avsatt 222 800 kroner til styrearbeid. Dette er en reduksjon på 6 950 kroner, tilsvarende 3,0 prosent i forhold til 2016-budsjettet. Styrekostnadene påvirkes av styrets geografiske sammensetning.

Reisekostnader

I budsjettet for 2017 er det avsatt 105 000 kroner til dekning av reiseutgifter. Dette er en reduksjon på 14 700 kroner tilsvarende 12,3 prosent i forhold til 2016-budsjettet. Reisekostnadene har vært lavere de siste årene, og for regnskap 2015 var disse 58,9 prosent lavere enn budsjettet beløp.

Kjøp av prognosetjenester

For å kunne utføre oppgaver vedrørende markedsreguleringen er NFK avhengig av å benytte ressurser fra Felleskjøpet Agri og faglig bistand fra NIBIO. Kostnadene til prognosetjenester i 2017-budsjettet er satt til 539 000 kroner, en økning på 26 100 kroner tilsvarende 5,1 prosent i forhold til 2016-budsjettet.

Regnskap for 2015 og budsjett for 2016, samt budsjett for 2017					
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Avvik,	Avvik
	2015, kr	2016, kr	2017, kr	kr	Prosent
Kostnader					
Personal	3 202 500	3 259 100	3 279 200	20 100	0,6
Drift	1 702 200	1 715 100	1 723 800	8 700	0,5
Styret	210 000	229 750	222 800	-6 950	-3,0
Reiser	119 200	119 700	105 000	-14 700	-12,3
Prognose tjenester	565 000	513 000	539 100	26 100	5,1
Revisjon	20 000	26 900	29 800	2 900	10,8
Andre kostnader	-	3 400		-3 400	
Sum	5 818 900	5 866 950	5 899 700	32 750	0,6
				-	
Nøkkeltall				-	
Antall årsverk	2,8	2,8	2,8	-	
Personal pr. årsverk	1 143 750	1 163 964	1 171 143	7 179	0,6
Drift pr. årsverk	607 929	612 536	615 643	3 107	0,5
Totalt pr. årsverk	2 078 179	2 095 339	2 107 036	11 696	0,6

Landbruksdirektoratets vurderinger

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett og vurdert dette til å være i tråd med forutsetningene for markedsregulators administrasjonsgodtgjørelse. NFKs forslag til budsjett for 2017 viser en økning på 32 750 kroner tilsvarende 0,6 prosent i forhold til budsjettet for 2016.

Det er kun mindre endringer i budsjettpostene. Antall årsverk er uendret fra 2016 til 2017. Lønnsveksten er satt til 3,0 prosent. Dette er noe over tall fra Statistisk sentralbyrå, som for 2017 er forventet å være 2,7 prosent.

Landbruksdirektoratet anbefaler at budsjettet godkjennes.

Saksnr.: 093/16	Sektor: Kjøtt og egg	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Kjøtt og egg - Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2017	Saksnr.: 16/60300-1

Beskrivelse

Nortura søker administrasjonsgodtgjørelse for 2017 på 17 297 839 kroner, fordelt med 12 984 950 kroner på kjøtt og 4 312 889 kroner på egg. Dette innebærer en økning på til sammen 607 294 kroner, eller 3,6 prosent sammenlignet med 2016.

Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med søknaden.

Hjemmel

Forskrift 2005-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 3-3.

Vedlegg

Brev av 31.10.2016 fra Nortura, med søknad om midler til administrasjons-godtgjørelse 2017.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Budsjettet for Norturas administrasjon av markedsreguleringen i kjøttsektoren i 2017 godkjennes, og inntil 12 984 950 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift på kjøtt.
2. Budsjettet for Norturas administrasjon av markedsreguleringen i eggsektoren i 2017 godkjennes, og inntil 4 312 889 kroner kan anvendes av fondet for omsetningsavgift på egg.

Kjøtt og egg - Budsjett for Norturas administrasjonsgodtgjørelse 2017

Nortura har i brev av 31.10.2016 oversendt forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for 2017. Budsjettforslaget har en ramme på 17 297 839 kroner, hvorav 12 984 950 kroner er knyttet til markedsregulering av kjøtt og 4 312 889 kroner er knyttet til egg.

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse kjøtt 2017, samt regnskap 2015 og budsjett 2016

KJØTT	2015	2016	2017	Avvik ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Lønn	7 348 289	7 003 180	7 266 743	263 563	3,8
Drift	3 377 615	3 778 067	3 907 232	129 165	3,4
Styret	1 154 262	1 170 432	1 170 432	-	-
Reiser	93 768	151 922	161 544	9 622	6,3
Revisjon	126 000	123 000	129 000	6 000	4,9
Andre kostnader	300 000	300 000	350 000	50 000	16,7
Sum	12 399 934	12 526 601	12 984 950	458 349	3,7
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					

NØKKELTALL	2015	2016	2017	Avvik ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
KJØTT	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Antall årsverk	8,8	8,4	8,4	-	-
Lønnskostn. per årsverk	837 412	836 700	864 060	27 360	3,3
Driftskostn. per årsverk	575 686	659 907	679 930	20 023	3,0
Totale kostn. per årsverk	1 413 098	1 496 607	1 543 989	47 382	3,2
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					

Forslag til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse egg 2017, samt regnskap 2015 og budsjett 2016

EGG	2015	2016	2017	Avvik ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Lønn	2 818 490	2 729 346	2 850 566	121 220	4,4
Drift	939 136	969 530	992 637	23 107	2,4
Styret	288 158	292 608	292 608	-	-
Reiser	93 992	97 460	98 077	617	0,6
Revisjon	59 000	75 000	79 000	4 000	5,3
Sum	4 198 776	4 163 944	4 312 889	148 945	3,6
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					

NØKKELTALL	2015	2016	2017	Avvik ¹⁾	Avvik i % ¹⁾
EGG	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag		
Antall årsverk	3,5	3,3	3,3	-	-
Lønnskostn. per årsverk	804 823	819 623	853 463	33 840	4,1
Driftskostn. per årsverk	394 142	430 810	437 821	7 011	1,6
Totale kostn. per årsverk	1 198 965	1 250 434	1 291 284	40 850	3,3
¹⁾ Endring i forhold til budsjett 2016					

For kjøtt og egg innebærer budsjettforslaget en nominell økning i forhold til 2016 på henholdsvis 3,7 og 3,6 prosent. Dette skyldes i hovedsak økte lønnskostnader og økte

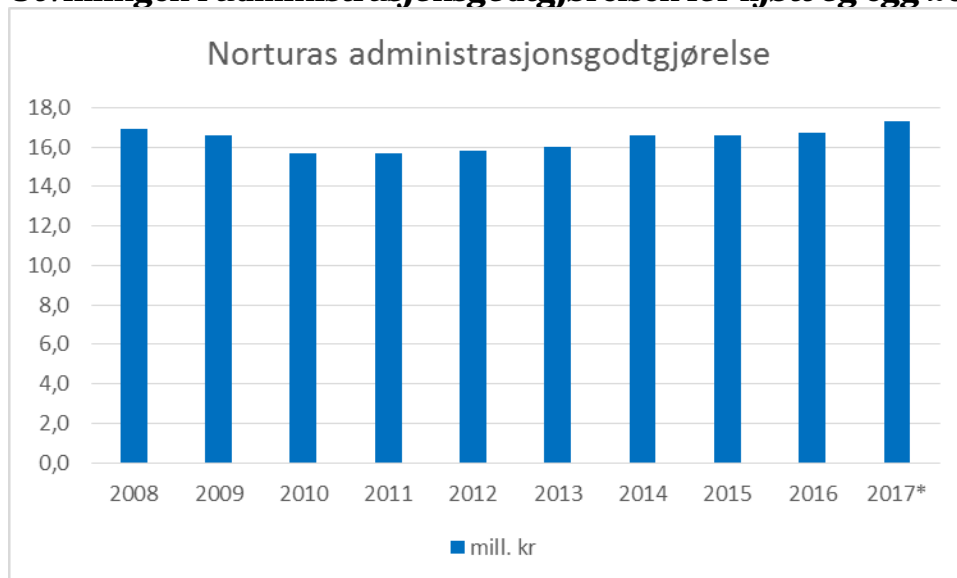
driftskostnader. Økningen i lønnskostnader per årsverk er 3,3 prosent for kjøtt og 4,1 prosent for egg. Tilsvarende øking i driftskostnader er 3,0 prosent for kjøtt og 2,4 prosent for egg.

Generelt om søknaden

Nortura SA baserer forslag for administrasjonsgodtgjøring for 2017 for kjøtt og egg på samme opplegg som for de siste årene med et samlet oppsett for kjøtt og egg. Beregningene bygger i stor grad på felles forutsetninger. Fellesavdelinger som Totalmarked, regnskap, lønning, sentralbord, personal og konserndirektør har oppgaver både for kjøtt og egg. Kostnader fra disse avdelingene fordeles på de ulike fondene for kjøtt og egg. Andre avdelinger retter seg direkte mot enten kjøtt eller egg.

Det har over tid vært en effektivisering i arbeidet med markedsreguleringen. Det har bakgrunn i endret arbeidsmetoder, fusjon og personalendringer. Fra 2008 til 2017 er antall årsverk for å gjennomføre markedsregulering redusert fra 13,5 til 11,7. For 2017 er antall årsverk uendret, mens kostnadene øker med 3,6 prosent sammenliknet med budsjettet for 2016. Figuren under viser utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg (fjorfe/kjøtt er holdt utenfor) fra 2008 til 2017.

Utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for kjøtt og egg 2008-2017

* Norturas forslag til budsjett for 2017

Avdelinger med oppgaver både for kjøtt og egg

Totalmarked

I 2007 ble fjorfe integrert i avdelingen, og i løpet av 2012 ble kontrollavdelingen tatt inn. Avdelingen har 9,0 årsverk, og av 8,1 årsverk (90 prosent) til markedsregulering er 0,8 årsverk (10 prosent) knyttet til egg og 7,3 årsverk (90 prosent) knyttet til kjøtt.

Fra 01.07.09 ble volummodellen etablert som markedsordning for storfe, og fra 01.07.13 ble modellen også innført for egg og lam. Totalmarked kjøtt og egg administrerer nå to markedsordninger, og det er, ifølge Nortura, mer ressurskrevende enn kun målprissystemet. Arbeidet går ut på utarbeidelse av grunnlagsdokumenter, informasjon og opplæring om den «nye» markedsordningen. Dette er integrert i avdelingens oppgaver. Fra 2016 skulle ikke lenger Totalmarked utføre prognosearbeid for melk, og da skulle den kompensasjonen Tine betalte for melkeprognosen falle bort. På grunn av noe forsinket oppstart på prognosearbeidet i Tine utarbeidet likevel Totalmarked melkeprognoser første halvår 2016. Fra 2017 skal ikke Totalmarked utføre melkeprognoser. Det er likevel fortsatt

nødvendig med et samarbeid som grunnlag for prognose for storfekjøtt.

I likhet med tidligere er det lagt inn i budsjettet kjøp av to årsverk fra Animalia – hvorav det ene er til dekning av råvarekontroll og fysisk oppfølging av reguleringslagrene. I det andre årsverket er det lagt inn forsøks- og kalkyleskjæring knyttet til de pris- og råvarespesifikasjonsoppgaver de har som en del av markedsregulatorrollen.

Arbeidet med markedsreguleringen i avdelingen er beregnet til 8,1 årsverk og tilsvarende kostnader beregnet til 10 889 846 kroner, en økning på 383 207 kroner fra 2016.

Regnskapsavdelingen

For regnskapsavdelingen er kostnadene fordelt på grunnlag av bilagsmengde for de ulike avdelinger. Andelen knyttet til markedsregulering er i budsjettet for 2017 beregnet til 1,2 årsverk og kostnadene er 1 203 924 kroner. For egg er mye av rapporteringen for markedsreguleringen knyttet til denne avdelingen, mot at det for kjøtt nå er organisert til Totalmarked. 50 prosent av kostnadene i regnskapsavdelingen er derfor ført på egg.

Internservice

I budsjettet har de samlet funksjoner fra lønningskontor, personalavdeling, sentralbord, intern post, rekvisita og kantine. På hver av disse avdelingene utgjør arbeidet med markedsreguleringen en svært liten andel, og det er rasjonelt å se disse administrative enhetene i sammenheng. Det er beregnet at andelen knyttet til markedsregulering utgjør 0,3 årsverk. Samlede kostnader for regulering i enheten er 438 381 kroner.

Kostnadene for internservice er fordelt 20/80 mellom egg og kjøtt.

Konserndirektør og direktør for bransje og marked

Ansvar for markedsreguleringen ligger hos konserndirektør. Samtidig er det i 2016 gjennomført en omorganisering ved ansettelse av en direktør felles for Totalmarked, Animalia og Opplysningskontoret. Totalmarked foreslår at administrasjonsgodtgjørelsen dekker 0,25 årsverk for direktør og 0,1 årsverk for konserndirektør. Med budsjettet for 2017 søker de om 727 487 kroner.

Kostnadene for konserndirektør/direktør for bransje og marked er fordelt 20/80 mellom egg og kjøtt.

Styret

I budsjett har andelen markedsregulering siden 2008 vært beregnet til å utgjøre 30 prosent av arbeidet i styret i Nortura SA. I forbindelse med SLFs vurdering av kostnadselementene i administrasjonsgodtgjørelsen i 2011 gjennomgikk de styreprotokollene, og resultater var at ca. 30 prosent av antall saker i styret var relatert til markedsreguleringen. Omsetningsrådet har lagt denne andelen til grunn for budsjettene etter dette. Nortura foreslår at styrets arbeid med markedsregulering videreføres på 30 prosent for 2017.

Kostnadene med styret uten årsmøte og reiser er 4 876 801 kroner inkludert fraværsgodtgjørelse. 30 prosent av dette utgjør 1 463 040 kroner og foreslås belastet markedsreguleringen.

Kostnadene for styret er fordelt 20/80 mellom egg og kjøtt.

Avdelinger med oppgaver bare for kjøtt

Ingris

Tilbakemelding fra produsentene gjennom Ingris Web er viktig for å kvalitetssikre prognosen. For å sikre rask tilbakemelding fra produsent er det fortsatt nødvendig å premiere oppslutning. Kostnaden har vært 300 000 kroner i minst ti år og oppjusteres nå. Totalmarked søker om 350 000 kroner for 2017.

Avdelinger med oppgaver bare for egg

For egg er arbeidet med konkrete tiltak innen markedsreguleringen delt på noe flere avdelinger enn for kjøtt. Etter en intern omorganisering var det fra 2016 justering av fordelingen av arbeidet med markedsregulering mellom avdelinger som medførte effektivisering.

Vareforsyning

Dette inkluderer arbeidet med oversikt over varestrøm hos markedsregulator. Det er beregnet at 0,2 årsverk i avdelingen er knyttet til markedsreguleringen. Kostnadene beregnes til 199 165 kroner.

Divisjon drift – avdeling egg

Avdelingen har ansvar for egghåndteringen i Nortura. Arbeidet knytter seg også til mottak og forsyning av egg ut av Nortura. Fra 2016 er stillinger med markedsregulering for egg flyttet og samordnet både fra avdelingene vareforsyning og Eggproduktfabrikk, og det gir en effektivisering av logistikkvirksomheten for egg og eggproduktvirksomhet. Det er beregnet at 0,7 årsverk i avdelingen er knyttet til markedsreguleringen. Kostnadene beregnes til 889 264 kroner.

Nortura Eggprodukter

Eggproduktfabrikken er har en viktig funksjon i markedsreguleringen av egg, og har oppgaver med markedsregulering tilsvarende 0,2 årsverk. Det inkluderer skillevirksomheten, mottak av overskuddsegg fra uavhengige eggpakkerier samt oppfølging av lagring. Kostnadene beregnes til 277 954 kroner.

Lokalt arbeid

I administrasjon av markedsregulering er det inkludert lokalt arbeid med håndtering av egg samt rapportering, anslått til 0,7 årsverk. Kostnadene er beregnet til 650 778 kroner.

Norturas administrasjonskostnader fordelt på egg og kjøtt 2017

	Årsverk	Tot. egg og kjøtt	Andel kjøtt, %	Kostnader kjøtt	Andel egg, %	Kostnader egg
Totalmarked	8,1	10 889 846	90	9 800 861	10	1 088 985
Regnskapsavdelingen	1,2	1 203 924	50	601 962	50	601 962
Internservice	0,3	438 381	80	350 705	20	87 676
Konserndirektør	0,1	271 313	80	217 050	20	54 263
Direktør bransje og marked	0,25	456 174	80	364 939	20	91 235
Styret		1 463 040	80	1 170 432	20	292 608
Ingris Web		350 000	100	350 000	-	-
Vareforsyning	0,2	199 165	-	-	100	199 165
Div. drift avd. egg	0,7	889 264	-	-	100	889 264
Nortura Eggprodukter	0,2	277 954	-	-	100	277 954
Lokalt arbeid	0,7	650 778	-	-	100	650 778
Revisjon		208 000		129 000		79 000
Totalt	11,75	17 297 839		12 984 950		4 312 889

Landbruksdirektoratets vurdering

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslaget til budsjett og vurderer dette til å være i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelsen på kjøtt- og eggsektoren. Norturas forslag viser en økning på 458 349 kroner tilsvarende 3,6 prosent for kjøtt og 148 945 kroner tilsvarende 3,6 prosent for egg. Antall årsverk som er involvert i markedsreguleringsoppgavene er stabilt fra 2016 til 2017. Nortura legger fram forslag til budsjett med en lønnsutvikling for kjøtt og egg på henholdsvis 3,3 og 4,1 prosent. Statistisk sentralbyrå (SSB) forventer en lønnsutvikling på 2,7 prosent for 2017. Endringer i budsjettet ut over endring i lønns- og driftskostnader er forholdsvis små.

Landbruksdirektoratet anbefaler at forslaget til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for Norturas oppgaver som markedsregulator godkjennes.

Saksnr.: 094/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Melk - Budsjett for administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2017	Saksnr.: 16/61373-2

Beskrivelse

Tine SA søker om en budsjettramme for kostnadene ved å administrere markedsreguleringen for melk i 2017 på 9 404 000 kroner, en reduksjon på 7,0 prosent sammenlignet med budsjett for 2016. I budsjettet for 2016 ble det bevilget ekstraordinære midler til utviklingsarbeid med ny prognosemodell, og uten disse ekstraordinære kostnadene øker de øvrige budsjettposter samlet med 1,4 prosent i 2017 sammenlignet med tilsvarende budsjettposter i 2016. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 3-3.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine SA datert 31. oktober 2016

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Budsjett for Tine SAs administrasjon av markedsreguleringen i melkesektoren i 2017 godkjennes, og inntil 9 404 000 kroner kan belastes fondet for omsetningsavgift på melk.

Melk - Budsjett for administreringen av markedsreguleringen av melk og melkeprodukter i 2017

I brev av 31. oktober 2016 søker Tine SA (Tine) om budsjetttramme for administrasjon av markedsregulering av melk og melkeprodukter i 2017. Samlet budsjettforslag er på 9 404 000 kroner i 2017.

Tines budsjettforslag for administrasjonsgodtgjørelse på melk i 2017 vises i tabellen under. Her vises også vedtatt budsjett for 2016 og regnskapet for 2015.

Budsjettforslag Tines administrasjonsgodtgjørelse 2017, samt budsjett for 2016 og regnskap 2015, i kroner

	Regnskap	Budsjett	Budsjettforslag	Endring*	Endring*
	2015	2016	2017		prosent
<i>Totale kostnader</i>					
Personal	5 216 400	5 373 900	5 584 000	210 100	3,9
Drift	2 460 150	2 331 000	2 432 000	101 000	4,3
Styret	757 580	895 000	798 000	-97 000	-10,8
Reiser	120 000	120 000	120 000	0	0,0
Revisjon	112 502	150 000	170 000	20 000	13,3
Prognosearbeid, drift	400 000	400 000	300 000	-100 000	-25,0
Prognosearbeid, utvikling	600 000	840 000	0	-840 000	-100,0
Sum	9 666 632	10 109 900	9 404 000	-705 900	-7,0
<i>Nøkkeltall</i>					
Antall årsverk	6,3	6,3	6,4	0,1	1,6
Personalkostnader per årsverk	828 000	853 000	872 500	19 500	2,3
Driftskostnader per årsverk	390 500	370 000	380 000	10 000	2,7
Totale kostnader per årsverk	1 534 386	1 604 746	1 469 375	-135 371	-8,4
*Endring i forhold til budsjett 2016					

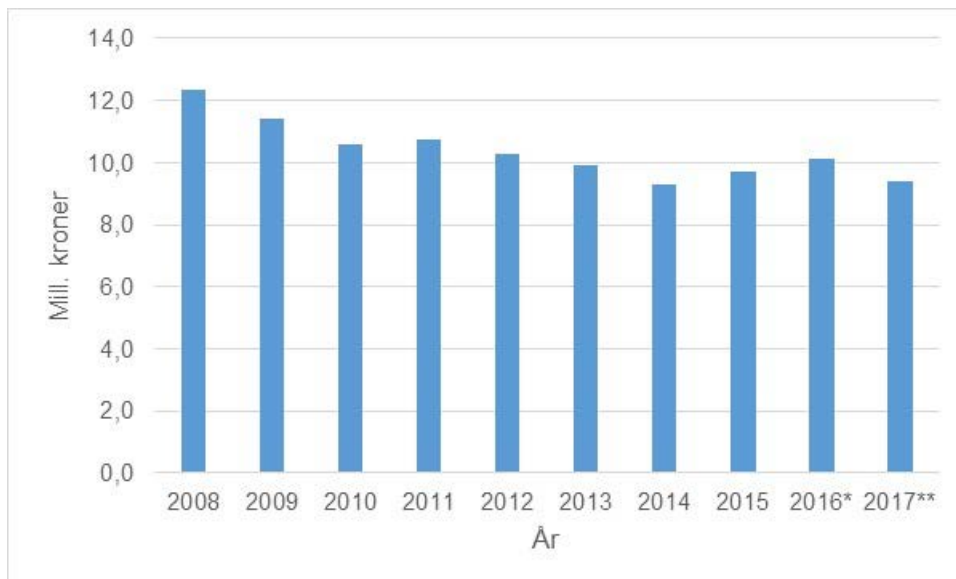
Generelt om budsjettforslaget

Forslaget til budsjett for administrasjonsgodtgjørelse for melk i 2017 baserer seg på:

- Antall årsverk ved hovedkontoret og ved Tine-anlegg som er knyttet opp til arbeidet med markedsregulering.
- Gjennomsnittlige årsverkskostnader til lønn basert på regnskapstall for 2015, justert for kostnadsutvikling i 2016 og 2017. Tine har brukt lønnsvekst på 2,8 prosent for 2016 og 2,5 prosent for 2017 i beregningen av personalkostnader for 2017.
- Gjennomsnittlige driftskostnader per årsverk.

I tillegg kommer forventede kostnader ved konsernstyrets arbeid med markedsregulering, reiser knyttet til markedsreguleringsoppgavene, revisjon og prognosearbeid vedrørende melkeleveransene.

Figuren under viser utviklingen i administrasjonsgodtgjørelsen for melk fra 2008–2017.

*Budsjetttall for 2016

**Tines forslag for 2017

Personalkostnader

Tine forventer at arbeidet med gjennomføringen av markedsreguleringen i stor grad vil foregå som tidligere. De foreslår å øke antall årsverk med 0,1, slik at totale antall årsverk i 2017 blir 6,4. Årsaken til økningen er forventet økt ressursbruk til reguleringseksport samt et pågående arbeid med bestillingsrutiner for skolemelk.

Det er lagt til grunn en personalkostnad på 872 500 kroner per årsverk, noe som er en økning i forhold til inneværende års budsjett på 19 500 kroner, eller 2,3 prosent. Statistisk sentralbyrå (SSB) forventer en lønnsutvikling på 2,7 prosent i 2017.

Tine har budsjettet med samlede personalkostnader til 5 584 000 kroner i 2017, noe som er en økning på 210 100 kroner, eller 3,9 prosent, sammenlignet med budsjettet for 2016.

Driftskostnader

Tine forventer en økning i de totale driftskostnadene på 101 000 kroner, eller 4,3 prosent. Per årsverk er det budsjettet med 380 000 kroner i driftskostnader, en økning på 2,7 prosent sammenlignet med 2016-budsjettet. Tine opplyser at årsverkskostnadene til drift er satt mellom regnskapet for 2015 og budsjettet for 2016 på grunn av noe usikkerhet på denne posten.

Styret

Tine legger til grunn at markedsreguleringen vil utgjøre 12 prosent av styrets arbeid i 2017. De budsjetterer med at styrets arbeid vil koste 798 000 kroner i 2017. Dette er en reduksjon på 97 000 kroner, eller 10,8 prosent, fra budsjettet for 2016. Tine har lagt til grunn regnskapstallene for 2015 og den generelle lønnsutviklingen i perioden 2015 til 2017. Tine antar nå at budsjettet for 2016 er satt litt for høyt for denne posten, noe som forklarer reduksjonen fra 2016 til 2017.

Reiser

Tine foreslår et budsjett på 120 000 kroner til reiseaktivitet i 2017. Dette er på samme nivå som budsjettet for 2016.

Revisjon

For 2017 forventer Tine at oppgavene vil være i samme omfang som i 2016. Foreløpig

regnskapsoversikt for 2016 viser en kostnad på 170 000 kroner, en økning på 20 000 kroner sammenlignet med vedtatt budsjett for 2016. Tine bruker de oppdaterte tallene, og budsjetterer derfor med 170 000 kroner til revisjon i 2017.

Prognosetjenester

I 2015 og 2016 har Tine arbeidet med utvikling av ny prognosemodell (jf. OR-sak 54/15). Omsetningsrådet har bevilget totalt 1,44 mill. kroner til utviklingsarbeidet, og Tine har anvendt 600 000 kroner i 2015 og budsjettert med 840 000 kroner i 2016.

Tine opplyser at de er litt forsinket i arbeidet med den nye prognosemodellen, men tar sikte på å ta i bruk ny modell i 2017. Tine søker ikke om utviklingsmidler for 2017.

Arbeidet med melkeprognoser blir nå utført av Tine rådgivning og medlem ved fagmiljøet som arbeider med Husdyrkontrollen og Storfedatabasen. De har tidligere levert store deler av grunndataene til prognosearbeidet i Nortura Totalmarked, som Tine tidligere anvendte til prognosetjenester. Tine overtok dette arbeidet i juni 2016. Tine rådgivning og medlem vil også utføre prognosearbeidet med den nye prognosemodellen når den er ferdigstilt. Tine opplyser at i første halvår 2017 vil de kunne ha behov for å kjøre både gammel og ny modell parallelt.

Tine forventer at når utarbeiding av prognoser skjer hos Tine, kombinert med ny modell, vil dette gi en mer effektiv bruk av ressursene. Tine har derfor redusert kostnadene på denne budsjettposten med 100 000 kroner, en reduksjon på 25 prosent.

Landbruksdirektoratets vurdering

Forslaget til administrasjonsbudsjett for 2017 er på totalt 9 404 000 kroner. Dette er en reduksjon på 7,0 prosent sammenlignet med budsjett for 2016. I budsjettet for 2016 ble det bevilget ekstraordinære midler til utviklingsarbeidet med ny prognosemodell. Uten disse ekstraordinære kostnadene ville budsjettet for 2016 ha vært på 9 269 900 kroner i 2016. De ordinære budsjettpostene øker dermed i 2017 med totalt 1,4 prosent sammenlignet med tilsvarende budsjettposter i 2016.

I 2017 foreslår Tine økninger i budsjettpostene personal, drift og revisjon. Budsjettpostene til styrearbeid og prognosetjenester foreslås redusert, mens reisekostnadene holdes uendret.

Landbruksdirektoratet registrerer at det er budsjettert med personalkostnader som tilsvarer en økning på 3,9 prosent i forhold til budsjettet for 2016. De økte kostnadene er en følge av at antall årsverk øker med 0,1, i tillegg til at Tine har brukt en lønnsvekst på 2,8 prosent i 2016 og 2,5 prosent i 2017 i beregningen av personalkostnader for 2017. Lønnsveksten er på linje med SSBs forventede lønnsutvikling i 2017, som er på 2,7 prosent.

Landbruksdirektoratet registrerer at også driftskostnadene øker noe, blant annet som følge av økning i antall årsverk, i tillegg til noe usikkerhet rundt omfanget av driftskostnader for 2017.

Styrekostnadene er beregnet ut fra oppdaterte kostnader for 2016. De budsjetterte kostnadene for 2017 reduseres som følge av at budsjettet for 2016 antakelig er satt litt høyt. Andelen av styrets arbeid som er knyttet til markedsreguleringen på 12 prosent er lik som i fjor.

Landbruksdirektoratet registrerer at kostnadene til prognosetjenester er satt 25 prosent lavere i 2017, som følge av ny prognosemodell. Landbruksdirektoratet anser det som positivt at arbeidet med ny prognosemodell ser ut til å ha en effektiviseringsgevinst.

Landbruksdirektoratet har gjennomgått forslag til budsjett og vurdert det til å være

hensiktsmessig og i tråd med forutsetningene for administrasjonsgodtgjørelse i melkesektoren. Budsjettforslaget er i samsvar med den gjennomgangen Landbruksdirektoratet hadde med markedsregulatorene høsten 2011 om kostnadselementene i administrasjonsgodtgjørelsen, se sak 62/11 behandlet av OR i møte 13. desember 2011.

Landbruksdirektoratet anbefaler at budsjettet godkjennes.

Saksnr.: 095/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2017	Saksnr.: 16/55246-2

Beskrivelse

Forslaget til administrasjonsbudsjett for 2017 for Omsetningsrådet er todelt og består av en rammebevilgning for sekretariatsdelen og en fleksibel del som dekker faktiske påløpte driftskostnader for rådet. Sekretariatsdelen og driftskostnadene, eksklusive posten «Provisjon KrediNor, gebyrer bank», fordeles på fondene etter fastsatt nøkkel. Provisjon til KrediNor m.m. belastes respektive fond. Det foreslås en budsjetttramme på 11 598 911 kroner for sekretariatsoppgavene og 1 850 000 kroner til dekning av andre kostnader.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 4.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner en budsjetttramme på 11 598 911 kroner over omsetningsavgiftene til dekning av administrasjonsgodtgjørelse til Landbruksdirektoratet for sekretariatsoppgaver i 2017. Godtgjørelsen overføres Landbruksdirektoratet to ganger per år, medio juni og medio november.
2. Omsetningsrådet godkjenner en budsjetttramme på 1 850 000 kroner over omsetningsavgiftene til dekning av andre kostnader ved drift av Omsetningsrådet i 2017.
3. Fordelingen mellom de enkelte fondene blir gjort i samsvar med budsjettvedtak i Omsetningsrådet for 2010.

Melk	26 %
Kjøtt	23 %
Egg	23 %
Fjørfekjøtt	7 %
Hagebruk	7 %
Korn	11 %
Pelsdyrskinn	3 %

Dekning av Omsetningsrådets administrasjonskostnader for 2017

Omsetningsrådets administrasjonsbudsjett er delt i to. En fast del (ramme), som dekker godtgjørelse til Landbruksdirektoratet for sekretariatetsoppgaver, og en fleksibel del som dekker faktiske påløpte kostnader for rådet. Innledningsvis gis en kort historisk oversikt.

Historikk

Omsetningsrådets sekretariat ble overført til daværende Statens landbruksforvaltning (SLF), i dag Landbruksdirektoratet, med virkning fra 1. juli 2000. For 2001 bevilget Omsetningsrådet (OR) til sammen 7,335 mill. kroner til dekning av administrasjon av markedsregulering av kjøtt, melk, egg, fjørfe, hagebruksprodukt, fjørfe og honning. Bevilgningen ble gitt som en rammebevilgning og inkluderte alle kostnader, herunder honorarer, reise- og møtekostnader etc. Beløpenes størrelse var basert på historiske kostnader.

Fra 01.01.2002 ble korn og oljefrø lagt inn under omsetningsloven, og administrasjonskostnadene ble justert av Landbruksdepartementet som følge av dette.

For 2004 vedtok OR, etter forslag fra SLF, å splitte administrasjonsgodtgjørelsen. Det innebar at bevilgningen til SLF kun skulle dekke rene sekretariatsoppgaver. Øvrige kostnader for OR, som honorarer, reise- og møtekostnader, revisjon og produksjon av årsmelding, ble belastet omsetningsavgiftene direkte og etter påløpte kostnader. For 2004 vedtok OR en godtgjørelse til SLF på 7,635 mill. kroner. De øvrige driftskostnadene endte på 1,704 mill. kroner. Delingen baserte seg på vurderinger gjort i 2002.

Utvikling i Omsetningsrådets administrasjonskostnader i perioden 2001 – 2017, ekskl. kvoteordningen på melk. Årene 2016 og 2017 er budsjett – øvrige tall er regnskap (i 1000 kr)

Ar	SLF/Landbruksdirektoratet		Direkte drifts-	Totale
	1000 kroner	Endring i %	kostnader	kostnader
2001	7 335			7 335
2002	8 070	4,3		8 070
2003	8 690	3,9		8 690
2004	7 635	3,5	1 704	9 339
2005	7 895	3,4	959	8 854
2006	8 148	3,2	1 035	9 183
2007	8 458	3,8	1 144	9 602
2008	8 813	4,3	1 064	9 877
2009	9 192	4,3	1 007	10 199
2010	9 486	3,2	1 024	10 510
2011	9 780	3,1	916	10 696
2012	10 083	3,1	1 024	11 107
2013	10 417	3,3	1 210	11 627
2014	10 782	3,5	1 192	11 974
2015	11 083	2,8	1 092	12 176
2016	11 338	2,2	1 850	13 188
2017	11 599	2,3	1 850	13 449

Fra 01.07.2007 ble kostnadene knyttet til administrasjon av kvoteordningen for melk flyttet fra Prisutjevningsordningen for melk (PU) til fondet for omsetningsavgift for melk. I tildelingsbrevet fra LMD datert 15.02.2007, kap. 4143 post 1 driftsinntekter, skriver LMD

blant annet at inntekter fra forvaltning av kvoteordningen for melk skal dekkes av overproduksjonsavgiften. Administrasjonsgodtgjørelse for kvoteordningen på melk legges fram for OR som egen sak.

Administrasjonskostnader

Administrasjonsgodtgjørelse til Landbruksdirektoratet – Rammebevilgning for 2017.

I Regjeringens forslag til budsjett for Landbruks- og matdepartementet (LMD) for 2017, Prop 1S (2015- 2016,) har Landbruksdirektoratet et inntektskrav på 41 496 000 kroner. Posten gjelder «driftsinntekter som Landbruksdirektoratet har knyttet til m.a. sekretariatet for Omsetningsrådet, Styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og Utviklingsfondet for skogbruket, administrasjon av ulike fond, prisutjevningsordninga og kvoteordninga for mjølk og sal av tenester. Inntekter frå gebyr blir også ført på posten.» Videre i proposisjonen er det forutsatt en brutto økning i inntektene på 2,8 prosent sammenliknet med 2016. Samtidig er det lagt inn en forventet effektivisering i statlige virksomheter på 0,5 prosent. Dette innebærer en netto inntektsvekst på 2,3 prosent. Også for 2016 ble det lagt inn en tilsvarende effektivisering på 0,7 prosent. Dette innebærer en administrasjonsgodtgjørelse for Omsetningsrådets sekretariat på 11 598 911 kroner for 2017.

Løpende kostnader som belastes Omsetningsrådet direkte i 2017

For 2016 ble driftsbudsjettet for rådet økt til 1 850 000 kroner. Økningen knyttet seg til usikkerhet rundt størrelsen på posten provisjon til KrediNor. Dette hadde sammenheng med mulige kostnader knyttet til innkrevingen av et større beløp for brudd på husdyrkonsesjonsregelverket på kjøtt. Utgifter på denne posten genererer imidlertid økte inntekter på kjøttfondet som såkalt «standardisert erstatning». Det er forventet at et større beløp vil bli komme inn i 2016. Det ligger også til behandling krav om betydelige beløp. Hvor mye av dette som eventuelt kommer inn i 2017 og hva dette vil generere av kostnader, er vanskelig å anslå. Det foreslås derfor at størrelsen på driftsbudsjettet for 2016 videreføres i 2017.

Oversikten under viser at posten varierer fra år avhengig av antall og størrelse på innkrevingsoppdrag for KrediNor.

Sekretariatsgodtgjørelse til Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådets driftsbudsjett, ekskl. kvoteordningen for melk, for 2017 sammenlignet med regnskap 2015 og budsjett 2015 og 2016

	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Budsjett
	2015	2015	2016	2017
SLF/Landbruksdirektoratet	11 083 480	11 083 480	11 338 134	11 598 911
Driftskostnader OR:				
Honorarer, reisekostnader	750 000	747 947	780 000	780 000
Årsmelding	41 000	63 531	40 000	50 000
Møtekostnader	40 000	6 597	20 000	10 000
Provisjon KrediNor, gebyrer bank	306 875	103 075	600 000	600 000
Fagseminar	80 000	73 076	90 000	90 000
Revisjon	160 000	97 950	170 000	170 000
Diverse uforutsette kostnader	150 000		150 000	150 000
Sum direkte kostnader OR	1 527 875	1 092 176	1 850 000	1 850 000

Ekstraordinære prosjekter, utferder eller lignende som blir initiert av OR utover budsjett,

vil som tidligere bli foreslått bevilget gjennom vedtak i de enkelte tilfeller.

Om fordeling av kostnadene til administrasjon over omsetningsavgiftene.

Omsetningsrådet hadde i 2009 en gjennomgang av den prosentvise fordelingen av kostnadene på de ulike fondene. Denne fordelingen blir foreslått lagt til grunn også for 2016 og er som følger:

Melk	26 %
Kjøtt	23 %
Egg	23 %
Fjørfekjøtt	7 %
Hagebruk	7 %
Korn	11 %
Pelsdyrskinn	3 %

Landbruksdirektoratets vurderinger

Forslaget til budsjett er satt opp etter samme prinsipper som tidligere år. Økningen i sekretariatsgodtgjørelsen er i samsvar med Regjeringens forutsetninger om en økning i driftsinntektene på 2,3 prosent, inkludert en effektivisering på 0,5 prosent.

Driftsbudsjettet er satt opp med små endringer fra 2016. Det er kun løpende og faktiske kostnader som påløper her slik at et underforbruk på denne posten resulterer i lavere administrasjonskostnader for rådet.

Landbruksdirektoratet tilrår forslaget til administrasjonsbudsjett som satt opp i saksinnstillingen.

Saksnr.: 096/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Dekning av administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk i 2017	Saksnr.: 16/63489-2

Beskrivelse

Landbruksdirektoratet legger med dette frem forslag til budsjett for administrasjon av kvoteordningen for melk, samt Klagenemnda for kvoteordningen for melk i 2017

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 4.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmeig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner en godtgjørelse på kr 10 415 749 over fondet for omsetningsavgift for melk (overproduksjonsavgiftsmidler) til dekning av Landbruksdirektoratets kostnader for administrasjonen av kvoteordningen for melk i 2017. Administrasjonskostnadene utgiftsføres i Landbruksdirektoratets regnskap og faktureres Omsetningsrådet to ganger pr. år, medio juni og medio november.
2. Omsetningsrådet godkjenner et budsjett på kr 100 000 over fondet for omsetningsavgift på melk (overproduksjonsavgiftsmidler) til dekning av utgift til Klagenemnda for kvoteordningen for melk i 2017.
3. Omsetningsrådet godkjenner at det avsettes 50 000 kroner til revisjon av årsregnskapet for kvoteordningen for melk for 2016.

Dekning av administrasjonskostnader for kvoteordningen for melk i 2017

Landbruksdirektoratet er pålagt et inntektskrav i henhold til Regjeringens forslag til statsbudsjett. Landbruksdirektoratet finansieres direkte over statsbudsjettet, men er i tillegg pålagt å ha et inntektskrav fra Omsetningsrådets midler.

I Regjeringens forslag til budsjett har Landbruksdirektoratet et inntektskrav for 2017 på 41 496 000 kroner, jf. Prop. 1 S. Post 01 gjelder «driftsinntekter som Landbruksdirektoratet har knytt til m.a. sekretariatet for Omsetningsrådet, Styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukt og Utviklingsfondet for skogbruket, administrasjon av ulike fond, prisutjavningsordninga og kvoteordninga for mjølk. Inntekter frå gebyr blir også førte på posten».

Videre i Prop. 1 S for Landbruks- og matdepartementet (2016–2017) er det lagt til grunn en bruttoøkning på 2,8 prosent i forhold til 2016. Landbruksdirektoratet er pålagt innsparing på 0,5 prosent av dette, slik at reell økning i budsjett for 2017 er på 2,3 prosent Dette tilsvarer en administrasjonsgodtgjørelse for kvoteordningen for melk på 10 415 749 kroner for 2017. Også i budsjett for 2016 ble det lagt inn en tilsvarende effektivisering på 0,7 prosent.

Hjemmel for at fondet for omsetningsavgift på melk skal dekke administrasjonen av kvoteordningen for melk

Kvoteordningen for melk (FOR 2011-12-23 nr. 1502) er hjemlet i lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (heretter kalt Omsetningsloven) (LOV 1936-07-10 nr. 06). Lovens § 5 a gir utøvende myndighet rett til "å leggje ei avgift på omsetnaden av mjølk" (overproduksjons- avgift) ved iverksetting av "produksjonsregulerande tiltak" (melkekvoter). Omsetningsloven § 4 viser til § 3 siste ledd og slår fast at de utgiftene staten har ved å kreve inn og administrere avgiftsmidler, skal dekkes av avgiftene som omsetningsloven gir hjemmel til å kreve inn. Kvoteordningen for melk blir i omsetningsloven direkte knyttet til overproduksjonsavgiften. Administrering av kvoteordningen innebærer derfor samtidig administrering av overproduksjonsavgiften, og følgelig skal utgifter til dette dekkes av avgiftsmidlene. I 2016 er det til og med september levert 67 478 liter kumelk over kvote. Det tilsvarer 283 408 mill. kroner i innkrevd overproduksjonsavgift. Det er ikke levert geitemelk over kvote hittil i år. Tabell 1 viser utviklingen av overproduksjonsavgift som er innkrevd fra 2006 til 2016.

Tabell 1: Utvikling i innkrevd overproduksjonsavgift, 2006–2016.

År	Overproduisert (mill. liter)	Overproduksjonsavgift (mill. kroner)
2006	19,3	59,7
2007*	0,3	0,9
2008	8,6	27,5
2009	19,7	62,9
2010	15,5	49,7
2011	12,6	40,2
2012*	0	0
2013	12,9	41,4
2014	25,8	82,7
2015	18,9	60,6
2016**	0,067	0,3

*For kvoteåret 2011/2012 bestemte Landbruks- og matdepartementet at overproduksjonsavgiften skulle fastsettes til kr 0 per liter kumelk. I 2012 ble det kun innkrevd overproduksjonsavgift for geite- melk. Dette utgjorde 424 355,20 kroner (259 270 liter).

**Frem til og med september 2016.

Forvaltningen av kvoteordningen for melk

Landbruks- og matdepartementet forutsetter at Landbruksdirektoratet har gebyrinntekter ved salg av kvote. Kravet til inntekter ved salg av melkekvote (gebyrinntekter) i 2017 er satt til 500 000 kroner.

Forvaltningen av kvoteordningen for melk

Landbruksdirektoratet foreslår i tråd med Regjeringens Prop. 1 S (2016–2017) en budsjetttramme på 10 415 749 kroner for administreringen av kvoteordningen i 2017.

Hovedtyngden av bevilgingen benyttes til faglige oppgaver som saksbehandling, utredninger og utvikling.

Administrasjon av kvoteordningen for melk består i hovedsak av følgende oppgaver:

- Beregning av grunnkvote og disponibel kvote for hvert enkelt kvoteår
- Behandle ulike typer søknader som angår kvoteordningen
- Gjennomføre årlig omsetningsrunde for melkekvoter (kjøp, salg og leie)
- Veiledning overfor melkeprodusenter, ytre forvaltning, meierier m.fl.
- Sekretariat for Klagenemnda for kvoteordningen for melk
- Utredninger, analyser, statistikk og rådgivning
- Kontroll

Det er kun Landbruksdirektoratet som forvalter kvoteordningen for melk, ingen andre ytre etater deltar i forvaltningen. Dette medfører en effektiv administrering, men også at ordningen er svært sårbar når det gjelder kvotekompetansen.

Budsjett for Klagenemnda for kvoteordningen for melk for 2017

Klagenemnda for kvoteordningen for melk behandler alle klagesaker innenfor kvoteordningen for melk etter forskrift om kvoteordningen for melk (FOR 2011-12-23-1502). Klagenemnda oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet og består av fire medlemmer. To av medlemmene oppnevnes etter forslag fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Det følger av begrunnelsen innledningsvis i denne innstillingen at også kostnader til Klagenemnda skal dekkes av fondet for omsetningsavgift for melk.

Kostnadene går i all hovedsak til dekning av reiseutgifter, møtegodtgjørelse og tapt arbeids- inntekt for medlemmene i Klagenemnda, og til dekning av sakskostnader etter forvaltnings- loven § 36. Utgifter til sekretariatet for Klagenemnda dekkes ikke av Klagenemndas budsjett, men av Landbruksdirektoratets budsjett til administrasjon av kvoteordningen.

I 2016 har det hittil i år blitt avholdt tre møter i Klagenemnda. Det skal i tillegg bli avholdt et telefonmøte i desember. I 2016 ble budsjettet til Klagenemnda for kvoteordningen for melk satt ned fra 200 000 kronet til 100 000 kroner på grunn av blant annet reduserte reisekostnader. Vi foreslår at budsjettet for 2017 opprettholdes på 2016 nivå.

Revisjon av regnskapet for kvoteordningen for 2016

Riksrevisjonen har hatt revisjonsansvaret for Kvoteordningen for melk siden 2003. Regnskapet har frem til 2013 vært en del av Statens landbruksforvaltnings (Landbruksdirektoratet) regnskap og Årsrapport del I.

Omsetningsrådet godkjente i budsjettmøte i desember 2014 at det ble avsatt 50 000 kroner til revisjon av kvoteregnskapet, ettersom Riksrevisjonen ikke lenger skulle ha revisjonsansvaret for kvoteordningen for melk.

Fra og med 2015 er det Stiansen & Co AS som er ekstern revisor av kvoteordningen for melk. Landbruksdirektoratet foreslår at det avsettes 50 000 kroner til revisjon av 2016 regnskapet for kvoteordningen, som for 2016 blir en del av Omsetningsrådets regnskap.

Saksnr.: 097/16	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2017	Saksnr.: 16/61443-2

Beskrivelse

Nortura har fremmet forslaget til satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg, samt maksimalsatser for omsetningsavgift på kjøtt for 2017. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura. Bransjestyret for Opplysningskontoret for egg og kjøtt (OEK)/Animalia har fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslagene.

Bransjestyret foreslår en videreføring av avgift for fjørfekjøtt, til tross for økte kostnader og nedbygging av fondet. Med den informasjonen som foreligger nå er det direktoratets vurdering at avgiften bør økes tilsvarende kostnadsøkningen som er knyttet til fjørfehuset, for å holde fondet på et forsvarlig nivå og ta høyde for noe usikkerhet knyttet til salgsprognosen. Til tross for forslag til økning vil fondet bli bygget ned med gitte forutsetninger. Landbruksdirektoratet anbefaler en omsetningsavgift på kr 0,28 per kg fra 1. januar 2017.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Nortura 01.11.2016 og brev fra Animalia 03.11.2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra 02.01.2017 fastsettes til:

Egg	kr 0,50 per kg
Kjøtt av kylling	kr 0,28 per kg
Kjøtt av kalkun	kr 0,28 per kg

2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt for 2017 fastsettes til kr 1,50 per kg for storfe, kr 2,50 per kg for gris og kr 3,50 per kg for sau/lam.
3. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2, fastsettes satsene for omsetningsavgift for

kjøtt for 2017 som følger:*For kjøtt av storfe:*

Fra 02.01.2017	kr 0,80 per kg
Fra 20.03.2017	kr 0,30 per kg
Fra 02.10.2017	kr 0,80 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 02.01.2017	kr 1,50 per kg
----------------	----------------

For kjøtt av sau/lam:

Fra 02.01.2017	kr 2,50 per kg
Fra 06.02.2017	kr 2,00 per kg
Fra 18.09.2017	kr 3,00 per kg

For kjøtt av purke/råne:

Fra 02.01.2017	kr 0,50 per kg
----------------	----------------

Purke og råne er ikke reguleringsvare, og skal kun ha en sats som dekker kostnader knyttet til opplysning og faglige tiltak.

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2017

Nortura har i brev av 1. november 2016 foreslått satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg og maksimalsatser for kjøtt i 2017. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura 24. oktober 2016. Bransjestyret for OEK og Animalia har i brev av 3. november 2016 fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kylling og kalkun. Bransjestyret behandlet saken i møte 12. oktober 2016.

Markedsbilde 2016

Egg

Totalt for 2016 ventes det tilnærmet markedsbalanse av norskproduserte egg. Forklaringen på dette, melder Nortura, er et godt salg. Det forventes at tilførselen til eggpakkeriene øker med 1,4 prosent fra 2015. Det ble totalt tatt ut ca. 740 tonn i første tertial 2016 gjennom ordningen for førtidsslakting. Markedet dekkes opp med inntak av EU-kvoten på 290 tonn og prognosert import av WTO-kvote på 250 tonn.

I andre halvår 2016 ble planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) satt opp fra kr 18,40 per kg til kr 18,60 per kg.

Storfe

Med så godt som tomme reguleringslagre ved inngangen til året ble det åpnet for import med administrative tollnedsettelse frem til og med 12. september og en ny periode fra 22. november 2016 til 2. januar 2017.

Tilførselene av storfe ventes å øke med om lag 3,3 prosent fra 2015. Dette som følge av høyere slaktevekter og flere okser og kyr til slakt. Sammen med prognosert uendret engrossalg gir dette en underdekning av norskprodusert storfe og kvoteimport på om lag 13 500 tonn.

Det legges opp til å ta ut planlagt gjennomsnittlig engrospris i andre halvår 2016 på kr 59,20 per kg, kr 0,50 per kg høyere enn i første halvår.

Sau/lam

Når det gjelder årets lammesesong totalt sett, skriver Nortura at det er som vanlig noe usikkerhet. Slaktevektene ligger godt under fjorårets rekordvekter. Med noe lavere engrossalg hittil i år er overdekningen av norskprodusert vare høyere enn i 2015.

Året startet med 1 433 tonn sau og lam på reguleringslager, og det har ikke vært nødvendig med nedsatte tollsatser. Per 17. oktober var reguleringslageret på ca. 2 300 tonn.

Det er ikke gjort endringer i prisløypa som styrer mot et uttak av planlagt gjennomsnittlig engrospris i andre halvår 2016 på kr 67,60 per kg, en reduksjon på kr 2,00 per kg fra første halvår.

Gris

For 2016 er det prognosert en overdekning i svinemarkedet på om lag 2 600 tonn. Nortura skriver at årsaken til en ventet økning i tilførselen på to prosent fra 2015 er økt effektivitet på grunn av bedre dyremateriale. Dette til tross for lavere slaktevekter i andre halvår. Engrossalget forventes å bli uendret.

Med bakgrunn i markedssituasjonen legges det opp til en prisopptakelse om lag 30 øre under målpris på gris i avtaleåret 2016/17.

Lager – kjøtt

Ved inngangen til uke 42 var det 2 144 tonn gris, 21 tonn storfe og 2 281 tonn sau og lam på

reguleringslager. Det budsjetteres med mer innfrysning av sau og lam, samt litt storfe i løpet av høsten.

Reguleringskostnader 2016 – kjøtt

Med bakgrunn i kostnader per september, samt revidert markedsprognose for resten av året, regner Nortura med en reguleringskostnad for kjøtt i 2016 på ca. 111 mill. kroner. Reserven av markedsreguleringsmidler ved utgangen av året beregnes til om lag 220 mill. kroner. Det betyr at fondet i løpet av 2016 vil bli redusert med 60 mill. kroner, og ender under anbefalt nivå.

Reguleringskostnader 2016 – egg

Reguleringskostnader for egg blir i 2016 ca. 32 mill. kroner. I løpet av 2016 ligger fondet an til å øke fra ca. 38 mill. kroner til ca. 48 mill. kroner. Omsetningsavgiften for 2016 ble satt til kr 1,00 per kg egg, men på grunn av økt salg og bedre markedsbalanse var behovet for reguleringsmidler mindre. Fra 4. juli ble omsetningsavgiften redusert til kr 0,80 per kg.

Markedsbildet 2017

Egg

For året 2017 prognoseres det en vekst i eggproduksjonen på ca. 1,5 prosent. Med en forventning om ytterligere økning i engrossalget på en prosent og forutsatt inntak av EU-kvoten på 290 tonn, gir dette tilnærmet markedsbalanse av egg i 2017.

Nortura mener at det neppe eller i begrenset grad, vil være behov for å benytte ordningen for frivillig førtidsslakting av verpehøner.

Storfe

Norturas prognose for 2017 legger opp til om lag uendret tilførsel og engrossalg. Dette gir et stabilt importbehov i tillegg til de faste kvotene på ca. 13 200 tonn i 2017. Med forutsetning om uendrede melkekvoter prognoseres det en nedgang i kuskalkingen, mens det ventes en fortsatt økning i slaktemodne okser og slaktevekter på okse.

Mordyr-tallet prognoseres å være stabilt i 2017, inkludert en forventet økning i ammekuttallet.

Sau/lam

Nortura prognoserer en ytterligere økning i bestanden av sau og lam ved inngangen til 2017 og ved beiteslipp i 2017.

Norturas prognose fra oktober viser en overdekning, inkludert antatt inntak av importkvoter, på om lag 1 900 tonn. Importkvotene består av Islandskvote på 600 tonn, WTO-kvotepå 206 tonn og prognose på import fra SAC-land på 200 tonn av en kvote på 530 tonn (omregnet med ben). Prognosen for tilførsler avhenger også av slaktingen i resten av inneværende sesong, men det ventes en ytterligere økning i bestand og slakting i 2017. Engrossalget er kalkulert med tre prosent vekst, men Nortura peker på at prognosen inneholder mye usikkerhet.

Gris

Norturas prognose viser en overdekning for gris på 2 100 tonn i 2017. Tilførslene prognoseres å bli om lag uendret sammenlignet med 2016. Antall bedekninger forventes å gå noe ned, men en prognosert effektivitetsøkning betyr at det prognoseres med en økning i antall griser til slakt på en prosent. Slaktevektene forventes imidlertid å bli noe lavere i første halvår og gir en prognose på tilnærmet uendret produksjonsvolum fra inneværende år.

Engrossalget prognoseres med en liten vekst på 0,5 prosent.

Lager – kjøtt

Nortura budsjetterer med reguleringslager av lam gjennom hele året. Uttaket fra lageret gjennom første halvår gir synkende mengde fram mot sommeren, før det igjen blir innfrysing i sesong. Nortura budsjetterer også med litt innfrysning av storfe i slaktesesongen. For gris budsjetteres det med reguleringslager gjennom hele året, med varierende mengde.

Behov for midler og forslag til omsetningsavgift for 2017

Egg

Nortura har budsjettert med ca. 25,0 mill. kroner til markedsregulering av egg i 2017. Det er ventet at eggmarkedet totalt sett for 2017 vil være i balanse, og dermed er det også lavere behov for markedsregulering enn de senere årene. Nortura har ikke søkt om å få bruke ordningen for førtidsslakting i 2017. Til prisnedskrivning ved skillevirksomhet har Nortura budsjettert med 15 mill. kroner for hele 2017. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er budsjettert med ca. 16 mill. kroner. Fondet for omsetningsavgiften for egg vil være ca. 48 mill. kroner ved inngangen til 2017. Nortura har beregnet at en omsetningsavgift på kr 0,50 per kg egg gjør at fondet reduseres med ca. 10 mill. kroner i løpet av 2017. Se budsjettforslaget til Nortura i tabellen under. Fondet vil da fortsatt være over det nivået som anses som tilstrekkelig, 30 mill. kroner.

Budsjettforslag reguleringskostnader egg 2017 sammenliknet med prognose for 2016 og regnskap fra tidligere år

	2013	2014	2015	2016	2017
Reguleringskostnader, egg	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Pristap/gevinst	508 000	-170 000	225 000		
Supplering, lagring	2 002 000	1 272 000	1 831 000	1 000 000	2 000 000
Eksport egg					
Eksport heleggpulver	7 658 000				
Eksport hvite	8 978 000				
Skip	4 459 000	4 846 000	3 060 000	4 000 000	4 000 000
Førtidsslakting	10 064 000	7 800 000	16 457 000	7 600 000	
Priskompensasjon	6 353 000	13 739 000	13 814 000	15 000 000	15 000 000
Ekstra lagring					
Adm.	4 075 000	4 155 000	4 199 000	4 200 000	4 400 000
Korreksjon, rente	-14 000		169 000		
Overskuddsegg til før	14 409 000		6 098 000		
Sum avsetningstiltak	58 492 000	31 642 000	45 854 000	31 800 000	25 400 000

Samlet budsjettforslag markedsregulering egg 2017 sammenliknet med prognose for 2016 og regnskap for tidligere år

Markedsregulering egg, samlet	2013	2014	2015	2016	2017
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Avsetningstiltak	58 492 000	31 642 000	45 854 000	31 800 000	25 400 000
Faglige tiltak	3 630 000	4 099 000	3 692 000	4 110 000	4 110 000
OEK (inkl. ekstrabevilgning)	7 571 000	7 416 000	7 821 000	12 800 000	12 800 000
Adm. Omsetn. Råd	2 666 000	2 720 000	2 788 000	2 900 000	3 000 000
Økologisk	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Nyt Norge	320 000	240 000	200 000	200 000	160 000
Totalt behov egg	72 779 000	46 217 000	60 455 000	51 910 000	45 570 000
kr 700 000 til beredskap er holdt utenfor budsjettet					

Oversikt over fondet for egg sammenliknet med budsjettforslaget for 2017 og prognose for 2016, og for tidligere år

Fondet for egg	2013	2014	2015	2016	2017
	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Regnskap (kr)	Prognose (kr)	Budsjettforslag (kr)
Fond 01.01	36 450 000	15 836 000	34 576 000	38 831 000	48 521 000
Inngang	51 415 000	64 491 000	64 076 000	61 200 000	34 500 000
Renter	750 000	467 000	634 000	400 000	400 000
Sum	88 615 000	80 795 000	99 286 000	100 431 000	83 421 000
Forbruk	72 779 000	46 217 000	60 455 000	51 910 000	45 570 000
Fond 31.12	15 836 000	34 576 000	38 831 000	48 521 000	37 851 000
Endring	20 614 000	18 740 000	4 255 000	9 690 000	-10 670 000

Kjøtt (storfe, svin og sau/lam)

Fondet for omsetningsavgift for kjøtt er beregnet til å være om lag 220 mill. kroner ved inngangen til 2017. Denne størrelsen på fondet er noe under den anbefalte størrelsen på 250 mill. kroner.

Med bakgrunn i markedsbildet er reguleringskostnadene i 2017 beregnet til 136 mill. kroner. Nortura forventer høyere kostnader for sau/lam i 2017 enn i 2016, mens kostnadene for gris og storfe forventes å bli om lag uendret. Økningen for sau/lam skyldes at det forventes større reguleringslager ved inngangen til året og også gjennom året sammenliknet med 2016 og dermed høyere kostnader knyttet til reguleringslagringen.

Reguleringskostnader kjøtt – prognose for 2016 og budsjett for 2017

	Prognose 2016 (kr)	Budsjett 2017 (kr)
Innfrysing/svinn	16 000 000	12 000 000
Lagerkostnader	19 000 000	29 000 000
Oms. Godtgj./frakter/frysefradrag	17 000 000	36 000 000
Adm./pallehold	13 000 000	13 000 000
Reguleringseksport	46 000 000	46 000 000
Totalt	111 000 000	136 000 000

Kostnadene på 136 mill. kroner i 2017 fordeler seg med anslagsvis 7 mill. kroner på storfe,

50 mill. kroner på sau/lam og 79 mill. kroner på gris. Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet for kjøtt fra firbente, inkludert midler til Nyt Norge og Økologisk landbruk i regi av Matmerk, er budsjettert til 124 mill. kroner.

Utvikling av fondet for kjøtt fra 2013. Tallene for 2016 er prognose, mens tallene for 2017 er Norturas budsjettforslag

		Regnskap			Prognose	Budsjett
		2013	2014	2015	2016	2017
Fond 01.01		219 666 000	194 926 000	248 652 000	280 410 000	220 000 000
Omsetningsavgift		303 856 000	311 871 000	179 454 000	172 900 000	273 000 000
Renteinntang fondet		5 834 000	4 919 000	4 482 000	2 400 000	3 000 000
Annet		3 203 000	501 000	473 000		
Sum inntekter		312 893 000	317 291 000	184 409 000	175 300 000	276 000 000
Administrasjon org.	Eget vedtak	11 885 000	12 430 000	12 400 000	13 000 000	13 000 000
Markedsregulering		189 449 000	120 615 000	14 167 000	98 000 000	123 000 000
Faglig tiltak/opplysning	Eget vedtak	133 429 000	127 621 000	123 218 000	122 000 000	124 000 000
Sekretariatet (adm)	Eget vedtak	2 818 000	2 900 000	2 865 000	3 000 000	3 000 000
Annet						
Sum utgifter		337 581 000	263 566 000	152 651 000	236 000 000	263 000 000
Fondsending		-24 739 000	53 726 000	31 758 000	-60 700 000	13 000 000
Fond 31.12		194 926 000	248 652 000	280 410 000	219 710 000	233 000 000

Behovet for omsetningsavgiftsmidler for 2017 blir etter ovennevnte tabell 263 mill. kroner. Forslaget til Nortura gir en utegående beholdning på ca. 233 mill. kroner i 2017. Det betyr at det planlegges en økning av fondet med om lag 13 mill. kroner i løpet av 2017. Fondsreserven ved utgangen av 2017 vil, dersom disse forutsetningene holder, nærme seg anbefalt nivå på fondet vedtatt i OR-møte 20.10.2015, sak 69/15.

Fjørfekjøtt (kylling og kalkun)

I henhold til avtale mellom Nortura og KLF, fremmer Bransjestyret for OEK og Animalia forslag til omsetningsavgift på fjørfekjøtt (kylling og kalkun) direkte til Omsetningsrådet. For disse sektorene var det fra 2007 ikke lenger markedsregulering, og omsetningsavgiften skal kun dekke kostnadene ved faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

Budsjettrammer 2017 foreslått av Bransjestyret

	Beløp (kr)
OEK	17 000 000
Animalia	9 121 000
Sum	26 121 000
Matmerk, økologisk	200 000
Matmerk, Nyt Norge	320 000
Renteinngang fond - OR-sekreatariat (netto kostnader)*	725 000
Sum kostnader	27 366 000
* Anslag basert på budsjett 2016	

I tabellen over er det ikke tatt hensyn til en budsjettpost på 0,7 mill. kroner som tidligere er satt av til faglig beredskap i tilfelle fugleinfluenza eller annen akutt sykdomssituasjon.

Basert på ulike kilder, legger Bransjestyret til grunn at produksjonen i 2017 vil bli i størrelsesorden 99 000 tonn. Dette er en økning på ca. 5 000 tonn (5 prosent) sammenlignet med antatt produksjonsmengde i 2016. Det gir en kostnad per kg på 27,6 øre som er 1,5 øre lavere enn tilsvarende budsjettert for 2016. Dersom beredskapsmidlene på 0,7 mill. kroner må benyttes, øker kostnaden til 28,3 øre per kg.

Omsetningsavgiften i 2016 er 26 øre per kg. Med denne øresatsen var forventningen at størrelsen på fondet skulle gå ned med ca. tre mill. kroner, til ca. 13,5 mill. kroner ved utgangen av året. Det var da anslått en produksjonsmengde på 94 000 kylling og kalkun i 2016. Produksjonen i 2016 anslås nå til 95 000 tonn. Det gir et fond pr. 31.12.16 på 13,8 mill. kroner.

Bransjestyret opplyser at de har hatt en grundig diskusjon om nødvendig størrelse på fondet, og dermed avgiften, de siste årene. Konklusjonen har vært at de ønsker å stabilisere nivået på fondet, men også å holde avgiften rimelig stabil.

Med de foreliggende forslag til budsjetter for fag- og opplysningstiltak og det anslåtte produksjonskvantumet for kylling og kalkun, vil kostnadene tilsvare 27,6 øre per kg ekskl. fjørfebygg (se under) og 29,9 øre pr kg med fjørfebygg. Med uendret sats for omsetningsavgiften på 26 øre per kg vil fondet reduseres med ca. 1,6 mill. kroner i 2017. Fondet vil da komme ned i ca. 12,0 mill. kroner. Dersom Omsetningsrådet godkjenner forslaget om bruk av omsetningsavgift til å finansiere investeringen i nye forsøksfasiliteter for fjørfe på NMBU, er kostnaden budsjettert til kr 2 216 000 i 2017. Uten avgiftsøkning og gitt forutsetningene vil samlet kostnadsøkning redusere fondet med 3,8 mill. kroner, til knapt 10,0 mill. kroner.

Med ovenfor nevnte forutsetninger mener Bransjestyret at fondets størrelse begynner å nærme seg den størrelsen fondet minimum må være på. Endringer i produksjonskvantum i 2017 vil ha direkte virkning på utviklingen av fondet. Kvantumsanslaget som Bransjestyret har lagt til grunn er ut fra utviklingen i år moderat. En økning med for eksempel tre prosent produksjon har Bransjestyret regnet ut til å ville gi 0,8 mill. kroner i økt innbetaling fra omsetningsavgiften, gitt en avgift på kr 26 per kg.

Bransjestyret har de siste par årene sett at forbruk og produksjonskvantum svinger fort, og i en situasjon med betydelige utfordringer både med dyrevelferdsprogram og

resistensproblematikk på fjørfe er det store behov for midler til fag- og opplysningstjenestene. Bransjestyret skriver at det er gode argumenter for å synliggjøre dette overfor næringen. Samtidig er økonomien i fjørfeproduksjonen anstrengt, preget av markedssituasjonen. Sistnevnte taler for å holde avgiften lav, siden økt avgift påvirker produsentenes økonomi.

Bransjestyret har i sin vurdering vektlagt behovet for faglig aktivitet og kunnskapsbehov knyttet til dyrevelferd, resistensproblematikk, koksidiostatika m.m. i Animalias budsjett, og behov for markedsaktivisering grunnet resistens- og dyrevelferdsspørsmål hos forbruker samt aktiviteter for salg av stykningsdeler i Opplysningskontoret for egg og kjøtt budsjett. Bransjestyrets vurdering er at det er akseptabelt å legge opp til at fondet bygges noe ned også i 2017. Bransjestyret opplyser at grunnen til underdekningen i 2016 er den store reduksjonen i forbruk, og dermed i produksjon, som skjedde fra slutten av 2014. Produksjonen er på vei opp, mener Bransjestyret, men det er usikkert hvor mye og hvor fort den vil stige. Forbrukernes fokus på blant annet dyrevelferd og mattrygghet kan medføre betydelige dreininger den ene eller andre veien. I forventningen som er lagt til grunn i 2017 er produksjonen fremdeles betydelig lavere enn den var i 2013 og 2014.

Ut fra en samlet vurdering av Bransjestyret foreslår de å holde omsetningsavgiften uendret på 26 øre per kg i 2017. Med de gitte forutsetninger vil fondet da reduseres med ca. 3,8 mill. kroner i 2017, til knapt 10,0 mill. kroner, inkl. vedtak om finansiering av fjørfehus.

Markedsregulators forslag til satser for omsetningsavgiften

Prognosen for 2016 gir et fond ved inngangen til 2017 på om lag 48,5 mill. kroner for egg og 220,0 mill. kroner for kjøtt.

Norturas forslag til omsetningsavgifter i 2017, inkludert maksimalsatser i kr per kg. Forslag til satser for kylling og kalkun er fremmet av Bransjestyret

	Maks sats	02.01.2017	06.02.2017	20.03.2017	18.09.2017	02.10.2017
Egg		0,50				
Kylling		0,26				
Kalkun		0,26				
Storfe	1,50	0,80		0,30		0,80
Sau/lam	3,50	2,50	2,00		3,00	
Svinekjøtt	2,50	1,50				
Purke/råne*		0,50				

* Purke og råne er ikke reguleringsvare, og skal ha en omsetningsavgift som kun dekker kostnader knyttet til opplysning og faglige tiltak

Forslaget fra Nortura gir et utgående fond på om lag 37,9 mill. kroner for egg og om lag 233,0 mill. kroner for kjøtt i 2017. For egg betyr dette en reduksjon i fondet på ca. ti mill. kroner sammenlignet med utgående reserve 2016. Fondet for kjøtt økes med om lag 13,0 mill. kroner sammenlignet med utgående reserve 2016.

Forslaget fra Nortura til satser for kjøtt gir god balanse for alle dyreslag i forhold til andel av kostnadene, når en ser over en periode på flere år.

De foreslåtte satsene fra Nortura for storfe og sau/lam, med variasjon gjennom året, er begrunnet i ønsket om å styrke mest mulig av slaktingen til underskuddsperioder. Satsene for sau/lam følger de vanlige variasjonene gjennom året, mens det for storfe er tatt hensyn til at telledato flyttes fra 1. august til 1. oktober.

Landbruksdirektoratets vurdering

Egg

Den foreslåtte reduksjonen av satsen med 30 øre til 0,50 kr per kg egg medfører at fondet i 2017 reduseres med 10,7 mill. kroner til 37,9 mill. kroner. I 2016 antas det at fondet øker med vel ti mill. kroner. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20.10.2015 ble det vedtatt at ønsket nivå for eggfondet er 30 mill. kroner. Når det nå ikke er forventet at det er behov for førtidsslakting av verpehøner i 2017, er det kun budsjettet med 45,6 mill. kroner i utgift fra fondet for egg i 2017, mot 51,9 mill. kroner prognosert for 2016. Med den størrelsen fondet har nå støtter Landbruksdirektoratet Norturas forslag om å redusere avgiften til 0,50 kroner per kg i 2017.

Nortura har lagt inn samme sum i budsjettet til OEK som for 2016. Dette betyr at beløpet inneholder en ekstrabevilgning på fem mill. kroner for 2017. Hvis denne økningen ikke skulle bli vedtatt, vil Landbruksdirektoratet fortsatt støtte Norturas forslag om en avgift på 0,50 kroner per kg.

Nortura har søkt om finansiering av bygging av et forsøkshus for fjørfe ved NMBU. Summen Nortura har søkt om for 2017 fra eggfondet er på 1 477 334 kroner. Nortura har under vurderingen av omsetningsavgiftens størrelse ikke kommentert den ekstra utgiften fondet for egg vil få. I og med at fondets størrelse forventes å ende på 37,9 mill. kroner ved utgangen av 2017 uten denne ekstra utgiften, vil eventuell finansiering av forsøkshuset for 2017 ikke føre til at fondet for egg kommer under det anbefalte nivået.

Ekstrabevilgning på 700 000 kroner som beredskap til sykdomsbekjempelse har ikke blitt brukt de siste årene og sannsynligheten for at beløpet brukes i 2017 vurderes som liten. Direktoratet mener derfor at beløpet kan stå i budsjettet uten at det er med i vurderingen av størrelsen på omsetningsavgiften. Det må likevel være penger på fondet for at det skal kunne utbetales penger til aktiviteter.

Landbruksdirektoratet støtter markedsregulators vurdering og forslag om å redusere satsen til 0,50 kr per kg egg i 2017.

Kjøtt

Norturas forslag om omsetningsavgift på kjøtt gjennom 2017 innebærer at fondet ved utgangen av året vil ligge på om lag 233 mill. kroner. Dette er en økning av fondet på 13 mill. kroner fra 2016. I sak 69/15 i Omsetningsrådets møte 20.10.2015 ble det vedtatt at anbefalt nivå for kjøttfondet er 250 mill. kroner. Landbruksdirektoratet støtter derfor den foreslåtte økningen i fondet, selv om fondet fortsatt kommer til å ligge noe lavt. Nortura prognoserte i 2015 at fondet skulle ende på 248,0 mill. kroner i slutten av 2016. Oppdaterte prognoser for 2016 er nå 219,7 mill. kroner. Den store reduksjonen er grunnet en uforutsett økning i lagerkostnader på svin og sau/lam i løpet av 2016.

Forslaget til satser innebærer at satsen for sau/lam og gris øker betydelig sammenlignet med avgiftsutviklingen i 2016. Nortura opplyser at de forventer høyere kostnader for reguleringslager ved inngangen av året og også gjennom året for sau/lam i 2017 enn i 2016. Kostnadene for reguleringslager for gris forventes å være om lag uendret fra 2016 til 2017. Landbruksdirektoratet mener derfor det er naturlig at avgiften på svin settes opp for neste år.

Landbruksdirektoratet vil opplyse at driftskredittlånet Nortura har fra fondet for kjøtt er på 202,9 mill. kroner, basert på verdi av reguleringslager ved inngangen til november 2016. Dette er den høyest registrerte lagerverdien de siste 7 årene.

Med disse merknadene støtter Landbruksdirektoratet markedsregulators vurdering og forslag til satser i 2017 på gris, storfe, purke og sau/lam.

Maksimalsatser på kjøtt

Maksimalsatsene er foreslått med bakgrunn i forslag om satser for omsetningsavgift. Forslaget innebærer en økning i maksimalsatsen for sau/lam og gris på kr 1,00 per kg hver sammenlignet med 2016. Ellers foreslås det å videreføre maksimalsatsene for storfe med kr 1,50 per kg. Landbruksdirektoratet mener at de foreslåtte maksimalsatsene gir tilstrekkelig rom for eventuelle høyere reguleringskostnader, og dermed økt omsetningsavgift som følge av markedsendringer i retning av økt overskudd.

Fjørfekjøtt

I budsjettmøtet for 2015 (12.12.2014) argumenterte Bransjestyret for et fond på 20 mill. kroner som følger: «En fondsstørrelse på dagens nivå er ikke veldig stort for å kunne gi en viss buffer mot uforutsette hendelser, samt legge til rette for at avgiften kan holdes på et stabilt nivå framover.» Begrunnelsen knyttes til ESBL-situasjonen og utfordringer knyttet til dyrehelse og dyrevelferd. I sak 69/15 om prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelsen på de ulike fondene i Omsetningsrådets møte 20.10.2015, gjengis dette. Direktoratets vurdering, basert på at det ikke er markedsregulering i fjørfesektoren, og at utbetalingene gjennom året er basert på vedtatte bevilgninger fordelt på kvartalsvise utbetalinger, var at det er tilstrekkelig med 4 til 5 måneders forbruk. I 2015 falt omsetningen av fjørfe til 80 000 tonn. Inntektssiden sviktet, og fondets størrelse ved utgangen av året var falt til 16,4 mill. kroner. Bransjestyret la i budsjettsøknaden for 2016 vekt på ønsket om å stabilisere fondet for å unngå risiko for store endringer i avgiften på et senere tidspunkt. Deres vurdering var at fondet kunne bygges noe ned, men ikke mer enn til ca. 13,5 mill. kroner. Dette gav en avgiftsøkning på 2 øre per kg, som ble vedtatt. Med de forutsetningene som ligger til grunn for 2017, inkludert kostnader til fjørfehuset (2,216 mill. kroner) og fugleinfluensaberedskapen (0,7 mill. kr), vil fondet ved utgangen av 2017 ende på 9,2 mill. kroner med en videreføring av gjeldende sats. Dette er under direktoratets anbefaling i fjor. Fire til fem måneders forbruk tilsier et fond mellom 10,1 og 12,6 mill. kroner. Det bør også tas høyde for at salgsprognosen kan svikte. Nå ligger 99 000 tonn til grunn for beregningene. I 2015 sviktet omsetningen og endte på 80 000 tonn. Skjer noe liknende, må avgiftene økes i 2017. Med den informasjonen som foreligger nå er det direktoratets vurdering at avgiften bør økes tilsvarende kostnadsøkningen som er knyttet til fjørfehuset, for å holde fondet på et forsvarlig nivå og ta høyde for noe usikkerhet knyttet til salgsprognosen. Det tilsier en økning på 2 øre per kg. Med de forutsetninger som ligger til grunn, vil fondet likevel kunne bli bygget ned med 2,6 mill. kroner, til 11,2 mill. kroner.

Landbruksdirektoratet anbefaler en omsetningsavgift på kr 0,28 per kg fra 2. januar 2017.

Saksnr.: 098/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Melk - Budsjett for markedsreguleringen og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk i 2017	Saksnr.: 16/61830-5

Beskrivelse

Tine foreslår at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk økes med 1 øre per liter til 6 øre per liter for 2017. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Tine. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget.

Markedsreguleringsbudsjettet for melk viser forventede inntekter, kostnader og størrelsen på fondet som grunnlag for fastsettelsen av omsetningsavgiften. De totale kostnadene som skal dekkes av omsetningsavgiften er estimert til 189 mill. kroner i 2017. Dette er på nivå med estimatet for inneværende år, noe som er 8 mill. kroner lavere enn tilsvarende estimat i juni i år.

Hjemmel

Lov av 1936-10-07 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine datert 1. november 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes til 6 øre per liter fra 1. januar 2017.

Melk - Budsjett for markedsreguleringen og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk i 2017

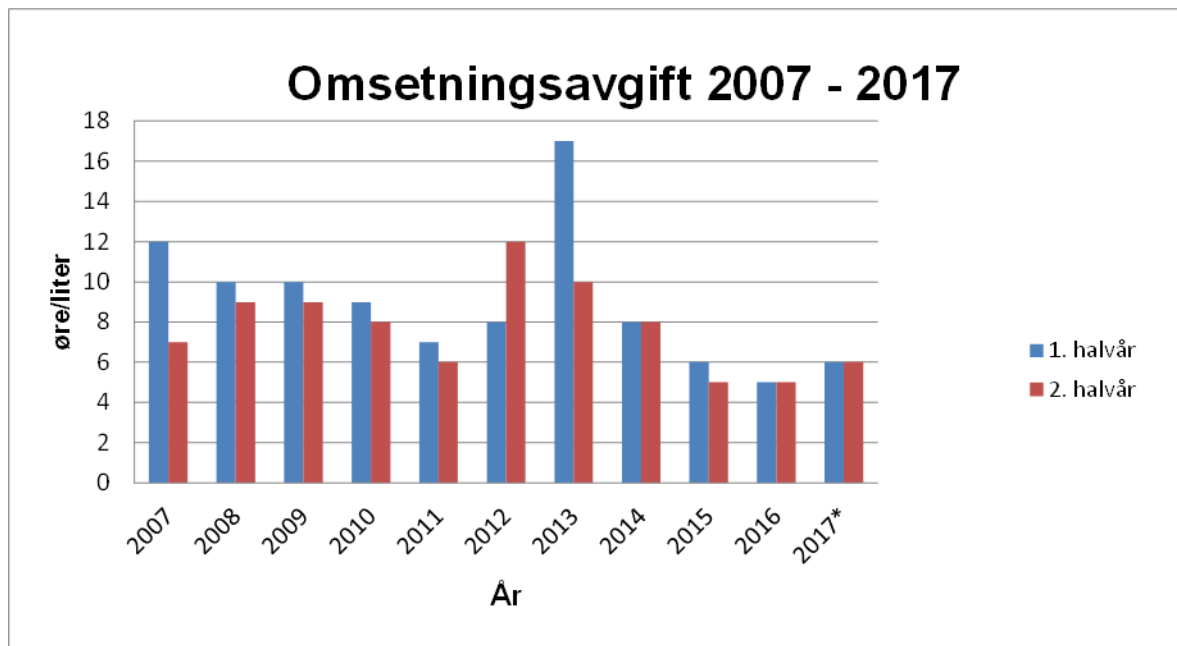
Markedsregulator foreslår nivået på omsetningsavgiften og avgiften fastsettes forskuddsvis.

Grunnlaget for å fastsette satsen for omsetningsavgift på melk tar utgangspunkt i forventede inntekter, kostnader og endringer i fondets størrelse. Det er en nær sammenheng mellom forventede melkeleveranser året gjennom og inntektene til fondet for omsetningsavgift på melk. Inntekter er innkrevd omsetningsavgift, overproduksjonsavgift og eventuelt kvotesalg samt renteinntekter fra fondet. Kostnader er markedsreguleringstiltak, Tine SAs (Tines) administrasjonsgodtgjørelse, faglige tiltak, opplysningsvirksomhet, administrering av kvoteordningen og Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet, samt eventuelle kostnader til statlig oppkjøp av melkekvoter.

Tine har i brev av 1. november 2016 foreslått budsjett for markedsreguleringen av melk i 2017 og sats for omsetningsavgift på ku- og geitemelk. Tines forslag til omsetningsavgift fra 1. januar 2017 er 6 øre per liter. Dette er en økning på 1 øre per liter sammenlignet med nivået i 2016. Saken er behandlet av Tines konsernstyre.

Utviklingen i omsetningsavgiften på melk

Figuren viser utviklingen i omsetningsavgiften på melk fra 2007-2016, med forslag til omsetningsavgift 2017.

* Tines forslag til omsetningsavgift for 2017.

Postene – endringer fra revidert budsjett 2016

Tine skriver i brev av 1. november 2016 at de forventer at melkeleveransen i 2017 blir 1 522 mill. liter kumelk og 20,5 mill. liter geitemelk. Kvotedrøftingene for kvoteåret 2017 medførte at forholdstallet ble satt til 0,98 for kumelk og 0,96 for geitemelk. Dette er i tråd med forslaget fra Tine, og som forutsettes i forslag til omsetningsavgift fra 2017.

Markedsregulators siste prognose per november 2016 prognoserer en meierileveranse på 1 524,7 mill. liter kumelk for kalenderåret 2017, mens prognosen for 2016 viser 1 524,1

mill. liter. Prognosen for 2017 har økt i novemberprognosen (av 11. november 2016) i forhold til det som Tine la til grunn i brevet av 1. november. Tine har foreslått reduserte kvoter neste år.

Foreslått budsjett for 2017 er sammenlignet med revidert budsjett for 2016, som fremkommer i Tines brev av 1. november 2016.

Det er differanser mellom Tines reviderte budsjett for 2016 av 1. november 2016 og revidert budsjett som ble behandlet i Omsetningsrådet 21. juni 2016. Kostnadene til avsetningstiltak er redusert med totalt 11,3 mill. kroner. De største endringene siden juni skyldes at salg av skummetmelkpulver til fôr er redusert med 3 mill. kroner, transport av reguleringsmelk er redusert med 3 mill. kroner og prisgevinst er økt med 3,2 mill. kroner. Videre er spesialmarkeder redusert med 2 mill. kroner og geitemelk til fôr med 1 mill. kroner, mens reguleringslagring har økt med 1 mill. kroner.

Inntektene er prognosert 1,5 mill. kroner høyere i Tines reviderte budsjett for 2016 av 1. november enn i ORs reviderte budsjett av 21. juni.

Kostnader

Markedsregulering

Reguleringslagrene har økt i 2016 på grunn av større leveranser av melk enn det meieriindustrien har hatt behov for. Høyt fettinnhold i melken har også medvirket til lagerbygging av smør. Tine melder om at de går ut av 2016 med store lager, og at det derfor er nødvendig å redusere lagrene i 2017. Dette gjelder både ost, smør og pulver. Tine ønsker en nedbygging av lager, som utgjør ca. 23 mill. liter melk.

Smør: Tine har gjennomført en eksport av smør på i underkant av 1 000 tonn i 2016 på grunn av stort reguleringslager. Det ble prognosert med en kostnad til reguleringseksport på 15 mill. kroner i 2016. I budsjettet for 2017 er prognosen på 16 mill. kroner.

Skummetmelkpulver: Tine melder om at de vil ha et relativt stort lager med pulver ved inngangen til 2017. For å redusere lageret budsjetterer Tine med 8 mill. kroner til salg av ca. 350 tonn pulver til fôrindustrien i 2017. Dette er på samme nivå som i 2016.

Spesialmarkeder: Tine forventer at prisnedskrivningsordningen ved salg av ost, smør og yoghurt til spesialmarkeder blir på samme nivå som i år også i 2017, dvs. 5,5 mill. kroner. Dette begrunnes med at satsene er uendret fra 2016.

Geitemelk til fôr: Tine anslår salget av geitemelk til fôr til 600 000 liter i 2017, noe som innebærer en kostnad på 3,7 mill. kroner. Tine informerer om at volumet er usikkert og at det er avhengig av resultatet av kvotedrøftingene og markedssituasjonen. De søker å redusere dette volumet så langt det er mulig. I budsjett for 2016 anslo Tine 350 000 liter til fôr, tilsvarende 2,0 mill. kroner, men anslaget ble økt til 8 mill. kroner for 2016 i revidert budsjett fra november.

Kapasitetsgodtgjørelse: I 2015 ble det utbetalt 39,5 mill. kroner til reguleringskapasitet. Tine har lagt til grunn 40 mill. kroner i budsjettet for 2017.

Reguleringslagring: Tine forventer samme nivå på satser og størrelse på lager i 2017 som for 2016. Tine ønsker å redusere lagrene, men dette avhenger av om produksjonen blir tilpasset industriens behov. Landsprognosen fra november er på 1 524 mill. liter, noe som er 29 mill. liter mer enn industriens meldte behov. Tine budsjetterer med 21,1 mill. kroner til reguleringslager i 2017.

På grunn av stort volum på reguleringslager forventer Tine at det også i 2017 blir behov for

overføring av reguleringsprodukter mellom lager. De budsjetterer med 2 mill. kroner til slik overføring.

Pristap/prisgevinst: Tine budsjetterer med 6 mill. kroner i prisgevinst i 2017.

Skolemelk: Forventet salg av skolemelk i 2017 er på nivå med 2016, dvs. 17 mill. liter. Tine har lagt til grunn en gjennomsnittlig tilskuddssats på 0,80 kroner per liter. Tine forventer ut fra dette at kostnaden til skolemelk i 2017 blir på 13,8 mill. kroner, som er på samme nivå som 2016.

Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet

Faglige tiltak: Tine budsjetterer med 10,5 mill. kroner til faglige tiltak i 2017. Støtten fordeles til avlsarbeid i Geno og Norsk Sau og Geit (NGS) med henholdsvis 6,5 mill. kroner og 1,45 mill. kroner. I tillegg foreslås det at 442 000 kr går til å dekke kostnader til KOORIMP og 2,15 mill. kroner til kontrollprogrammet for BRSV og BCoV. Se egen innstilling i dagens møte om fordelingen innenfor faglige tiltak.

Matmerk: I Tines budsjettforslag ligger det også inne støtte til Matmerks generiske markedsføring av økologisk mat samt prosjektet «Nyt Norge». Kostnaden for disse tiltakene er henholdsvis budsjettert med 1 mill. kroner og 1,6 mill. kroner i 2017. Støtten til «Nyt Norge» er redusert med 0,4 mill. kroner i forhold til 2016, noe som er i henhold til finansieringsplan og avtrappingsplan. Se egne innstillinger om disse sakene i dagens møte.

Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM): Tine søker om et budsjett for OFM på 29 929 000 mill. kroner. I tillegg søker Tine om 200 000 kroner til Norsk Gardsost. For mer om budsjettet til OFM og Norsk Gardsost, se egen sak i dagens møte.

Administrasjon

Administrasjonskostnader hos Tine som markedsregulator: Det er budsjettert med 9,4 mill. kroner i 2017, som er en reduksjon på 0,7 mill. kroner sammenlignet med budsjett 2016. Se egen sak i dagens møte om budsjett for administrasjonskostnadene.

Administrasjon av kvoteordningen i Landbruksdirektoratet: Kostnadene øker på grunn av generell pris- og lønnsvekst. Kostnadene til selve administreringen av kvoteordningen er budsjettert til 10,4 mill. kroner, 0,2 mill. kroner mer enn i 2016. I tillegg søker Landbruksdirektoratet om midler til å drifte klagenemnda for kvoteordningen på 100 000 kroner og 50 000 kroner til revisjon av regnskapet for kvoteordningen. Se egen sak i dagens møte.

Administrasjon av Omsetningsrådet i Landbruksdirektoratet: Budsjettet for administreringen av Omsetningsrådet i 2017 er på 3,5 mill. kroner, noe som er 0,2 mill. kroner høyere enn i 2016. Se egen innstilling i dagens møte.

De totale kostnadene som skal dekkes over omsetningsavgiften i 2017 blir ut fra Tines forslag 189 mill. kroner, 8 mill. kroner lavere enn i revidert budsjett for 2016 vedtatt av OR 21. juni i år.

Inntekter

Overproduksjonsavgift: Tine skriver i brev av 1.11.2016 at de forventer en overproduksjonsavgift i 2017 på 45 mill. kroner, mens de forventer en overproduksjonsavgift på 56 mill. kroner i 2016. I regnskapet for 2015 var overproduksjonsavgiften på 60,8 mill. kroner.

Renter: Tine forutsetter at renteinntektene i fondet blir 1 mill. kroner i 2017.

Omsetningsavgift: Tine har lagt til grunn en forventet størrelse på fondet for

omsetningsavgift på 100 mill. kroner per 01.01.2017. Ut fra ovenstående foreslår Tine en omsetningsavgift på 6 øre per liter. Med forutsetninger om leveranser av 1 522 mill. liter kumelk og 19,5 mill. liter geitemelk, budsjetterer Tine med en inntekt fra omsetningsavgiften i 2017 på 93 mill. kroner.

Dette gir en samlet budsjettert inntekt i 2017 på 139 mill. kroner. Dette vil gi en nedbygging av fondet på 50 mill. kroner til 50 mill. kroner ved utgangen av 2017. Også i 2016 er det en prognosert nedgang på ca. 50 mill. kroner.

Landbruksdirektoratets vurdering

Endring av fondskapital: Tine budsjetterer med en beholdning i fondet for melk per 01.01.2017 på 100 mill. kroner. I henhold til Tines budsjettforslag reduseres fondet med 50 mill. kroner i 2017, slik at fondets størrelse forventes å være på 50 mill. kroner ved utgangen av 2017.

I møte i Omsetningsrådet 20.10. 2015 (sak 69/15) gjorde rådet en vurdering av prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelse på de ulike fondene. Konklusjonen når det gjelder fondet for melk var at dette fondet bør være på ca. 50 mill. kroner eller 3-4 måneders forbruk. Det ble også konkludert med at nedbyggingen av fondet burde skje over et par år. Tines forslag innebærer at fondet er på anbefalt nivå utgangen av 2017. Landbruksdirektoratet mener dette er i tråd med prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder fondets størrelse.

Landbruksdirektoratet mener fondets størrelse ved utgangen av 2017 er tilstrekkelig til å sikre at fondet har likviditet til å dekke løpende utbetalinger i 2017 gitt de forutsetninger som ligger i budsjettet.

Avvik fra budsjettet som kan medføre dårligere likviditet i fondet kan imidlertid forekomme ved f. eks. at kostnadene blir høyere enn budsjettert. Tine har imidlertid mulighet til å ta hensyn til eventuelle avvik fra budsjettet i forbindelse med revidert budsjett for omsetningsavgiften som behandles av Omsetningsrådet i juni, med eventuell endring fra 1. juli 2017.

Tabellen under oppsummerer Tines budsjettforslag for 2017, sammenlignet med revidert budsjett for 2016 av 01.11.2016 og regnskapet for 2014 og 2015. (Mindre avvik kan forekomme da det er benyttet desimalavrundinger i utregningen.)

Melk	Beh. OR	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Tines reviderte budsjett 2016	Forslag budsjett 2017
Fond 1.1		156 512	190 126	152 878	100 000
Omsetningsavgift		122 446	86 257	77 000	93 000
Overprod. avgift		84 750	60 822	56 000	45 000
Renter		2 556	1 788	2 000	1 000
Ekstraord. inntekter					
Sum inntekter		209 752	148 867	135 000	139 000
Markedsregulering		113 600	121 124	122 000	122 000
Faglige tiltak	09.12.2016	8 392	8 392	9 742	10 542
Opplysning	09.12.2016	28 648	30 763	29 200	29 929
Fagsystem melk	09.12.2016				
Administrasjon	09.12.2016	9 312	9 667	10 100	9 400
Renter	09.12.2016		-68		
Adm. Kvoteordning	09.12.2016	9 717	10 056	10 100	10 400
Adm. Omsetningsrådet	09.12.2016	3 070	3 183	3 600	3 600
KSL Matmerk - Nyt Norge	09.12.2016	2 400	2 000	2 000	1 600
KSL Matmerk - Økologisk	09.12.2016	1 000	1 000	1 000	1 000
Fin. av oppkjøp av kvote, klageordning med mer				200	300
Sum utgifter		176 138	186 115	187 942	188 771
Fondsendring		33 614	-37 248	-52 942	-49 771
Fond 31.12		190 126	152 878	99 936	50 229
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter		8	6	5	6
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter		8	5	5	6

Tine har forutsatt en overproduksjonsavgift på 4,80 kroner per liter i budsjettet for 2017. I høringsbrev av 28. oktober 2016 om forslag til endring i forskrift 29. juni 1999 nr. 763 om omsetningsavgift på jordbruksvarer, og om overproduksjonsavgift på mjølk, har Landbruks- og matdepartementet foreslått å øke overproduksjonsavgiften på melk til 4,80 kroner per liter fra 1. januar 2017. Høringsfristen er 9. desember. Overproduksjonsavgiften har ligget i ro fra 2007 til 2016 på 3,20 kr per liter. I 2015 ble det levert 19 mill. liter over disponibel melkekvote. Avgiften ble satt opp til 4,20 kr per liter, tilsvarende 80 % av melkeprisen.

Tines forslag innebærer en prognosert overproduksjon på om lag 9,5 mill. liter i 2017, mens de for 2016 forventer en overproduksjon på vel 13 mill. liter, til tross for betydelig satsøkning. Overproduksjonen vil sannsynligvis gå ned ved en økning av overproduksjonsavgiften, og således vil inntektene til fondet reduseres. Tine har budsjettert med en reduksjon i inntektene fra overproduksjonsavgiften på 11 mill. kroner sammenlignet med prognosene for 2016. Det innebærer at det er tatt hensyn til eventuell endring av overproduksjonsavgiften i budsjettet.

Landbruksdirektoratet mener dermed budsjettforslaget har tatt tilstrekkelig høyde for risiko for reduserte inntekter, og innstiller i tråd med Tines forslag.

Saksnr.: 099/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet 09.12.2016	Saksnr.: 16/20356-5

Beskrivelse

Som et ledd i å effektivisere arbeidet delegerte Omsetningsrådet i sak 49/10 vedtaksmyndighet i noen saker av ikke-prinsipiell karakter til Statens landbruksforvaltning, slik det er gitt adgang til etter de endringer i omsetningsloven som trådte i kraft 1. januar 2010. Fullmakten ble videreført til Landbruksdirektoratet fra 01.07.2014, jf. vedtak i sak 51/14.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §11 og Omsetningsrådets vedtak i sak 49/10.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Oversikten over delegerte saker avgjort av Landbruksdirektoratet tas til orientering.

Delegerte saker - rapportering til Omsetningsrådet 09.12.2016

Oversikt over delegerte saker per 01.12.2016

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
25/16	16/24062-7	<p>Egg - Regnskap for markedsregulering 1. halvår 2016</p> <p>Vedtak:</p> <p>Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over reguleringskostnader på egg i første halvår 2016, og 956 814,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatte satser og følgende mengder:</p> <p>Kjølelagring av egg: kr 194 366,00 (2 626 572 kg) Kjølelagring av heleggpulver: kr 61 056,00 (678 400 kg) Skip i utenriksfart: kr 601 094,00 (142 439,32 kg) Renter av kapitalutlegg: kr 100 298,00 Akkumulert saldo: kr 956 814,00</p>
26/16	15/58309-8	<p>Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for januar og februar 2016</p> <p>Vedtak:</p> <p>Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i januar og februar 2016, og 2 095 410,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <p>Salg av eggehvite kr 1 611 113,00 (190 214 kg) Eggehvite til standardisering kr 484 298,00 (57 178 kg) Totalt kr 2 095 410,00 (247 392 kg)</p>
27/16	15/58309-10	<p>Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mars og april 2016</p> <p>Vedtak:</p> <p>"Sak 15/58309: Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mars og april 2016, og 2 160 689,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <p>Salg av eggehvite kr 1 708 467,00 (201 708 kg)</p>

		<p>Eggehvite til standardisering kr 452 222,00 (53 391 kg) Totalt kr 2 160 689,00 (255 099 kg)</p>
28/16	13/39655-52	Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mars og april 2016
		<p>Vedtak: Vi viser til to brev fra dere av 01.07.2016 der vi har blitt gjort oppmerksom på at det har blitt utbetalt for mye priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for juli og august 2015, sak 13/39655-45, og for mars og april 2016, sak 15/58309-10. I brev fra Nortura av 01.09.2015 og 02.05.2016 ble det søkt for mye priskompensasjon og denne mengden blir Nortura nå fakturert for.</p> <p><u>Sak 13/39655-45:</u> Utbetalt kr: 2 260 803,00 Mengde kg: 285 095 Riktig sum kr: 2 189 433,00 Riktig mengde kg: 276 095 For mye utbetalt kr: 71 370,00 Ekstra mengde kg: 9 000</p> <p><u>Sak 15/58309-10:</u> Utbetalt kr: 2 160 689,00 Mengde kg: 255 099 Riktig sum kr: 2 041 270,00 Riktig mengde kg: 241 000 For mye utbetalt kr: 119 419,00 Ekstra mengde kg: 14 099</p> <p>Landbruksdirektoratet gjør her om på vedtaket i sak 13/39655-45 og sak 15/58309-10 til å bare omfatte en utbetaling til Nortura på henholdsvis 2 189 433,00 og 2 041 270,00 kr. Da Nortura allerede har fått utbetalt 4 421 492,00 kr, vil Landbruksdirektoratet fakturere Nortura 190 789,00 kr for mye utbetalt.</p>
29/16	15/58309-16	Vedtak om priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for mai og juni 2016
		<p>Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner oppgaven over skillevirksomhet for egg i mai og juni 2016, og 2 820 146,00 kroner utbetales til Nortura SA fra fondet for omsetningsavgift på egg. Utbetalingen gjøres basert på vedtatt sats og følgende mengder:</p> <p>Salg av eggehvite kr 2 352 161,00 (277 705 kg) Eggehvite til standardisering kr 467 984,00 (55 252 kg) Totalt kr 2 820 146,00 (332 957 kg)</p>

30/16	14/51486-22	Vedtak om utvidet reguleringslagring av eple 2016 Vedtak: Landbruksdirektoratet godkjenner GrøntProdusentenes Samarbeidsråds søknad om en utvidet reguleringslagring av epler i 2016 fra 1 000 tonn til 1 400 tonn. Sortene som kan reguleringslagres går fram av direktoratets tidligere vedtak, jf. brev av 19.09.2016

Saksnr.: 100/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 09.12.2016	Tittel: Omsetningsrådet - Endret representasjon fra Nortura SA	Saksnr.: 16/23450-10

Beskrivelse

I brev av 05.12.2016 har Landbruks- og matdepartementet gjort endringer i Omsetningsrådets representasjon.

Landbruks- og matdepartementet har oppnevnt Per Heringstad som nytt varamedlem fra Nortura. Funksjonstiden for medlemskapet er f.o.m. 05.12.2016 t.o.m. 31.12.2017.

Bakgrunnen for endringen er at Kari Redse Håskjold har gått ut av styret i Nortura.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 2.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra LMD 05.12.2016

Møtebehandling

Saken lagt fram i møtet. Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Endringen i Omsetningsrådets sammensetning fra 05.12.2016 tas til orientering.